

වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව

2018

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය
අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකාව

පෙරවදන

ශ්‍රී ලංකාව නිදහස ලබා ගැනීමෙන් පසුව නිදහස් සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය පිළිගත් අතර එතැන් සිට ඒ අනුව කටයුතු කරමින් ප්‍රගතිය කරා ගමන් කරයි. 1931 දී ස්ථාපිත සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය රෝග වැළැක්වීම, රෝග නිවාරණය, පරිපාලනය හා පුනරුත්ථාපනය යන අංශවල ගුණාත්මක සෞඛ්‍ය සේවාවක් ලබා දෙමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම උසුලනු ලබයි. අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ : සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සකස් කිරීම, ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම, සෞඛ්‍ය සේවාවන් ඉටු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රමෝපාය මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම, සම්පත් වෙන්කර දීම, සියළුම සෞඛ්‍ය සේවා සපයන ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම හා කළමනාකරණය සහ සියළුම ජනතාව වෙත විශාල වූ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ ආයතන පද්ධතියකුල සේවාව ලබාදෙන ස්ථානයේදී නොමිලයේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබාදීමය.

නිදහස් සෞඛ්‍ය සේවාව සහ අධ්‍යාපනය ලබාදීමේ යහපත් සමාජ ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කරමින් පිළිවෙලින් පත්වූ රජයන්ගේ කැපවීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව රටේ ජනතාව වෙත සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීමේ අති විශාල දියුණුවක් ලබාගෙන ඇත. ඕනෑම සෞඛ්‍ය පද්ධතියක දිගු කාලීන අරමුණ වනුයේ කල්පවතින සෞඛ්‍යය සහ එම සේවාවන් ලබා ගන්නා ජනතාවගේ ගරීර සෞඛ්‍ය පවත්වා ගැනීම වන අතර සමාජයේ ආර්ථික සහ සමාජ සංවර්ධනයට දායක වීමය. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය තව දුරටත් ඉදිරියට යමින් සියළුම ජනතාව වෙත උසස් ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබා දී සර්ව සෞඛ්‍ය ආවරණය (UHC) ක්‍රියාත්මක කිරීමට පියවර ගෙන ඇත. සර්ව සෞඛ්‍ය ආවරණය මඟින් සෞඛ්‍ය මට්ටම උසස් කිරීම, රෝග වැළැක්වීම, රෝග නිවාරණය, පුනරුත්ථාපනය සහ රෝගීන්ට සහන සත්කාර සේවා (palliative care) යන සේවාවන් අවශ්‍ය කරන සියළුම ජනතාව වෙත ලබාදීම සහතික කිරීම, ප්‍රමාණවත් ගුණාත්මකභාවය සඵලකිරීම මෙන්ම මෙම සේවාවන් ලබා ගැනීමේදී එම සේවාවන් ලබාගන්නා මූල්‍ය අර්බුදයකට පත්නොවීම සහතික කිරීමය.

මෙම 2018 වර්ෂයේ වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව මඟින් සෞඛ්‍ය අංශයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම මෙන්ම සෞඛ්‍ය අංශයේ 2018 වර්ෂය සඳහා පොදුවේ සකස් කරන ලද ඉලක්කයන්ට අනුව ප්‍රගතිය ඉදිරිපත් කෙරේ. තවද මෙම වාර්තාව මඟින් පසුගිය වර්ෂයේ ප්‍රධාන කාර්ය සාධන ඉලක්කයන්ට එරෙහිව ළඟාකරගත් ප්‍රගතියේ දළ විශ්ලේෂණයක්ද සහිතව ඉදිරිපත් කෙරේ.

පටුන

අංශය 1: සෞඛ්‍ය හා පෝෂණය

අංකය	විස්තරය	පිටුව
1.0	සාරාංශය	02
1.1	රාජකාරීන් සහ ක්‍රියාකාරකම්	03
1.2	ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සෞඛ්‍ය දර්ශක	04
1.3	රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අයත් ආයතනයන්හි මානව සම්පත් පැතිකඩ -2018	05
1.4	වාර්ෂික මූල්‍ය කාර්ය සාධනයේ සාරාංශය - 2018	06
2.0	2018 වසරේදී ලභා කරගනු ලැබූ ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්	08
3.0	රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති වැඩසටහන්, විශේෂිත ව්‍යාපාර හා අධ්‍යක්ෂක අංශ	18
3.1	බෝවන රෝග පාලනය	18
3.1.1	වසංගත රෝග ඒකකය	18
3.1.2	ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්දන වැඩසටහන	19
3.1.3	ලාදුරු මර්දන වැඩසටහන	20
3.1.4	නිරෝධායන සේවාවන්	21
3.2	රෝග වාහකයන් මගින් බෝවන රෝග පාලනය	22
3.2.1	ඩෙංගු මර්දන වැඩසටහන	22
3.2.2	බරවා මර්දන වැඩසටහන	23
3.2.3	මැලේරියා මර්දන වැඩසටහන	24
3.3	බෝනොවන රෝග පාලනය	25
3.3.1	ජාතික පිළිකා මර්දන වැඩසටහන	25
3.3.2	මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවන්	29
3.3.3	නිදන්ගත වකුගඩු රෝග (CKD) වැලැක්වීමේ හා පාලනය කිරීමේ වැඩසටහන	30
3.4	මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය සේවා	31
3.5	මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා	32
3.6	පුහුණු හා පර්යේෂණ	33
3.6.1	වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනය	33
3.7	පෝෂණ	34
3.7.1	පෝෂණ අංශය	34
3.8	ආපදා සඳහා පෙරසූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අංශය	35
3.9	පාරිසරික හා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය	37
3.10	සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය	38
3.11	තරුණ, වැඩිහිටි හා ආබාධිතවූවන් පිළිබඳ සේවා	39

3.12	පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමනය	40
3.13	අතිරේක සේවා	41
3.13.1	රසායනාගාර සේවා	41
3.13.2	ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව	44
3.13.3	සෞඛ්‍ය සේවාවන්ගේ ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිතතාවය	45
3.13.4	මහජන පශු වෛද්‍ය සේවාවන්	46
3.13.5	වෛද්‍ය සංඛ්‍යා ලේඛණ ඒකකය	46
3.13.6	ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය	48
3.14	වෛද්‍ය - නීති සේවාවන්	49
3.15	ලිංගාශ්‍රිතව සම්ප්‍රේෂණය වන රෝග පාලන සේවාවන්	50
3.16	වෛද්‍ය සැපයුම් සේවාවන්	51
3.17	ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවාවන්	52
3.18	කළමනාකරණ, සංවර්ධන හා සැලසුම් සේවාවන්	53
3.18.1	සැලසුම් අංශය	53
3.18.2	ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය	54
3.19	මූල්‍යමය සේවාවන්	55
3.19.1	ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී - II	55
3.19.2	ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී - III	56
3.20	සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල ක්‍රියාත්මක කෙරෙන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති	57
3.20.1	දේශීය අරමුදල් මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති	57
3.20.2	විදේශාධාර මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති	60
3.20.3	දෙවන සෞඛ්‍ය අංශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (SHSDP)	61
3.20.4	ඒඩ්ස් (AIDS), ක්ෂය රෝගය (Tuberculosis) සහ මැලේරියා (Malaria) රෝග සඳහා සටන් කිරීමේ ගෝලීය අරමුදල මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘතිය (GFATM)	61
3.20.5	සර්ව සෞඛ්‍ය ආවරණය සඳහා වූ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	61
4.0	රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අයත් රෝහල්වල වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාවේ සාරාංශය - 2018	62

අංශය I:
සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ

1.0 සාරාංශය

දැක්ම

දේශයේ ආර්ථික, සාමාජීය, මානසික සහ අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක් බිහිකිරීම

මෙහෙවර

ජනතා අවශ්‍යතාවයට ප්‍රතිචාර දක්වමින්, සාමූහිකව ක්‍රියා කරමින්, පරිපූර්ණ, ඉහලම මට්ටමේ, ගුණාත්මක, සමාන, ඵලදායී සහ තිරසාර සෞඛ්‍ය සේවාවක් ශ්‍රී ලංකාවාසී ජනතාවට ලබාදීම මගින් අත්කරගත හැකි ඉහළම සෞඛ්‍ය මට්ටමට ළඟා වීම

ප්‍රතිපත්ති අරමුණු

- නිවැරදි සෞඛ්‍ය ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා සේවා සැපයීම ශක්තිමත් කිරීම
- සියළුම ශ්‍රී ලාංකික පුරවැසියන් සඳහා උචිත වන අයුරින් සහ පහසුවෙන් ප්‍රවේශ විය හැකි පරිදි උසස් ගුණාත්මක බවින් යුත් සත්කාරක සේවාවන් ඇති කිරීම
- ගුණාත්මක බවින් යුත් පුනරුත්ථාපන සත්කාර සේවාවක් ලබාගැනීම සඳහා අදාළ රෝගීන්ට සමානාත්මක ප්‍රවේශයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- සේවා සැපයුම් දත්ත මත පදනම් වූ ක්‍රමවේද මගින් ශක්තිමත් කර අඛණ්ඩ සේවාවන් සියළුම රෝගීන්ට ලබාදීම
- රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර ලබාගැනීම සඳහා ඔවුන්ගේ මුදල් පුද්ගලිකව වියදම් කිරීමට සිදුවීම එනම් රෝගීන්ගේ මූල්‍ය අවදානම් අවම කිරීම සඳහා නව උපාය මාර්ගයන් වැඩි දියුණු කිරීම
- මානව සම්පත් කළමනාකරණය ඇතුළුව අනෙකුත් අංශ මනා ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමක් තුළින් පුළුල් සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියක් සුරක්ෂිත කිරීම
- සෞඛ්‍ය සේවාවන් සපයන සියළු පාර්ශව සමඟ උපාය මාර්ගික සම්බන්ධතා වර්ධනය කරගැනීම

1.1 රාජකාරීන් සහ ක්‍රියාකාරකම්

සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ

1. ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම, සෞඛ්‍ය අංශය සඳහා වැඩසටහන් හා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම,
2. සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය සහ පහත සඳහන් දෙපාර්තමේන්තු, ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල සහ රාජ්‍ය සංස්ථා යටතේ පවතින විෂයයන්, අධීක්ෂණ හා ඇගයීම් කටයුතු සිදුකිරීම
3. මහජන සෞඛ්‍ය සේවාවන්ට අදාළ ප්‍රතිපත්ති හා ප්‍රමිතීන් සම්පාදනය
4. මහජන සෞඛ්‍ය හා පෝෂණය වැඩිදියුණු කිරීමට වැඩසටහන් සම්පාදනය හා ක්‍රියාවට නැංවීම
5. අන්තර්ජාතික නිරෝධායන හා සනීපාරක්ෂණයට අදාළ නීතිරීති ක්‍රියාත්මක කිරීම
6. පෞද්ගලික රෝහල් හා වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානවල ගුණාත්මකභාවය, ප්‍රමිතීන් හා මිල ගණන් නියාමනය හා අධීක්ෂණය
7. ලාභ නොලබන ප්‍රජා වෛද්‍ය සත්කාරක ආයතනවල වැඩකටයුතු නියාමනය හා අධීක්ෂණය
8. වසංගත, බෝවන හා බෝනොවන රෝග තත්ව පාලනය, වැළැක්වීම හා ප්‍රතිකාර සඳහා මෙහෙයුම් දියත් කිරීම
9. පාසල් සෞඛ්‍ය වැඩසටහනට අදාළ වෛද්‍ය සහ මුඛ සෞඛ්‍ය සේවාවන් ක්‍රියාත්මක කිරීම
10. වතු අංශය සඳහා වන සෞඛ්‍ය සේවාවන්
11. සාමාන්‍ය සනීපාරක්ෂණය
12. ත්‍රිපෝෂ බෙදාදීමේ වැඩපිළිවල ක්‍රියාත්මක කිරීම
13. පලාත් සභාවලට අයත් නොවන සියලුම රෝහල් හා රෝහල් සේවකයින් පරිපාලනය
14. පුහුණුවීම් කටයුතු මෙහෙයවන සියලු දෙපාර්තමේන්තු හා එම සේවාවන් පරිපාලනය හා සංවිධානය හා අනෙකුත් උසස් වෛද්‍ය අධ්‍යාපන ආයතන හා සම්බන්ධීකරණය
15. ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාවන්
16. ඖෂධ ධනිෂ්ඨාදනය, ආනයනය හා බෙදාහැරීම
17. ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සේවාවට අදාළ පරිපාලනය හා පිරිස් කළමනාකරණය
18. වෛද්‍ය හා පරිපූරක වෛද්‍ය සේවාවන්හි ගුණාත්මකභාවය සහ නිපුණතා වැඩිකිරීමට අවශ්‍ය පුහුණු අවස්ථා ඇතිකිරීම
19. සෞඛ්‍ය අංශයට අදාළ පර්යේෂණ කටයුතු ව්‍යාප්ත කිරීමට නව උපක්‍රම හඳුන්වා දීම
20. ජාතික සෞඛ්‍ය රක්ෂණ වැඩසටහන් හා සම්බන්ධ කරුණු

ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩල හා සංස්ථා

1. ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මහා රෝහල
2. විජය කුමාරතුංග අනුස්මරණ රෝහල
3. දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර පිළිබඳ ජාතික අධිකාරිය
4. ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය
5. රාජ්‍ය ඖෂධ සංස්ථාව
6. රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව
7. ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ සමාගම

1.2 ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික සෞඛ්‍ය දර්ශක

සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ කාර්ය සාධනය විශ්ලේෂණය කිරීම සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීමේ ඉහළ කාර්යක්ෂමතාවය හා සඵලතාවය ළඟාකරගැනීමට හේතු වේ. සෞඛ්‍ය ආයතනික අරමුණු හා අභිප්‍රායයන් කාලයන් සමඟ ඇගයීම තුළින් සෞඛ්‍ය සේවාවේ කාර්ය සාධනය තෝරාගත් දර්ශක භාවිතා කරමින් මැනිය හැක. මෙම අවශ්‍යතාවය සපුරාගැනීමට ජාතික සෞඛ්‍ය කාර්යසාධන රාමුව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුනාගෙන ඇත. මෙම දර්ශක භාවිතා කරමින් සෞඛ්‍ය කාර්ය සාධනය විශ්ලේෂණයට හා නිවැරදි මඟට ගැනීම සඳහා මෙන්ම කාර්ය මණ්ඩලය සම්බන්ධයෙන් හා සම්පත් වෙන්කරදීමේ දී තීරණ ගැනීමේ පදනම වශයෙන් මෙම දර්ශක භාවිතා කළ හැක. තෝරාගත් ප්‍රයෝජනවත් දර්ශක කිහිපයක් පහත සඳහන් කෙරේ.

දර්ශකය	2015	2016	2017
උපතේදී ආයු අපේක්ෂාව	පුරුෂ - 72 ස්ත්‍රී - 78.6 (2011 – 2013)	-	-
මාතෘ මරණ අනුපාතිකය	33.7	33.8	39
අවුරුදු 5ට අඩු ළමා මරණ අනුපාතිකය (සජීවී උපත් 1000 කට)	10.75	9.27	10.90
ළදරු මරණ අනුපාතිකය (සජීවී උපත් 1,000 කට)	9.16	8.20	9.00
නව ජන්ම මරණ අනුපාතිකය (සජීවී උපත් 1,000 කට)	6.59	5.80	6.30
ගර්භනී කාලය සති 8කට පෙර ලියාපදිංචි වූ මව්වරුන්ගේ ප්‍රතිශතය	77.08	78.47	79.40
බර අඩු පූර්ව පාසල් වයසේ (අවු. 2 -5) ළමුන්ගේ ප්‍රතිශතය	16.97	21.23	20.50
අඩුබර උපත් ප්‍රතිශතය	11.36	11.20	11.80
ළමා ප්‍රතිශක්තිකරණය: ගලපටලය, පිටගැස්ම, කක්කල්කැස්ස යන මාත්‍රා තුනම අඩංගු එන්නත ලබා ගත් ළදරුවන්ගේ ප්‍රතිශතය	-	97	96
ආසාදනය නොවූ ජනගහනය 1,000 කට නව HIV ආසාදන සංඛ්‍යාව	0.03	0.03	0.0082
හෘද- ධමනි රෝග , දියවැඩියාව හෝ කල්ගතවූ ශ්වසන රෝග නිසා ඇතිවන මරණ අනුපාතය	17.7	-	-
සියදිවි නසා ගැනීමේ මරණ අනුපාතය	14.5	14.3	15.1
හඳුනාගත් හා සාර්ථකව ප්‍රතිකාර කරණ ලද වාර්තා වී ඇති ක්ෂය රෝගීන්ගේ ප්‍රතිශතය	83.2	84.1	84.6
දැනට antiretroviral විකිත්සා ප්‍රතිකාර ලබන HIV ආසාදිතව ජීවත්වන ජනතාවගේ ප්‍රතිශතය	-	15.13	36.98
ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR) - සම-ධාරිතා සූචි පත්‍රය (Core Capacity Index)	-	79.2	76
තිරසාර පදනම යටතේ පැවතිය යුතු අදාළ අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ පැවතීම හා මිලදී ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳව සෞඛ්‍ය පහසුකම් ප්‍රමාණය		50% පොදු 100.0 පෞද්ගලික 95.29 75% පොදු 82.16 පෞද්ගලික 80.26 90% පොදු 21.44 පෞද්ගලික 53.04	

1.3 රේඛීය අමාත්‍යාංශයීය ආයතනවල මානව සම්පත් පැතිකඩ - 2018

අංකය	තනතුරු කාණ්ඩය	2018/12/31 දිනට මුළු අනුමත සංඛ්‍යාව	කොන්තාත් පදනම මත සිටින සංඛ්‍යාව	2018/12/31 දිනට සේවයේ යෙදී සිටින සංඛ්‍යාව
1	විශේෂඥ වෛද්‍ය නිලධාරී	1609		1580
2	වෛද්‍ය නිලධාරී	13398		11054
3	වෛද්‍ය පරිපාලන නිලධාරී	166		97
4	විශේෂඥ දත්ත වෛද්‍ය නිලධාරී	71		66
5	දත්ත වෛද්‍ය නිලධාරී	747		670
6	පරිපාලන සේවයේ නිලධාරී	41		31
7	වෛද්‍ය රසායනාගාර කාර්මික විශේෂඥ	1406	2	1231
8	විකිරණ ශිල්පී	773	1	470
9	වෘත්තීය විකිත්සක	180	1	124
10	භෞත විකිත්සක	565		455
11	ඖෂධවේදී	1273		1076
12	අක්ෂි තාක්ෂණවේදී	156		140
13	පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිලධාරීන්	1687		1136
14	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක	208		188
15	පාසල් දත්ත විකිත්සක	24		10
16	විද්‍යුත් නිකර්පණ රේඛණ සටහන්කරු	96		86
17	බන්තූ රේඛණ සටහන්කරු	411		239
18	ආහාර හා ඖෂධ පරීක්ෂක	35	1	12
19	සෘජු නේත්‍රඥ	23		9
20	මහජන සෞඛ්‍ය රසායනාගාර ශිල්පී	119		87
21	කීට විද්‍යා නිලධාරී	36		24
22	දත්ත කාර්මික	57		32
23	වෙනත් අධ්‍යක්ෂවරු	7		6
24	ගණකාධිකාරී	80	3	51
25	ලියා පදිංචි වෛද්‍ය නිලධාරීන් / සහකාර වෛද්‍ය නිලධාරීන්	112		107
26	වෙනත් නිලධාරී හා සමාන්තර සේවා	352		175
27	හෙද නිලධාරී	28363		23857
28	වෙනත් විධායක නිලධාරී	196	1	131
29	වෙනත් ප්‍රාථමික මට්ටමේ - පුහුණු	1301	2	998
30	වෙනත් ප්‍රාථමික මට්ටමේ - අර්ධ පුහුණු	1753		1226
31	වෙනත් ප්‍රාථමික මට්ටමේ - නුපුහුණු	909		574
32	වෙනත් ද්විතීයික සහ තෘතීයික මට්ටමේ නිලධාරීන්	5551		4120
33	මහජන සෞඛ්‍ය හෙද සොයුරිය	63		41
34	උපස්ථායක	6313		4637
35	කම්කරු	20993		18721
36	ඖෂධ සංයෝජක	140		128
37	මානව සම්පත්	1		0
	සම්පූර්ණ එකතුව	89215	16	73589

1.4 වාර්ෂික මූල්‍ය කාර්ය සාධනයේ සාරාංශය- 2018

ව්‍යාපෘති අංකය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව 2018 (රුපියල්)	සංශෝධිත අයවැය 2018 (රුපියල්)	වියදම් 2018 (රුපියල්)
පුනරාවර්තන වියදම්		133,043,550,000	137,592,550,000	134,448,816,751
	පුද්ගල පඩිනඩි	69,894,750,000	74,007,005,000	73,976,446,141
1001	වැටුප් හා වේතන	27,746,950,000	29,218,655,000	29,207,375,830
1002	අතිකාල හා නිවාඩු දින වැටුප්	16,432,800,000	21,747,400,000	21,735,028,177
1003	වෙනත් දීමනා	25,715,000,000	23,040,950,000	23,034,042,135
	ගමන් වියදම්	201,300,000	255,160,000	253,511,119
1101	දේශීය	132,300,000	165,860,000	164,948,220
1102	විදේශීය	69,000,000	89,300,000	88,562,899
	සැපයීම්	48,392,300,000	49,363,988,100	46,648,878,529
1201	ලිපි ද්‍රව්‍ය හා කාර්යාලීය අවශ්‍යතා	245,700,000	338,233,100	333,531,443
1202	ඉන්ධන	373,300,000	434,330,000	428,241,289
1203	ආහාරපාන හා නිලඇඳුම්	2,340,300,000	1,921,400,000	1,917,109,196
1204	වෛද්‍ය සැපයීම්	45,025,000,000	46,025,000,000	43,330,646,343
1205	වෙනත්	408,000,000	645,025,000	639,350,258
	නඩත්තු වියදම්	681,400,000	800,714,400	794,047,301
1301	වාහන	253,500,000	264,620,000	261,389,695
1302	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	171,200,000	200,020,000	198,930,869
1303	ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම්	256,700,000	336,074,400	333,726,737
	සේවා	7,133,400,000	7,895,677,500	7,764,757,176
1401	ප්‍රවාහන	36,200,000	75,880,600	64,026,174
1402	තැපැල් හා සන්නිවේදන	575,200,200	635,790,500	634,314,166
1403	විදුලිය හා ජලය	2,596,500,000	2,998,319,000	2,938,205,295
1404	බදුකුලී සහ පලාත් පාලන ආයතන බදු	200,000,000	236,237,400	200,307,404
1408	මෙහෙයුම් කල්බදු ක්‍රමයට ප්‍රසම්පාදිත වාහන සඳහා වාරික ගෙවීම්	667,000,000	4,350,000	4,230,288
1409	වෙනත්	3,058,500,000	3,945,100,000	3,923,673,848
	මාරුකිරීම්	3,707,900,000	2,798,505,000	2,551,778,275
	සුබසාධන වැඩසටහන්	3,080,000,000	2,226,000,000	1,982,108,578
1503	රාජ්‍ය ආයතන	21,000,000	21,000,000	20,485,980
1505	සම්මාදම් සහ දායක මුදල්	28,000,000	-	-
1506	රජයේ සේවකයින් සඳහා දේපළ ණය පොලී	556,000,000	524,880,000	523,353,108
1508	වෙනත්	22,900,000	26,625,000	25,830,610
	වෙනත් පුනරාවර්තන වියදම්	3,032,500,000	2,471,500,000	2,459,398,208
1703	රාජ්‍ය භාෂා ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම	3,000,000	-	-

ව්‍යාපෘති අංකය	විස්තරය	ඇස්තමේන්තුව 2018 (රුපියල්)	සංශෝධිත අයවැය 2018 (රුපියල්)	වියදම් 2018 (රුපියල්)
ප්‍රාග්ධන වියදම්		43,349,000,000	46,998,688,000	32,534,934,021.98
	මූලධන වත්කම් සුනරුත්ථාපනය හා වැඩිදියුණු කිරීම	7,345,700,000	7,652,316,423	6,829,576,666.95
2001	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	4,717,250,000	4,992,306,337	4,218,970,484.54
2002	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	2,530,450,000	2,552,482,356	2,517,538,146.40
2003	වාහන	98,000,000	107,527,730	93,068,036.01
	මූලධන වත්කම් අත්පත් කරගැනීම	25,722,500,000	27,481,972,686	17,734,661,997.39
2101	වාහන	200,000,000	1,582,688,000	458,512,500.00
2102	ගෘහ භාණ්ඩ හා කායාල උපකරණ	425,000,000	448,374,544	420,239,946.61
2103	යන්ත්‍ර හා යන්ත්‍රෝපකරණ	13,198,500,000	13,046,771,519	8,345,605,736.55
2104	ගොඩනැගිලි හා ඉදිකිරීම්	11,540,000,000	12,045,138,623	8,487,109,250.23
2106	මෘදුකාංග සංවර්ධනය	359,000,000	359,000,000	23,194,564.00
	ප්‍රාග්ධන මාරුකිරීම්	1,404,500,000	1,404,500,000	1,079,479,687.63
2201	රාජ්‍ය ආයතන	1,397,500,000	1,397,500,000	1,073,739,409.02
2202	සංවර්ධන සහයයන්	7,000,000	7,000,000	5,740,278.61
	ධාරිතා සංවර්ධනය	928,300,000	1,010,237,421	972,622,441.37
2401	කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු	928,300,000	1,010,237,421	972,622,441.37
	වෙනත් මූලධන වියදම්	7,948,000,000	9,449,661,470	5,918,593,228.64
2505	ප්‍රසම්පාදන පෙර සුදානම්	148,400,000	141,251,262	93,892,562.93
2506	යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය	1,190,000,000	1,126,000,000	618,520,334.26
2507	පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය	106,000,000	181,000,000	115,591,717.99
2509	වෙනත්	6,503,600,000	8,001,410,208	5,090,588,613.46

2.0 2018 වසරේදී ලභා කරගනු ලැබූ ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්

- ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමා මෙරට ජනතාව වෙත ඉටුකරන ලද සේවාව වෙනුවෙන් “ සුවපති ” උපහාරයෙන් පිදුම් ලැබීම

ගරු සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය, වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න “ සුවපති ” සම්මානයෙන් පිදුම් ලැබුවේය. මෙම උපහාර ප්‍රදානය සංවිධානය කරනු ලැබුවේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අනුග්‍රහය ඇතිව ශ්‍රී ලංකා සෞඛ්‍ය සේවා වෘත්තීය සමිති සන්ධානය සහ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) විසින් ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යතුමා පොදු ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය ගැටළු නිරාකරණය සඳහා සාර්ථකව කටයුතු කරමින් දැක්වූ දායකත්වය හඳුනාගැනීමට හා ඇගයීමටය. මෙම උත්සවය 2018 ජූලි මස 31 දින, අතිගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන, ගරු අගමැති රනිල් වික්‍රමසිංහ, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ශ්‍රී ලංකා නියෝජිත වෛද්‍ය රාමියා පෙන්සේ, අමාත්‍යවරුන්, පාර්ලිමේන්තු නියෝජිතයින් සහ අනෙකුත් රාජ්‍ය නිලධාරීන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පැවැත්විණි. ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යතුමා විසින් පොදු ජනතාව වෙත ඉටු කරන ලද සේවාවන් අතර සියළුම අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධවල මිල ගණන් අඩු කිරීම, ඇසේ සුද සහිත රෝගීන් සඳහා නොමිලයේ අක්ෂි කාව ලබාදීම, හෘද රෝගීන්ට නොමිලයේ ස්ටෙන්ට් (Stents) ලබාදීම, සියළුම රුධිර පරීක්ෂණ අයකිරීමකින් තොරව කර ගැනීමට පහසුකම් සැපයීම සහ පිළිකා ප්‍රතිකාර සඳහා හිමිකම් සහිත සෑම පිළිකා රෝගියෙකුටම ලබා දෙන මුදල රුපියල් මිලියන 1.5 දක්වා වැඩි කිරීම වේ.

- ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් 70 වැනි ලෝක සෞඛ්‍ය දිනය 2018 අප්‍රේල් මස කොළඹදී සමරන ලදී

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) 70 වැනි ලෝක සෞඛ්‍ය දිනය ඉතා උත්කර්ෂවත් අයුරින් නෙළුම් පොකුණ කලාගාරයේදී 2018.04.07 දින අතිගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන හා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය ටෙඩ්‍රොස් ආදනෝම් ග්‍රෙබ්‍රෙස්සේස්ගේ සහභාගීත්වයෙන් පවත්වන ලදී. සෑම වසරකම අප්‍රේල් මස 07 වන දින ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් ලෝක සෞඛ්‍ය දිනය සමරන අතර 2018 දී ජාත්‍යන්තර උත්සවය ශ්‍රී ලංකාවේදී පවත්වන ලදී. 2018 වර්ෂයේදී ලෝක සෞඛ්‍ය දිනයේ තේමාව වූයේ “ ලෝක සෞඛ්‍ය ආවරණය : සෑම කෙනෙක් සඳහාම, සෑම ස්ථානයකදීම” යනුවෙනි.

ජාතික ප්‍රමිති රූපවාහිනී ජාලය (NQTV) විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය කාඩ්පත (e Health Card), සමරු මුද්දරය සහ ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වූ නිරසර සංවර්ධන ඉලක්ක මාර්ගය (SDG Tracker for Sri Lanka) යන ක්‍රියාකාරකම් අතිගරු ජනාධිපතිතුමා විසින් නිල වශයෙන් දියත් කරන ලදී. මෙම අවස්ථාව සඳහා සිෂෙල්ස් රාජ්‍යයේ ගරු අගමැති, ගරු අගමැති රනිල් වික්‍රමසිංහ, ගරු සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය, ගරු නියෝජ්‍ය අමාත්‍ය ආරච්චිකා කුමාරතුංග, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය ටෙඩ් ආදනෝම් ග්‍රෙබ්‍රොස්සෙස්, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ දකුණු ආසියානු ප්‍රාදේශීය අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය පුනාම් කෙත්‍රපාල් සිං යන ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නියෝජිතයින්ද සහභාගි විය.

➤ රුබෙල්ලා තුරන් කරන ලද රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව නම් කිරීම

ඉන්දියාවේ නවදිල්ලිහිදී 2018 සැප්තැම්බර් 05 දින පැවති ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) ගිනිකොණදිග ආසියානු ප්‍රාදේශීය රැස්වීමේදී, ශ්‍රී ලංකාව රුබෙල්ලාවලින් තොර රටක් ලෙස ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් නම් කරන ලදී. මෙම සහතික පත්‍රය ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ගිනිකොණදිග ආසියානු කලාපයේ (WHO SEAR) ප්‍රාදේශීය අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය පුනාම් කෙත්‍රපාල් සිං විසින් ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජීන සේනාරත්න වෙත පිරිනමන ලදී. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් ශ්‍රී ලංකාව, 2015 දී මැලේරියා තොර රටක් ලෙසද, 2016 දී බරවාලින් තොර රටක් ලෙසද, නවජ පිටගැස්මෙන් තොර රටක් ලෙස 2017 දී ද නම් කරන ලදී.

“ 2018 දී ශ්‍රී ලංකාව රුබෙල්ලා වලින් තොර රටක් ලෙස නම් කිරීම මෙරට සෞඛ්‍ය සේවාවන් ලබාගත් තවත් එක් ප්‍රධාන සන්ධිස්ථානයකි ” වෛද්‍ය සිං ප්‍රකාශ කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම වසරකම රෝගයක් තුරන්කිරීම, මෙරට සෞඛ්‍ය සේවාවේ නායකත්වය දක්වන විශාල සහයෝගය නිසා ලබාගත් ජයග්‍රහණයක් බව අගය කරමින් ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ප්‍රාදේශීය අධ්‍යක්ෂ තවදුරටත් ප්‍රකාශ කරන ලදී.

➤ ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපතිගේ අනුග්‍රහය යටතේ බෝ නොවන රෝග පිළිබඳ පළමු සාර්ක් (SAARC) රැස්වීම පැවැත්වීම

2018 මාර්තු 31 දින ගෝල්ෆේස් හෝටලයේදී අතිගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මැතිතුමාගේ අනුග්‍රහය ඇතිව බෝ නොවන රෝග (NCD) පිළිබඳ පළමු සාර්ක් (SAARC) රැස්වීම පවත්වන ලදී. බෝ නොවන රෝග (NCDs) නිසා වාර්ෂිකව ලෝකය පුරා දළ වශයෙන් මිලියන 10 ක් පමණ ජනතාව මියයන අතර එයට ප්‍රධාන හේතු වශයෙන් වැරදි ආහාර රටාවන්, ශාරීරික ව්‍යායාම හිඟකම, ආතතිය සහ මත්පැන් හා දුම්කොළවලට ඇබ්බැහිවීම සැලකේ. මෙම බෝ නොවන රෝග පාලනය සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය (WHO) විසින් බොහෝමයක් රටවල විවිධ ක්‍රියාකාරකම් හඳුන්වා දී ඇත.

➤ ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) උප සභාපති වශයෙන් තේරී පත්වීම

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) විධායක මණ්ඩලයේ උප සභාපති වශයෙන් ගරු සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මහතා ජීනීවාහිදී පැවැති එහි විධායක කමිටු රැස්වීමේදී නිතරභයෙන් තේරී පත්විය. 2018.05.28 දින පැවැති WHO විධායක මණ්ඩලයේ ගිනිකොණ-දිග ආසියානු කලාපයේ 143 වැනි සැසිවාරයේදී වර්ෂයක කාලයක් සඳහා ඔහු උප සභාපති ධුරයට තේරී පත්විය. මෙම විධායක මණ්ඩලය සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ තාක්ෂණික සුදුසුකම් සහිත සාමාජිකයින්ගෙන් සමන්විත වේ. එම සාමාජිකයින් වසර තුනක කාලයක් සඳහා තෝරා ගැනේ. මෙම මණ්ඩලයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වන්නේ ලෝක සෞඛ්‍ය සභාව (World Health Assembly) සඳහා අවශ්‍ය තීරණ හා ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම බලගැන්වීම සහ උපදෙස් ලබා දීම මෙන්ම එහි සාමාන්‍ය කටයුතු කරගෙන යාමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමය.

➤ “ Cuba Salud 2018 ” අන්තර්ජාතික සම්මේලනයේදී කියුබාවේ නිෂ්පාදනය කරන ඖෂධ හා වෛද්‍ය උපකරණ ලබාගැනීම සඳහා ගිවිසුම් අත්සන් කරන ලදී

කියුබාවේ මහජන සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් සංවිධානය කළ රැස්වීමට රටවල් 82 කින් පැමිණි 3,000 කට වඩා වැඩි ප්‍රමුණක් සමඟ ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය අංශ ප්‍රධානීන් වන ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය ටෙඩ්‍රොස් ආදනෝම් ග්‍රෙබ්‍රෙසේස් සහභාගී විය. ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අංශය සංවර්ධනය සඳහා කියුබානු රජය මහත් කැපවීමෙන් සහයෝගය ලබාදුණි. මෑතකදී කියුබාවේ හවානා සම්මන්ත්‍රණ මධ්‍යස්ථානයේ පැවති “ Cuba Salud 2018 ” ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණයේදී සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජීන සේනාරත්න මහතා සමඟ පැවති රැස්වීමේදී ශ්‍රී ලංකාවට සහාය දීමට කියුබානු මහජන සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය රොබෙටෝ මොරාලෙස් ඕපේඩා මහතා පොරොන්දු වී ඇත.

අමාත්‍යවරුන් දෙදෙනා අතර පැවති සාකච්ඡා අතරතුරදී කියුබාවේ නිෂ්පාදිත ඖෂධ හා වෛද්‍ය උපකරණ රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව (SPC) හරහා ශ්‍රී ලංකාවට ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට එකඟ විය. මෙම ගිවිසුම අත්සන් කිරීමට පෙර ශ්‍රී ලංකාවේ සහ කියුබාවේ සෞඛ්‍ය බලධාරීන් අතර සාකච්ඡා වට කිහිපයක් පැවැත්වීමට නියමිතය.

➤ වින - ශ්‍රී ලංකා මිත්‍රත්ව රෝහල ඉදිකිරීම (දකුණු ආසියාවේ විශාලතම වකුගඩු රෝහල)

විනයෙන් පරිත්‍යාගයක් ලෙස ලැබෙන පොළොන්නරුවේ ජාතික වෘක්ක රෝහල ඉදිකිරීමේ කටයුතු 2018.08.21 දින ගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මැතිතුමාගේ අනුග්‍රාහකත්වයෙන් ආරම්භ විය. වකුගඩු රෝගීන් සඳහා අවශ්‍ය සේවාවන් ලබාදීමට අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ දිගු කාලයක පටන් පැවති බලාපොරොත්තුවක් ඉටු කරමින් මෙම නව රෝහල දකුණු ආසියාවේ විශාලතම වකුගඩු රෝහල ලෙස රුපියල් බිලියන 1.2 ක පිරිවැයකට ඉදිකෙරෙමින් පවතී. උතුරු මැද පළාතේ පමණක් නොව අනෙකුත් ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ජනතාවට මෙම රෝහල ඉතා අගනා වස්තුවක් වන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ජනතාව වෙත ලැබුණු පරිත්‍යාගයකි. මෙම රෝහල් ව්‍යාපෘතිය අති නවීන පන්තියේ උපකරණ සහ වකුගඩු රෝගීන්ට අවශ්‍ය සියළුම පහසුකම්වලින් සමන්විත වේ. මෙම රෝහල ඇඳන් 200 ක වාට්ටු සංකීර්ණය, කාන්දු පෙරණ යන්ත්‍ර 100 ක් සහිත බාහිර රෝගී අංශය (OPD) සහ නවීන ශල්‍යාගාර හයකින් සමන්විත වේ. ආසන 200 ක ශ්‍රවණාගාරය සහ වාහන 300 ක් ගාල්කර හැකි රථවාහන නැවතුම්පලක් හා රෝහල් කාර්යය මණ්ඩලය සඳහා නේවාසික පහසුකම්ද මෙම රෝහලේ ස්ථාපනය කරනු ඇත. මෙම ව්‍යාපෘතිය මාස 24 කින් නිමකිරීමට බලාපොරොත්තු වන අතර 2020 ජූලි මාසයේදී මෙම රෝහල ජනතාව වෙත සේවාවන් සැපයීමට සූදානම් කරනු ලැබේ.

➤ කළුතර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ අනතුරු හා හදිසි සේවා ඒකකය විවෘත කිරීම

කළුතර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ අභිනවයෙන් ඉදිකරන ලද අනතුරු හා හදිසි සේවා ඒකකය (A & E Unit) ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමා විසින් 2018.05.10 දින උත්සවාකාරයෙන් විවෘත කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අමාත්‍යාංශය රුපියල් මිලියන 1030 ක මුදලක් වැයකර ඇති අතර මෙරට අනතුරු හා හදිසි සේවා ඒකක වැඩිදියුණු කිරීමට ගරු අමාත්‍යතුමාගේ මහපෙත්වීම යටතේ දිවයින පුරා ඉදිකරන ලද A & E ඒකක වලින් එකකි.

➤ යාපනයේ ශික්ෂණ රෝහල සඳහා පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම

යාපනය ශික්ෂණ රෝහලේ පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථානය සඳහා මුල්ගල තැබීම ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමා විසින් 2018.08.16 දින සිදු කෙරිණි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ මුළු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 530 ක් පමණ වන අතර කුවේට් රතුකුරුස සමාජයේ පරිත්‍යාගයකි.

➤ කල්මුණේ අෂ්රොෆ් අනුස්මරණ මූලික රෝහලේ අනතුරු හා හදිසි සේවා ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම

ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ අනුග්‍රහය යටතේ කල්මුණේ අෂ්රොෆ් අනුස්මරණ මූලික රෝහලේ යෝජිත නවීන අනතුරු හා හදිසි සේවා ඒකකය සඳහා මුල්ගල තැබීමේ උත්සවය 2018.06.17 දින පැවැත්විණි. මෙම ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය රුපියල් මිලියන 1900 ක් පමණ වේ.

➤ මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලේ වකුගඩු ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම

ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ අනුග්‍රහය ඇතිව ගරු නියෝජ්‍ය සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය ආර්ථික ආරක්ෂා කමිෂාරි මහතාගේ සහභාගීත්වයෙන් 2018.06.17 දින මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලේ වකුගඩු ප්‍රතිකාර ඒකකය ඉදිකිරීම සඳහා මුල්ගල තබන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය රුපියල් මිලියන 383 ක් වන අතර අවුරුදු එකයි මාස 10කින් එම ව්‍යාපෘතිය නිමකිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

➤ මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලේ 04 වැනි මට්ටමේ අනතුරු හා හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය විවෘත කිරීම

ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය හා ගරු නියෝජ්‍ය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යතුමන් විසින් මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලේ 04 වැනි මට්ටමේ අනතුරු හා හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය 2018.06.17 දින උත්සවාකාරයෙන් විවෘත කරන ලදී. මෙම ව්‍යාපෘතියේ මුළු පිරිවැය රුපියල් මිලියන 895 ක් වේ.

- බකමුණ ප්‍රාදේශීය රෝහලේ වකුගඩු රෝග වැළැක්වීමේ ඒකකය සහ නව පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල

පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි බකමුණ ප්‍රාදේශීය රෝහල සඳහා අභිනවයෙන් ඉදිකරන ලද “ වකුගඩු රෝග වැළැක්වීමේ ඒකකය සහ නව පරිපාලන ගොඩනැගිල්ල ” ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් 2018.08.01 දින උත්සවාකාරයෙන් විවෘත කරන ලදී. මෙම ඉදිකිරීම “ පුබුදුමු පොළොන්නරුව ” වැඩසටහන යටතේ සම්පූර්ණ කරන ලදී.

- ලෝක දුම්වැටි විරෝධී දිනය සැමරීම - 2018

ලෝක දුම්වැටි විරෝධී දිනය “ දුම්වැටි සහ හෘද රෝග ” යන තේමාව යටතේ 2018 ජූනි 07 දින බත්තරමුල්ල වෝටර්ස් එජ් (Waters Edge) හිදී පැවැත්විණි. මෙම වැඩසටහනට ගරු සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ අනුග්‍රහය ලැබිණි.

නාටා (NATA) ආයතනයේ සභාපති වෛද්‍ය පාලිත අබේකෝන් මහතාගේ පිළිගැනීමේ කථාවත් සමඟ මෙම උත්සවය ආරම්භ කෙරිණි. සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ජනක සුගතදාස මහතා, සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් වෛද්‍ය අනිල් ජාසිංහ, ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ නියෝජිත වෛද්‍ය රාසියා පෙන්නේ, ශ්‍රී ලංකා හදවත් සංගමයේ සභාපති වෛද්‍ය එම්.ආර්. මුබාරක්, දුම්වැටි භාවිතය පාලනය කිරීම සම්බන්ධ විවිධ සංවිධාන නියෝජනය කරමින් විවිධ මට්ටමේ පුද්ගලයන් 250 ක් පමණ මේ අවස්ථාව සඳහා සහභාගී විය. මේ අවස්ථාවේදී “ දුම්වැටියෙන් බිඳෙන හදවත් ” යන මෑයෙන් පොතක් නිකුත් කරන ලදී.

- ශ්‍රී ලංකාවේ අවයව බද්ධ කිරීම සඳහා පවතින බාධාවන් ඉවත්කිරීමේ අරමුණින් “ අවයව දන්දීමේ දිනය 2018 ” සැමරීම

ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජීත සේනාරත්න මැතිතුමා විසින් අවයව බද්ධ කිරීමට අවශ්‍ය රෝගීන් සඳහා අවයව ප්‍රදානය කිරීම ධෛර්යමත් කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදී. රජයේ හෝ පෞද්ගලික අංශයේ රෝගීන් සඳහා අවයව ප්‍රදානය කිරීමේදී රෝගීන් මත පැටවෙන පිරිවැය අවදානම ඉවත් කිරීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සැලසුම් කෙරෙමින් පවතී.

- මෙඩිකෙයා ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රදර්ශනය - 2018

වෛද්‍ය විද්‍යාවේ හා තාක්ෂණයේ අති නවීන නිපදවීම් හඳුන්වාදීම හා අනුබලදීම අරමුණු කරගත් ජාතික මෙඩිකෙයා සෞඛ්‍ය ප්‍රදර්ශනය 2018, B2C ප්‍රදර්ශනයකි. මෙම ප්‍රදර්ශනය මඟින් ව්‍යාපාර සහ වෛද්‍ය ආයතනවලට ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාර සහ වෛද්‍ය විද්‍යාවේ නව සොයාගැනීම් පිළිබඳ ප්‍රචාරයක් ලබාදීමට කදිම අවස්ථාවක් ලබාදෙන ලදී. කෙසේ වෙතත්, එහි මූලික අරමුණ වූයේ රෝග නිශ්චය, වැළැක්වීම හා නිවාරණය සඳහා පවතින නවීන තාක්ෂණය පිළිබඳවත් සෞඛ්‍ය ගැටළු පිළිබඳවත් කාලීන නිවැරදි තොරතුරු මහජනතාව වෙත ලබාදීමයි.

➤ ලෝක ලේ පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ දිනය සැමරීම - 2018

ශ්‍රීසිය විසින් හොඹවන ලද ලෝක ලේ පරිත්‍යාගශීලීන්ගේ දිනය - 2018 ගරු සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජීත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් “ Blood Connects us All ” (රුධිරය අප සැම එක් කරයි) යන තේමාව යටතේ ජූනි මස 14 දින නෙළුම් පොකුණ රහභලේදී පවත්වන ලදී. එය වාර්ෂිකව සිදු කරන අතර සෑම වසරකම එකම දිනයක් යොදාගෙන ස්වේච්ඡාවෙන් රුධිරය ප්‍රදානය කරන්නන්ට ස්තූති කිරීමට හා ඔවුන් ඇගයීමටත් රුධිරය ප්‍රදානය කෙරෙහි කැපවීමක් කටයුතු කෙරේ. විශේෂයෙන් රුධිර ප්‍රදානය නිසා ජීවිත බේරා ගැනීම හා ජීවිත වෙනස්වන ආකාරය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සිදු කෙරේ. මෙදින තේමාව වූයේ “ ජීවිත කොටස්කරුවෙකු වන්න, ලේ දෙන්න ” (Share Life, Give Blood).

3.0 රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති වැඩසටහන්, විශේෂිත ව්‍යාපාර හා අධ්‍යක්ෂක අංශ

3.1 බෝවන රෝග පාලනය

3.1.1 වසංගත රෝග ඒකකය

එන්නත් මගින් වැළැක්විය හැකි රෝග ඇතුළුව බහුතරයක් බෝවන රෝග, වැළැක්වීම සහ පාලනය සඳහා වන සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කේන්ද්‍රීය ස්ථානය වසංගත රෝග ඒකකය වේ. එන්නත් මගින් වැළැක්වියහැකි රෝග ඇතුළුව බෝවන රෝග ආවේක්ෂණය, නිදන්ගත වකුගඩු රෝග ආවේක්ෂණය, ජාතික ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම, ආපදා අවස්ථාවන්හිදී රෝග පාලන කටයුතුවලදී හදිසි ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ ඒකකය ලෙස ක්‍රියා කිරීම, උපාධි අපේක්ෂකයින්, පශ්චාත් උපාධිධාරීන්, සායනික සහ ක්ෂේත්‍ර සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම, බෝවන රෝග සහ ඒ ආශ්‍රිත වෙනත් විෂය පථයන්ට අදාළ පර්යේෂණ සහ සහයෝගීත්ව ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම එහි ප්‍රධාන කාර්යයන්ට අයත් වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- පූර්ව සුදානමක් වශයෙන් එක් තෝරාගත් (sentinel) ප්‍රදේශයක Offline National Renal Registry ය වැඩිදියුණු කිරීම සම්පූර්ණ කිරීම සහ එය පිහිටුවීම.
- පළමු වසරේ CKDu Cohort අධ්‍යයනය සඳහා දත්ත රැස් කිරීම.
- තිමෝර් ලෙස්ටේ (Timor-Leste) රාජ්‍යයේ ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහන ශක්තිමත් කිරීම සඳහා එරට සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා වැඩසටහන් දෙකක් පැවැත්වීම.
- ක්ෂේත්‍ර වසංගතයන් ඇගයීමද ඇතුළුව ආයතනික මට්ටමින් සායනික හා මරණ පිළිබඳ සමාලෝචනා සෛදන දකුණු පළාතේ ඉන්ජලුවන්සා වසංගතය විමර්ශනය සාර්ථකව සම්පූර්ණ කිරීම.
- ආයතනික මට්ටමින් ඉන්ජලුවන්සා පැතිරීම අවම කිරීම මෑයෙන් වක්‍රලේඛය නිකුත් කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකයන්

1. ප්‍රතිශක්තිකරණ ආවරණය

ප්‍රධාන එන්නත් මගින් වැළැක්විය හැකි රෝග සඳහා ප්‍රතිශක්තිකරණ ආවරණය 100% ක් වේ.

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
බී.සී.ඒ.(BCG)	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%
Pentavalent	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%
ඩී. ටී. (DT)	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%
සරම්ප (Measles)	> 95%	> 95%	> 95%	> 95%

2. බෝවන රෝග ආවේක්ෂණය

වාර්තා කිරීමේ සම්පූර්ණත්වය (සියළු සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (MOH) කාර්යාල විසින් වාර්තා කිරීම) - 100%

3.1.2 ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්ධන වැඩසටහන

ජාතික ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්ධන වැඩසටහන යටතේ ළය රෝග සම්බන්ධව විවිධ කාර්යයන් සිදු කෙරේ. නියමු දිස්ත්‍රික්ක (කළුතර, ගම්පහ සහ කෑගල්ල) තුළ පිහිටි රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතනයන්හි රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර සේවාවන් විමධ්‍යගත කිරීම, ජාතික ක්ෂය රෝග පිළිබඳ යොමුකිරීමේ රසායනාගාරය (National Tuberculosis Reference Laboratory) මගින් රෝග විනිශ්චය සේවාවන් සිදු කිරීම, ප්‍රාදේශීය ක්ෂුද්‍රජීවීන් වගාකරීමේ රසායනාගාර, දිස්ත්‍රික් ලය සායන රසායනාගාර හා අණවිකෂක මධ්‍යස්ථාන , NPTCCD හි මධ්‍යම ඖෂධ ගබඩාව හරහා ඖෂධ ප්‍රසම්පාදනය, ළය රෝග සායන වෙත ක්ෂය රෝගයට එරෙහි ඖෂධ සැපයීම සහ බෙදා හැරීම, සෘජුව පරිපාලන සීමාවට යටත් වන ආයතනයන්ගේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ මූල්‍ය කළමනාකරණය, දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ක්ෂය රෝගය මර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම සඳහා තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ සහ ප්‍රදායක නියෝජිත ආයතන මගින් ලබාගත් අරමුදල් හරහා මූල්‍යමය සහාය ලබා දීම, ක්ෂය රෝග සත්කාර කටයුතුවල යෙදෙන වෛද්‍ය සහ අතුරු වෛද්‍ය කාර්ය මණ්ඩල පුහුණු කිරීම, ක්ෂය රෝගය සහ අනෙකුත් ස්වසන රෝග මර්ධනය සඳහා ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම, ක්ෂය රෝග මර්ධන ක්‍රියාකාරකම්, ක්ෂය රෝග ආවේක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම්, ක්ෂය රෝගය පිළිබඳ මහජන සහාය ලබා ගැනීමේ සන්නිවේදන කටයුතු සහ සමාජය එක්රැස් කිරීම එම කාර්යයන් වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ගම්පහ DCC හි ජෛව රසායන සහ රක්තවේද රසායනාගාරය නිම කිරීම සහ කුරුණෑගල DCC හි අළුත්වැඩියා කටයුතු.
- NPTCCD හි පරිපාලන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දේශීය වශයෙන් පුහුණුව ලබාදීම.
- Gene - Xpert යන්ත්‍ර 12 ක්, ජංගම X-ray යන්ත්‍රයක් සහ ඩිජිටල් X-ray යන්ත්‍ර 17 ක් මිලදී ගැනීම
- NHSL සහ NSACP ඇතුළුව සෞඛ්‍ය ආයතනයන්හි සෞම්‍ය එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන 16 ක් ඉදිකිරීම.
- ඉලෙක්ට්‍රොනික දත්ත කළමනාකරණ පද්ධතියක් සංවර්ධනය කිරීම සහ එය මෙහෙයවීම. දෘඩාංග ප්‍රසම්පාදනය නිම කිරීම සහ කොළඹ, කුරුණෑගල සහ මාතර දිස්ත්‍රික්කයන්හි මෙහෙයුම් කටයුතු නිම කිරීම.
- කොළඹ බන්ධනාගාර රැඳවියන් සඳහා ක්ෂය රෝග පරීක්ෂාවක් සිදු කිරීමේ වැඩසටහන් ආරම්භ කිරීම.
- ළදරු ක්ෂය රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර කිරීම පිළිබඳව 2018 අප්‍රේල් 23 සිට 27 දක්වා SAARC කලාපීය පුහුණු වැඩමුළුව පැවැත්වීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකයන්

දර්ශකය	ඉලක්කය		වර්ෂය			
	2018	2019	2015	2016	2017	2018
ක්ෂය රෝගය වැළඳීමේ අනුපාතිකය	ජනගහනය 100,000 ට 60.7	ජනගහනය 100,000 ට 56.3	ජනගහනය 100,000 ට 44.5	ජනගහනය 100,000 ට 40.9	ජනගහනය 100,000 ට 39.0	ජනගහනය 100,000 ට 40.1
ක්ෂය රෝග ප්‍රතිකාරයන්හි සාර්ථකත්ව අනුපාතිකය	>90%	>90%	83.2%	84.1%	84.6%	-
පසු විපරමේදී හානිවීමේ අනුපාතිකය (Loss to follow up rate)	<5%	<5%	4.5%	4.2%	3.9%	-
ක්ෂය රෝග මරණ අනුපාතය	<5%	<5%	6.9%	6.8%	7%	-

3.1.3 ලාදුරු මර්ධන වැඩසටහන

ශ්‍රී ලංකාවේ ලාදුරු මර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමේ ප්‍රමුඛස්ථානය දරනුයේ ලාදුරු මර්ධන ව්‍යාපාරයයි. ලාදුරු මර්ධන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය, ඇගයීම සහ විවිධ වැඩසටහන් දර්ශක භාවිත කරමින් “ ජාතික ලාදුරු ක්‍රමෝපාය මාර්ග 2016 - 2020 ” ක්‍රියාත්මක කිරීම එහි වගකීම වේ. එපමණක් නොව විවිධ වැඩසටහන් දර්ශක භාවිතා කරමින් “ ජාතික ලාදුරු ක්‍රමෝපාය මාර්ග 2016 - 2020 ” ක්‍රියාත්මක කිරීම පිළිබඳ ලාදුරු මර්ධන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය හා ඇගයීම, හවුල්කරුවන් සමඟ සම්බන්ධ ගොඩනඟා ගැනීම හා සම්බන්ධතා පවත්වාගැනීම සහ ලාදුරු වැඩසටහනෙහි ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සම්බන්ධීකරණය සහ ඒ සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා ගැනීම, ලාදුරු පිළිබඳව සියළුම කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම සහ ලාදුරු මර්ධනය සම්බන්ධයෙන් ධාරිතා වර්ධනය, රෝග පරීක්ෂණ ක්‍රියාකාරකම් සහ රෝග කාරකයන් නිරීක්ෂණය කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් ලාදුරු වැළඳීමේ අවධානමක් සහිත විශේෂයෙන්ම අධිවසංගත තත්ත්වයක් සහිත දිස්ත්‍රික් ලෙස හඳුනාගෙන ඇති දිස්ත්‍රික්කයන්හි ජනතාව රෝග පරීක්ෂාවට ලක්කර කලින් රෝග හඳුනා ගැනීම හරහා රෝග පාලනය, ලාදුරු රෝගය නිසා ආබාධිත වුවත් පුනරුත්ථාපනය සඳහා විශේෂ අවධානය යොමු කරමින් සියළුම ලාදුරු රෝගීන්ට සේවා සැපයීම සහ වර්ම රෝග සායනවලට ප්‍රතිකාර සඳහා යොමුවන ලාදුරු රෝගීන්ට සැපයෙන සේවාවන්වල ගුණාත්මකභාවය වැඩි දියුණු කිරීම මෙම ආයතනය මඟින් සිදු කෙරේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- 2018 වර්ෂයේදී අධිවසංගත ප්‍රදේශ කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් නිවෙස් සමීක්ෂණ 15 ක්, රෝග පරීක්ෂා කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම් 65 ක් සහ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 51 ක් පවත්වන ලදී.
- රෝගීන් පිළිබඳ සිතියම්ගත කිරීමේ පද්ධතිය 2018 දී දිවයින පුරා ව්‍යාප්ත කරන ලදී.
- සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් (MOOH), හෙද නිලධාරීන්, මහජන සෞඛ්‍ය රසායනාගාර කාර්මික නිලධාරීන් (PHLTs), මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන් (PHII), GPS සහ ආයුර්වේද

වෛද්‍යවරුන් ආදී සියළු රෝග නිවාරණ සහ ප්‍රතිකාරක සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.

- කොළඹ මහ නගර සභා ප්‍රදේශය තුළ ජංගම මාසික සායන පැවැත්වීම (2018 වර්ෂය තුළ විශේෂ සායන 11 ක් පවත්වන ලදී).
- 2018 දී වර්ම රෝග පිළිබඳ සායනයන්වල සහ සැටලයිට් සායනවල ලාඳුරු ප්‍රතිකාර සේවාවන්ගේ ගුණාත්මකභාවය අධීක්ෂණය කිරීමේ විශේෂ ක්‍රියාකාරකම් (ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, ගාල්ල, මාතර, අනුරාධපුරය, හම්බන්තොට, මොණරාගල, අම්පාර, කල්මුණේ, යාපනය, මන්නාරම සහ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයන්)
- දිස්ත්‍රික් සමාලෝචනයක් සිදු කරමින් 2018 වර්ෂය තුළ කුරුණෑගල, නුවර, මාතලේ, හම්බන්තොට, නුවරඑළිය සහ කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයන්ගේ ලාඳුරු මර්දන ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඇගයීම.
- ජපානයේ NIID හි ලාඳුරු පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය සමඟ සහයෝගීත්වයෙන් DNA/PCR පරීක්ෂණය සිදුකිරීම ආරම්භ කිරීම.
- 2019 - 2020 දී පැවැත්වීමට නියමිත “ Social Marketing Campaign ” සඳහා 2018 දී KAP අධ්‍යයනය නිම කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකයන්

දර්ශකය	2015	2016	2017	2018
හඳුනාගත් නව රෝගීන් සංඛ්‍යාව	1977	1832	1873	1683
NCDR (පුද්ගලයන් 100,000ට)	9.4	8.6	8.9	8.03
ලමුන්ගේ ප්‍රතිශතය	11.3	8.6	10.4	9.74
විකල්පවයට පත් ප්‍රතිශතය	10	7.5	7.3	6.5
MB ප්‍රතිශතය	53.8	53.5	57.8	61

3.1.4 නිරෝධායන සේවාවන්

අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි (IHR) - 2005 සම්බන්ධයෙන් WHO සංවිධානය සමඟ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීමේදී ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන ජාතික සම කේන්ද්‍රීය අංශයක් ලෙස කටයුතු කිරීම, දේශසීමා සෞඛ්‍ය සුරක්ෂිතතාවය සහ IHR - 2005 ට අදාළව ප්‍රතිපත්ති සහ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම, ප්‍රවේශ ස්ථානයන්ගේ (වරාය හා ගුවන් තොටුපළ) පිහිටි මහජන සෞඛ්‍ය කාර්යාලයන්හි ක්‍රියාකාරකම් අධීක්ෂණය සහ මෙහෙයවීම, ප්‍රවේශ ස්ථානයන්හි (POEs) වරාය / ගුවන්තොටුපළ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ සැපයීම, බඩු මලු, භාණ්ඩ තොග, පහාලුම්, වාහන, භාණ්ඩ, තැපැල් මලු, හා මිනිසුන්ගේ අපද්‍රව්‍ය හෝ සනීපාරක්ෂක ද්‍රව්‍ය ආදිය විවිධ විෂකාරකවලින් දූෂිතවීම වැලැක්වීම සඳහා නැව් හා භාණ්ඩ පරීක්ෂා කිරීම, එම භාණ්ඩ ආසාදනය හෝ දූෂිතවීමේ ප්‍රභවයන්ගෙන් තොරව පවත්වා ගැනීම, වාහකයන් හා බෝවන ස්ථාන ඇතුළුව, මියන් නොමැතිබව, වසංගත රෝගඛේජ සඳහා බෙහෙත් යෙදීම, කෘමි ආසාදන නොමැති බව, කෘමි හානි නොමැතිවීම හෝ දූෂිතවී නොමැති බව අධීක්ෂණය කිරීම, නැව් / ගුවන් යානා පරීක්ෂා කිරීම හා රෝගීන්ගෙන් තොර බවට සහතික කර අවසරපත් ලබාදීම, බලයලත් වරායන්හි පිහිටි වරාය සෞඛ්‍ය නිලධාරී කාර්යාල මගින් නැව් සනීපාරක්ෂක සහතික පත්‍ර නිකුත් කිරීම, වරායවල්වලට ඇතුළුවන ස්ථානවලදී පාරිසරික සනීපාරක්ෂාව සහ වාහක මර්ධනය සහතික කිරීම, කහ උණ එන්නත, මගීන්

සඳහා මුඛ පෝලියෝ එන්තක, meningococcal එන්තක හා ප්‍රති-මැලේරියා (Anti-Malaria Prophylaxix) යන එන්තක් සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාල හරහා වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනයේදී ලබාදීම, ප්‍රවේශ ස්ථානයන්හි (POEs) දී අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි සම-ධාරිතාවයන් පාලනය කිරීම, IHR-2005 ක්‍රියාත්මක කිරීම, නිරෝධායන පනත, ආහාර පනත, නාටා, පීඩාකාරී (Nuisance) පනත හා අනෙකුත් අදාළ පනත් අධීක්ෂණය, දේශසීමා සෞඛ්‍ය සුරක්ෂිතතාවය සහ IHR – 2005 පිළිබඳ මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම, දිගු කාලයක් රැඳී සිටීමට විසා අපේක්ෂිත අයදුම්කරුවන් සඳහා සීමිත සෞඛ්‍ය ඇගයීමේ ක්‍රම වේදයක් ස්ථාපිත කරමින් ආගමන සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සහාය වීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- නිරෝධායන ඒකකය සහ වරාය හා ගුවන්තොටුපළ යන ස්ථානයන්හි පිහිටි මහජන සෞඛ්‍ය කාර්යාල සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම.
- ත්‍රිකුණාමලය වරායෙහි පිහිටි සෞඛ්‍ය කාර්යාලයෙහි ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා කිරීම.
- සෞඛ්‍ය සහ සෞඛ්‍ය නොවන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- ප්‍රවේශ ස්ථානයන්හි සම්මත මෙහෙයුම් පටිපාටිය සංශෝධනය කිරීම හා මුද්‍රණය කිරීම.
- IHR මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් හා සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම සහ නිරෝධායන පනත පිළිබඳ රැස්වීම් පැවැත්වීම.
- මාර්ගගත තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතියක් සකස් කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකයන්

දර්ශකය	2016	2017	2018
අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය රෙගුලාසින්හි මධ්‍ය ධාරිතා දර්ශකය	79%	76%	-
කහ උණට එරෙහිව එන්තක් කර ඇති සංචාරකයින් සංඛ්‍යාව	4,830	4,126	4,724
නැව් සනීපාරක්ෂක සහතිකය සඳහා පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලද නැව් සංඛ්‍යාව	340	340	352

3.2 රෝග වාහකයින් මඟින් ආසාදනය වන රෝග මර්ධනය

3.2.1 ඩෙංගු මර්ධන වැඩසටහන

ඩෙංගු රෝගයෙන් සිදුවන මරණ සහ ව්‍යාධි අවම කිරීමට ජාතික ඩෙංගු මර්ධන ඒකකය විසින් ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. ඩෙංගු රෝගය වැළැක්වීම හා පාලනය සම්බන්ධයෙන් රෝගීන් කලින් හඳුනා ගැනීම වඩා ශක්තිමත් කිරීම, පූර්ව ක්‍රියාකාරී රෝග කළමනාකරණය, ඒකාබද්ධ රෝග වාහක මර්ධනය හා 2017 ජූනි මස දියත් කරන ලද ප්‍රජාව සවිබලගැන්වීම යනාදි ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වේගවත් ඩෙංගු වැළැක්වීමේ හා මර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම . මෙම වැඩසටහන මඟින් අංශයන් අතර සම්බන්ධීකරණය හා සමාජ සේවයෙහි යෙදවීම, අවධානම් පිළිබඳ සන්නිවේදනය සහ රෝග ව්‍යාප්තිය සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම, සාක්ෂි මත පදනම් වූ සායනික සත්කාර සේවා, robust ඩෙංගු ආවේක්ෂණය සහ නව පර්යේෂණ ආදී බොහෝ කාර්යයන් සිදු කරන ලදී.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ඩෙංගු රෝගය ඇතිවීමේ සහ ඩෙංගු රෝගීන්ගේ මරණ අනුපාතිකය අඩුවීම.
- වාහක මර්ධන ක්‍රියාකාරකම් සඳහා සෞඛ්‍ය කාර්ය සහායකයින් බඳවා ගැනීම.
- සියළුම දැඩි අවධානම් දිස්ත්‍රික්කයන් තුළ අධිපරායත්ත ඒකක (HDU) ස්ථාපිත කිරීම (පළාත් අධ්‍යක්ෂකවරුන් සහ උපකරණ සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම).

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකයන්

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
සිදුවීම් සංඛ්‍යාව (Incidence)	2023 වන විට <100/ 100,000	260/ 100,000	868/ 100,000	240/100,000 (යාවත්කාලීන කෙරෙමින් පවතී)
රෝගීන්ගේ මරණ අනුපාතිකය (Case Fatality Rate)	2023 වන විට <0.1	0.17	0.21	0.11 (යාවත්කාලීන කෙරෙමින් පවතී)
පූර්වාචයව දර්ශකය (Premise Index)	2023 වන විට <1%	6.84%	9.68%	8.8 (යාවත්කාලීන කෙරෙමින් පවතී)
Breteau Index	2023 වන විට <1%	8.86%	11.67%	10.1 (යාවත්කාලීන කෙරෙමින් පවතී)
පවත්වන ලද පූර්වාචයව අධීක්ෂණ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව (අධීක්ෂණය කරන ලද පූර්වාචයව සංඛ්‍යාව මිලියනවලින්)		18 (2.3)	20 (2.7)	12 (1.5)

3.2.2 බරවා මර්ධන වැඩසටහන

බරවා මර්ධන වැඩසටහන මඟින් බරවා පරපෝෂිතතා ආවේක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම සහ ප්‍රතික්‍රියක රෝගීන් හඳුනා ගැනීම, කීට විද්‍යාත්මක ආවේක්ෂණය සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම ශක්තිමත් කිරීම, රෝග ව්‍යාධි තත්ත්ව කලමණාකරනය හා ආබාධිතතාවය වැළැක්වීම, උපදේශනය, සන්නිවේදනය හා සමාජ බලමුළු ගැන්වීම, මෙහෙයුම් පර්යේෂණවල නියුක්තවීම, ගුණාත්මකභාවය පාලනය සහ ඇගයීම වැඩි දියුණු කිරීම මෙන්ම මෙහෙයුම හා ඇගයීම යන ක්‍රියාකාරකම් ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදුකරන ලදී.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ආවේක්ෂණයේදී භාවිතා කෙරෙන ශිල්පීය ක්‍රම ප්‍රමිතිගත කිරීම සඳහා පරපෝෂිතතාව හා කීට විද්‍යාඥත්මක මාර්ගෝපදේශ ඇති කිරීම සහ සම්මත මෙහෙයුම් ක්‍රමවේද සකස් කිරීම.
- ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ වැඩිම අවදානමක් සහිත සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (MOH) ප්‍රදේශයන්හි (බලපිටිය, හබරාදුව) වැඩි දියුණු කරන ලද පරපෝෂිතතා ආවේක්ෂණය සහිත Xenomonitoring (මදුරු ආවේක්ෂණය) ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මඟ පෙන්වීම.

- සංක්‍රමණික ඉන්දියානු ශ්‍රමිකයින් අතරින් සක්‍රීය බරවා ආසාදනය සහිත රෝගීන් 30 ක් හඳුනා ගැනීම (මුළු රෝගීන් සංඛ්‍යාවෙන් 21 % ක්) .
- පාසල් ළමුන් සඳහා බරවා රෝගය පිළිබඳව පොත් පිටවක් නිර්මාණය කිරීම හා මුද්‍රණය සහ වසංගත දිස්ත්‍රික්කයන්හි ජීවත්වන පාසල් ළමුන් සඳහා ප්‍රාදේශීය දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- ත්‍රිකුණාමලය, මොණරාගල, අනුරාධපුරය සහ නුවරඑළිය යන දිස්ත්‍රික්ක හතරෙහි සමීක්ෂණයන් පැවැත්වූ අතර අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයෙන් (නිරප්පතේ MOH ප්‍රදේශයෙන්) එක් බරවා රෝගියෙක් හඳුනා ගන්නා ලදී.
- මුහුණු පොත (face book) ඇතුළුව සන්නිවේදන ව්‍යාපාරයක් දියත් කිරීම, වර්තමාන අභියෝග සම්බන්ධයෙන් අත්පත්‍රිකා හා පෝස්ටර් නිර්මාණය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම, ප්‍රජාව දැනුවත් කිරීම සඳහා ජනමාධ්‍ය භාවිතා කිරීම (රූපවාහිනී හා ගුවන්විදුලි සජීවී වැඩසටහන්), දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා වීඩියෝ පටයක් නිර්මාණය කිරීම සහ සන්නිවේදන අවභාවිතය වැළැක්වීම සඳහා මුහුණු පොත හා ප්‍රාදේශීය මාධ්‍යවල කෙටි වැඩසටහන් ප්‍රචාරය කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශකයන්

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතිකය (Microfilaria rate)	2021 වන විට	0.06	0.04	0.02
ක්ෂුද්‍ර බරවා සනත්වය (Microfilaria density)	2021 වන විට	355.48	316.87	281.42
ආසාදිත අනුපාතිකය (Infected rate)	2021 වන විට	0.85	0.77	0.93
ආසාදනයවීමේ අනුපාතිකය (Infective rate)	2021 වන විට	0.01	0.03	0.03

3.2.3 මැලේරියා මර්ධන වැඩසටහන

2016 වර්ෂයේදී ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් ශ්‍රී ලංකාව මැලේරියා රෝගයෙන් තොර රටක් ලෙස සහතික කරන ලද අතර කිසිදු ස්වදේශික මැලේරියා රෝගියෙකු වාර්තා නොවීම මත එම තත්ත්වය අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන ඇත. මැලේරියා මර්ධන ව්‍යාපාරය (AMC) ශ්‍රී ලංකාව තුළ නැවත මැලේරියා රෝගය ඇතිවීම වැළැක්වීම සහ මැලේරියා මරණ අනුපාතිකය ශුන්‍ය අගයක පවත්වාගෙන යාමට තම ඉලක්ක සකස් කර තිබුණි. 2018 දෙසැම්බර් මස මෙරටදී හඳුනාගත් මැලේරියා රෝගියා හැරුණු කොට 2012 නොවැම්බර් මස සිට ශ්‍රී ලංකාව ස්වදේශික මැලේරියා රෝගීන්ගෙන් තොර වූ අතර 2007 වර්ෂයේ සිට මැලේරියා මරණ අනුපාතිකය ශුන්‍ය අගයේ පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

කෙසේ වුවද, අවදානම් සහිත ජන කොටස් සිටීම සහ මේ වන විටද ග්‍රාහකත්වය (receptivity) ඉහළ මට්ටමක පැවතීම හේතුවෙන් ශ්‍රී ලංකාව තුළ නැවත මැලේරියා රෝගය හටගැනීමේ දැඩි අවදානමක් පවතී. විදේශ රටවලදී මැලේරියා රෝගය වැළඳී මෙරටට පැමිණෙන ශ්‍රී ලාංකිකයින් සහ විදේශිකයින් යන දෙපාර්ශවය මඟින්ම නිතරම සිදුවන අන්තර්ජාතික සංක්‍රමණ හරහා මැලේරියා රෝගයද නැවත මෙරටට සංක්‍රමණය වීමේ විශාලතම තර්ජනය මතුවී ඇත. මෙම රෝගය පතුරුවාලන වාහක

මදුරුවන්ද මෙරට සුලභ අතර නගරාශ්‍රිතව බෝවිය හැකි නව මැලේරියා මදුරුවකු උතුරු නැගෙනහිර පළාත්හි ඇතැම් දිස්ත්‍රික්කයන් තුළ හඳුනා ගෙන ඇත.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- මැලේරියා මර්ධන ව්‍යාපාරය මැලේරියා රෝගීන් කළමනාකරණය සඳහා රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික යන අංශ දෙකේම සෞඛ්‍ය ආයතන වෙත නොමිලේ මැලේරියා රෝග විනිශ්චය කිරීමේ සහ ප්‍රතිකාර කිරීමේ කඩිනම් පහසුකම් ලබාදීම මඟින් තම කඩිනම් සේවාවන් පුළුල් කර ඇත.
- රටතුළ මැලේරියා රෝගය පැතිරීම නැවැත්වීම සඳහා මැලේරියා මර්ධන ව්‍යාපාරය විසින් වැඩි අවදානම් සහිත කණ්ඩායම් ඉලක්ක කර ගනිමින් දුර බැහැර ප්‍රදේශයන්හි ජංගම සායන පැවැත්වීම, රෝහල්හි අක්‍රීය ආවේක්ෂණය සහ ලේ බැංකු රුධිර පරීක්ෂාවන් ඇතුළුව රුධිර පරීක්ෂාවන් මිලියනයකට අධික සංඛ්‍යාවක් සිදු කර ඇත.
- මැලේරියා වසංගත සහිත සහිත රටවල සංචාරයේ යෙදෙන ශ්‍රී ලාංකිකයින් සඳහා ඔවුන්ගේ විදෙස් සංචාර තුළදී මැලේරියා රෝගය බෝ වීමෙන් වැළකීම සඳහා අවශ්‍ය මහ පෙන්වීම මෙන්ම ප්‍රතිකාර ද මැලේරියා මර්ධන ව්‍යාපාරය විසින් නොමිලේ ලබා දෙන ලදී.
- මාසිකව දිවයින පුරා ස්ථාන 30කදී සාමාන්‍ය ආරක්ෂිත ස්ථාන ආවේක්ෂණය පවත්වන ලදී. ආරක්ෂිත අධ්‍යයනය සඳහා උපකාරක වශයෙන් කාර්තුමය සාමාන්‍ය අධ්‍යයනයන් ස්ථාන 50 කදී සිදුකරන ලදී.

3.3 බෝ නොවන රෝග පාලනය

3.3.1 ජාතික පිළිකා මර්ධන වැඩසටහන

ජාතික පිළිකා මර්ධන වැඩසටහන විසින් පහත කාර්යයන් ඉටු කරනු ලැබේ. මහජන දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම හා මහජනතාව බලගැන්වීම මඟින් අවදානම් සාධක සහ පිළිකා සඳහා තුඩුදෙන සාධක කෙරෙහි සැලකිල්ලක් දක්වමින් ප්‍රධාන වශයෙන්ම පිළිකා ඇතිවීම වැළැක්වීම, මහජන දැනුවත්භාවය ඉහළ නැංවීම තුළින් සහ අදාළ සේවා සපයන්නන් මඟින් විශේෂයෙන්ම පූර්ව සත්කාර සපයන්නන් හරහා පිළිකා කල් තබා හඳුනා ගැනීමට උපදෙස් ලබා දීම. කල්තබා සායනික රෝග විනිශ්චයන්ට එළඹිය හැකි පරිදි රෝග ලක්ෂණ සහිත පුද්ගලයින් පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම සහ පිළිකා රෝගය බවට සායනික වශයෙන් සැක කෙරෙන අවස්ථාවන්හිදී එම ලක්ෂණ සහිත පුද්ගලයින් ඉක්මණින් රෝග විනිශ්චය කරා යොමු කිරීම, පිළිකා රෝගය සම්බන්ධයෙන් රෝග විනිශ්චය සහ ප්‍රතිකාර පහසුකම් සඳහා අඛණ්ඩ සහ සම- ප්‍රවේශයක් සහතික කිරීම, පිළිකා රෝගීන් සඳහා පුනරුත්ථාපන, රෝගයෙන් නැගී සිටීමේ සහ සහන සත්කාර පහසුකම් සහතික කිරීම සහ සියළු මට්ටම්වල පිළිකා රෝගීන් රැක බලාගන්නන් සඳහා ආධාර කිරීම, පිළිකා තොරතුරු පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම, පිළිකා මර්ධන ක්‍රියාමාර්ගයන්හි ප්‍රතිඵල සම්බන්ධ ප්‍රගතිය අධීක්ෂණය සහ ඇගයීම සඳහා ආවේක්ෂණය ශක්තිමත් කිරීම, පුහුණු මානව සම්පත් වර්ධනය කිරීම සඳහා වෛද්‍යවරුන්ගේ, හෙද නිලධාරීන්ගේ, තාක්ෂණ ශිල්පීන්ගේ සහ සෞඛ්‍ය සේවකයන්ගේ වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, පර්යේෂණ ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ පර්යේෂණ සොයා ගැනීම් පිළිකා වැළැක්වීම සහ මර්ධනය සඳහා උපයෝගී කර ගැනීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- සාමාන්‍ය පිළිකා පිළිබඳ ප්‍රාථමික සත්කාරක සේවා වෛද්‍යවරුන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ සහ රෝගීන් විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් කරා යොමු කිරීමේ ක්‍රමවේද සකස් කිරීම.
- ප්‍රාථමික සත්කාරක සේවා වෛද්‍ය නිලධාරීන් සහ හෙද නිලධාරීන් සඳහා සහනදායී සත්කාර (Palliative Care) ලබාදීම පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ පොත් කෙටුම්පත් කිරීම.
- පිළිකා වේදනාවන් කළමනාකරණය මැයෙන් කුඩා පොතක් සකස් කිරීම හා මුද්‍රණය, මුඛ පිළිකා කළමනාකරණය සඳහා ජාතික මාර්ගෝපදේශ, මුඛ හා සම්බන්ධ උග්‍ර ආබාධ (OPMD) / මුඛ පිළිකා සඳහා අධි අවදානම් රෝගීන් හඳුනා ගැනීමට හා එම ජනතාව පිළිබඳ සොයා බලන පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකාවන්/ මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ සේවාවන් ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වක්‍රලේඛය සහ අදාළ තොරතුරු ලබා ගැනීම.
- මුඛය ආශ්‍රිතව ඇතිවිය හැකි දුස්සාධ්‍ය සංකූලතා (Oral Potentially Malignant Disorders) පිළිබඳ ජාතික මාර්ගෝපදේශ සංශෝධනය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම.
- රෝහල් පරිශ්‍ර සහ සියළුම වෙනත් සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන තුළ බුලත් විට සැපීම, බුලත් විට විකිණීම, දුම්කොළ සහ පුවක් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන අලෙවිය තහනම් කිරීම පිළිබඳ වක්‍රලේඛය මුද්‍රණය කර බෙදා හැරීම.
- ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා (PHC) කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පිළිකා මර්ධනය පිළිබඳ අත්පොතෙහි පළමු කෙටුම්පත සකස් කිරීම, සම්මත මෙහෙයුම් පටිපාටියට අනුව පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අත්පොතක් නිර්මාණය කිරීම සහ පිළිකා ආවේක්ෂණ පෝරමය මුද්‍රණය කිරීම.
- සහනදායී සත්කාරක සේවා (Palliative Care) පිළිබඳ ජාතික ක්‍රමෝපායික කාලරාමුව එළිදැක්වීම.
- පිළිකා ආවේක්ෂණය සඳහා ICD - 0 අත්පොත් සහ අවස්ථාගත කිරීමේ අත්පොත් (Staging manuals) මිලදී ගැනීම.
- මහරගම ජාතික පිළිකා ආයතනයේ පිළිකා සහිත තරුණ පුද්ගලයින්ගේ, රැකබලාගන්නන්ගේ සහ ඔවුන්ගේ දරුවන්ගේ මානසික- සාමාජික අවශ්‍යතාවන් සහ මානසික පීඩාකාරීත්වය සහ ඔවුන්ගේ භාවාත්මක සහ තොරතුරු අවශ්‍යතාවයන් සඳහා මැදිහත්වීමෙහි බලපෑම පිළිබඳ පර්යේෂණයක් සිදු කිරීම, “ ශ්‍රී ලංකාවේ කාන්තා පියයුරු පිළිකා රෝගයෙන් මරණයට පත් නොවී ජීවත්වන්නන්ගේ ගුණාත්මකව ජීවත්වීමේ අවුරුදු ගණන පිළිබඳ සත්කාර මාර්ගයන්ගේ, ප්‍රමාදවීම් සහ ප්‍රමාදයන්ගේ බලපෑම ” පිළිබඳ පර්යේෂණයෙහි දත්ත රැස්කිරීමේ පියවර අවසන් කිරීම.
- OPMD/ මුඛ පිළිකා වැළැක්වීම සහ පරීක්ෂා කිරීම පිළිබඳව ප්‍රාදේශීය දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් (RDSs) සඳහා පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, දිස්ත්‍රික්ක 23 ක් දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සහ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සත්කාර කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පිළිකා මර්ධන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පුහුණු සහ ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම, දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සඳහා මුඛ පිළිකා වැළැක්වීම හා මර්ධනය පිළිබඳ පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන ඉන්දියාවේදී පැවැත්වීම සහ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා

සහනදායී ප්‍රතිකාරක සේවා (Palliative Care) පිළිබඳව පුහුණු වන්නන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් හා පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

- ජාතික පිළිකා මර්ධන වැඩසටහන (NCCP) හි පිළිකා ලියාපදිංචි කිරීමේ කාර්ය මණ්ඩලය මහරගම ජාතික පිළිකා ආයතනයෙහි සංඛ්‍යාලේඛන අංශයේ කාර්යමණ්ඩලය සහ පිළිකා මර්ධන වැඩසටහන්වල යෙදී සිටින පර්යේෂකයින් සඳහා වැඩමුළුවක් පැවැත්වීම.
- කොරියාවේ සෝල් නගරයේ පැවති පිළිකා මර්ධනය සඳහා වූ පස්වන නායකත්ව වැඩමුළුව සඳහා සහභාගීවීම.
- තායිලන්තයේ බුරපා විශ්වවිද්‍යාලයෙහි පවත්වන ලද මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරුවන් සඳහා වූ සැලසුම් සහ කළමනාකරණ වැඩසටහන, පිළිකා වැළැක්වීම සහ මර්ධනය පිළිබඳ චිනයේ පැවති ආසියානු-පැසිපික් පුහුණු පාඨමාලාව, මන්දපෝෂණයෙහි ද්විත්ව පීඩාකාරීභාවය පිළිබඳ ඔස්ට්‍රියාවේ විශානා නගරයේ පැවති ජාත්‍යන්තර සංසඳය යනාදිය සඳහා සහභාගීවීම.
- කුඩා පොත්, අත්පත්‍රිකා සහ වෙනත් අධ්‍යාපනික ද්‍රව්‍ය නිර්මාණය කිරීම සහ මුද්‍රණය කිරීම (සාමාන්‍ය පිළිකා මුල් අවධියේදීම වළක්වාගැනීම සහ පූර්ව හඳුනා ගැනීම පිළිබඳව සියළුම භාෂාවන්ගෙන් සමන්විත පත්‍රිකා, පෝස්ටර්, ෆ්ලෙක්ස් බැනර් සහ බිත්ති පුවරු සකස් කිරීම සහ “ වාහන නැවතීම තහනම්” යනුවෙන් සඳහන් වන පුවරුවල අධ්‍යාපනික පණිවුඩ ප්‍රදර්ශනය කිරීම)
- ජනමාධ්‍ය සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්, මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීම (හිස සහ ගෙල ආශ්‍රිත පිළිකා ලෝක දිනය සහ පියයුරු පිළිකා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ ලෝක මාසය) ලෝක පියයුරු පිළිකා පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ මාසය තුළ පියයුරු පිළිකා වැළැක්වීම සහ පූර්ව හඳුනා ගැනීම පිළිබඳ ජනමාධ්‍ය, රූපවාහිනී, ගුවන්විදුලි දැන්වීම් ප්‍රචාරය කිරීම.
- ජාතික පිළිකා මර්ධන වැඩසටහන (NCCP) හි ප්‍රතිකාර සහ සැලසුම් ඒකකය සඳහා නව ජංගම ප්‍රදර්ශන ඒකකයක්, හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සඳහා Chemotherapy isolator යන්ත්‍රයක්, අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහල සඳහා Endoscopy ඒකකයක්, බදුල්ල පළාත් මහ රෝහල සඳහා Contaminating monitors සහ Movable lead shield barrier, අපේන්ෂා රෝහල සඳහා Colposcopy යන්ත්‍රයක්, NCCP කාර්යාලය සහ පිළිකා කල් තබා හඳුනා ගැනීමේ මධ්‍යස්ථානය සඳහා අවශ්‍ය වෙනත් උපකරණ සහ උපාංග (පරිගණක, වෙනත් තොරතුරු තාක්ෂණය සහ සන්නිවේදන උපකරණ, මහජන ඇමතුම් පද්ධතියක් සහ ලී බඩු) මිලදී ගැනීම.
- NCCP හි පරිගණක ජාලය සහ අභ්‍යන්තර දුරකථන පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම.
- වතු අංශයේ සෞඛ්‍ය පරිපාලකයන් සමඟ මුඛ පිළිකා පිළිබඳ කැගල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම, දිස්ත්‍රික් 19 ක පිළිකා මර්ධන ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය ඇගයීමට දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම, පිළිකා වැළැක්වීම සහ මර්ධනය පිළිබඳ ජාතික උපදේශක කමිටු රැස්වීම්, සහනදායී සත්කාර පිළිබඳ ජාතික මෙහෙයුම් රැස්වීම්, HOI සහ පිළිකා පිළිබඳ විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සමඟ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම.
- පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයතනයන්හි පිළිකා ආවේක්ෂණ පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශය නියාමනය කිරීමේ ආයතනය සහ අදාල අධ්‍යයන විද්‍යාල සමඟ රැස්වීම් දෙකක් පැවැත්වීම, පිළිකා ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන සඳහා අධීක්ෂණ වාරිකා- කුරුණෑගල

රෝහල, ජනගහණ පාදක පිළිකා ආවේක්ෂණය පිළිබඳ මරණ රෙජිස්ට්‍රාර්වරුන් සහ වෛද්‍ය ලේඛණ නිලධාරීන් සමඟ ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් දෙකක් පැවැත්වීම, ප්‍රාදේශීය දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සහ වෙනත් සෞඛ්‍ය කාර්යමණ්ඩලය, වෙනත් පාර්ශ්වනරුවන් සමඟ වාර්ෂික ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම, “ ශ්‍රී ලංකාව තුළ පියයුරු පිළිකා රෝගය අඩුකර ගැනීම - ඉදිරි මඟ” පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීම සඳහා රැස්වීමක් පැවැත්වීම.

- සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය විසින් පිළිකා මර්ධනය සහ සහනදායී සත්කාරක සේවා සැපයීම වෙනුවෙන් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් ඇගයීමට හා පැසසුමට ලක් කිරීම සඳහා “පිළිකා මර්ධනය සහ සහනදායී සත්කාර සේවා සැපයීම සම්බන්ධයෙන් වඩාත් ඵලදායී ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ජාතික සංසඳය” මැයෙන් සමුළුවක් (symposium) පැවැත්වීම.
- 2011 සහ 2014 වර්ෂවල පිළිකා ඇතිවීම පිළිබඳ දත්ත විශ්ලේෂණය සහ ප්‍රකාශයට පත් කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
පිළිකා සිද්ධි පිළිබඳ දත්ත ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	" පිළිකා සිද්ධි පිළිබඳ දත්ත" ප්‍රකාශයට පත් කර තිබීම වර්තමාන වර්ෂයේ සිට වර්ෂ 3 ක් නොඉක්මවා තිබිය යුතුය	2010 වර්ෂයේ පිළිකා සිද්ධි පිළිබඳ දත්ත ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී	-	2011 වර්ෂයේ පිළිකා සිද්ධි පිළිබඳ දත්ත සම්පූර්ණ කරන ලද අතර 2014 අන්තර් වාර්තාව සම්පූර්ණ කර ඇත
ජාතික උපදේශක කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම	වසරකට රැස්වීම් හතරක් පැවැත්වීම (කාර්තුවකට 1 බැගින්)	රැස්වීම් 3 ක් පවත්වන ලදී.	රැස්වීම් 3 ක් පවත්වන ලදී.	රැස්වීම් 3 ක් පවත්වන ලදී.
දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම	වසරකට රැස්වීම් 26 පැවැත්වීම(දිස්ත්‍රික්කයකට 1 බැගින්)	සමාලෝචන 2 ක් පවත්වන ලදී.	සමාලෝචන 18 ක් පවත්වන ලදී.	සමාලෝචන 19 ක් පවත්වන ලදී.
සාමාන්‍ය පිළිකා සඳහා නිවැරදි මාර්ගෝපදේශ හා යොමු කිරීමේ ක්‍රමවේද සකස් කිරීම.	සාමාන්‍ය පිළිකා සඳහා මාර්ගෝපදේශ හා යොමු කිරීමේ ක්‍රමවේද ලබා ගැනීමට හැකි වීම.	OPMD කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ ලබා ගත නොහැකිවීම.	Colorectal, තයිරොයිඩ් පිළිකා හා පියයුරු පිළිකා සම්බන්ධ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම හා සංශෝධනය කිරීම.	ගලනාල හා වෘෂණ කෝෂ සම්බන්ධ මාර්ගෝපදේශ හා යොමු කිරීමේ ක්‍රමවේද සකස් කිරීම, සාමාන්‍ය කාන්තා ප්‍රජනක පද්ධතිය ආශ්‍රිත පිළිකා සම්බන්ධ මාර්ගෝපදේශ සංශෝධනය, මුඛ පිළිකා පිළිබඳ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම, OPMD සහ මුඛ පිළිකා සම්බන්ධ යොමු කිරීමේ ක්‍රමවේද ප්‍රකාශයට පත් කර තිබීම.

3.3.2 මානසික සෞඛ්‍ය සේවා

මානසික සෞඛ්‍ය අධ්‍යක්ෂක අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් වන්නේ : ප්‍රමුඛතාව ලබාදිය යුතු මානසික සෞඛ්‍ය සේවා සම්බන්ධයෙන් වැදගත් වන විවිධ පරාසයන් පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති සාදන්නන් දැනුවත් කිරීම, මානසික සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම හෝ සංශෝධනය කිරීම, මානසික සෞඛ්‍යය, මධ්‍යසාර සහ මත් ද්‍රව්‍ය භාවිතය, සියදිවි නසා ගැනීම් සහ මෙම අංශය යටතට ගැනෙන වෙනත් අදාළ විෂය ක්ෂේත්‍රයන් පිළිබඳව ක්‍රමෝපායික සැලසුම් සකස් කිරීම, මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවන් සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සහ මානව සම්පත් ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය සහාය සහ උපදෙස් ලබා දීම, මානසික සෞඛ්‍යය පිළිබඳ මධ්‍ය කාලීන සහ වාර්ෂික සැලසුම් සකස් කිරීම සහ මානසික සෞඛ්‍යයට අදාළ පළාත් / දිස්ත්‍රික් සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම. රජයේ අමාත්‍යාංශ, වෘත්තීය ආයතන, පෞද්ගලික සංවිධාන, සංවර්ධන හවුල්කරුවන්, සිවිල් සමාජ සහ පාරිභෝගික කණ්ඩායම් තුළ සහ අතර සහයෝගීත්ව ජාලයක් ස්ථාපනය කිරීම සහ පවත්වාගෙන යාම, වැඩසටහන් සඳහා විශේෂිත IEC/ පුහුණු ද්‍රව්‍ය දියුණු කිරීම, සේවස්ථ සහ පශ්චාත් උපාධි මට්ටමින් අදාළ කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා වර්ධනය කිරීම, හදිසි අවස්ථාවන්හිදී ව්‍යසන සහ විශේෂ අවස්ථාවන්හිදී මනෝ විද්‍යාත්මක ප්‍රථමාධාර සහ මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීම සහතික කිරීම, මධ්‍යම මට්ටමෙහි මානසික සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඇගයීම, වැඩසටහන් හා සම්බන්ධ ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා මානසික සෞඛ්‍ය පිළිබඳ යාවත්කාලීන දත්ත පද්ධතියක් පැවතීම සහතික කිරීම, විමර්ශනයක් සහ මෙහෙයුම් පර්යේෂණ අවශ්‍ය විෂය ක්ෂේත්‍රයන් හඳුනා ගැනීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳව දිස්ත්‍රික් 05 ක ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය කාර්යමණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.
- සේවා ස්ථානයන්හි මානසික යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- ප්‍රාථමික වෛද්‍ය සත්කාර ආයතනවල මානසික සෞඛ්‍ය සත්කාර සැපයීම සඳහා සම්මත පැකේජයක් සකස් කිරීම.
- පාසල් ළමුන් අතර මානසික සෞඛ්‍යය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ළමා මානසික සෞඛ්‍ය පිළිබඳව මානසික සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයින් සඳහා වැඩමුළු පැවැත්වීම.
- ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සත්කාර සේවකයින් සඳහා උපදේශන කුසලතා පිළිබඳව පුහුණුව ලබාදීම.
- ප්‍රජා මානසික සෞඛ්‍ය පිළිබඳව බහු-ශීක්ෂිත මානසික සෞඛ්‍ය කණ්ඩායම් සාමාජිකයින් සඳහා විදේස් පුහුණුවීම් ලබා දීම.
- සියළු පාසල් ළමුන් අතර සහ සෞඛ්‍ය ආයතන අතර “ සුවය ” සහරාව බෙදා හැරීම.
- ජාතික සම්පත් කණ්ඩායම්වල සහභාගීත්වය ඇතිව දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන රැස්වීම් 18 ක් පැවැත්වීම.
- බහු-ශීක්ෂිත මානසික සෞඛ්‍ය කණ්ඩායමට අදාළව මානව සම්පත් සංවර්ධනය.
- ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය සමාලෝචනය පැවැත්වීම.
- වාර්තා වූ සියදිවි හානිකර ගැනීම් පිළිබඳව මාධ්‍ය මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම සහ බෙදා හැරීම.
- මත්ද්‍රව්‍ය භාවිතය පිළිබඳව ජාතික සම්පත් කණ්ඩායම පුහුණු කිරීම - විදේස්ගත
- දෙමටපිටිය සහ දියතලාව මූලික රෝහල්වල මානසික සෞඛ්‍ය ඒකක අලුත්වැඩියා කිරීම, මූලතිව් සහ කෑගල්ල දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල්වල මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිකාර ඒකකය (acute psychiatry unit) ඉදිකිරීම, නාවලපිටිය දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලෙහි පිරිමි මානසික සෞඛ්‍ය වාට්ටුවක් ස්ථාපනය කිරීම.
- ආනමඩුව ප්‍රාදේශීය රෝහලෙහි මානසික සෞඛ්‍ය පුනරුත්ථාපන ඒකකයක් ඉදිකිරීම.
- 2018 ලෝක මානසික සෞඛ්‍ය දිනය සැමරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
අවම වශයෙන් සමාජ සහයෝගීතා මධ්‍යස්ථාන එකක්වත් ක්‍රියාත්මක වන දිස්ත්‍රික්ක සංඛ්‍යාව	25	DNA	DNA	11
තෝවාසික මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිකාර සේවා පවත්වාගෙන යන දිස්ත්‍රික්ක සංඛ්‍යාව	25	21	21	24
අතරමැදි සෞඛ්‍ය සේවා ඒකක පවත්වාගෙන යන දිස්ත්‍රික්ක සංඛ්‍යාව	25	-	15	16
මත්පැන් භාවිත කරන්නන් පුනරුත්ථාපනය කිරීමේ ඒකක සහිත දිස්ත්‍රික්ක සංඛ්‍යාව	25	07	07	08
සියදිවි නසා ගැනීමේ අනුපාතය(පුද්ගලයන් 100,000)	-	14.3	15.2	-
ජනගහනයෙන් වයස අවුරුදු 18 ට වැඩි අය අතරින් මත්පැන් භාවිතය කරන්නන් සංඛ්‍යාව	-	36% පිරිමි අතරින්	-	-

3.3.3 නිදන්ගත වකුගඩු රෝග (CKD) වැළැක්වීමේ සහ පාලනය කිරීමේ වැඩසටහන

අධි අවදානම් ප්‍රදේශවල ඇස්තමේන්තුගත CKD/CKDU රෝගීන් සංඛ්‍යාව ආසන්න වශයෙන් 60,000 ක් වන අතර ඔවුන්ගෙන් බහුතරය උතුරුමැද පළාතේ රෝගීන් වේ. මීට අමතරව අම්පාර, ත්‍රිකුණාමලය, බදුල්ල, මොණරාගල, හම්බන්තොට, මාතලේ, කුරුණෑගල, වවුනියාව සහ මූලතිව් යන දිස්ත්‍රික්කද මෙම රෝගය හේතුවෙන් පීඩාවට පත්ව ඇත. CKD/CKDU රෝගය සම්බන්ධයෙන් පුද්ගලයින් පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම 2008 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලද අතර මෙරට CKD/CKDU රෝගීන් සංඛ්‍යාව 27,530 කි. මෙම අගයන් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් මෙම වසරේ පවත්වන ලද සමීක්ෂණයකින් ලබා ගන්නා ලදී. CKD/CKDU රෝග හේතුවෙන් රජයේ රෝහල්වල 2000 ට ආසන්න මරණ සංඛ්‍යාවක් සිදුවේ. අධි අවදානම් ප්‍රදේශවල අවුරුදු 20ට වැඩි පුද්ගලයින් පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම, රෝගීන් සඳහා වෛද්‍ය සේවාවන් වැඩිදියුණු කිරීම, රෝගයෙන් පීඩාවට පත් ප්‍රදේශවල පුහුණු වෛද්‍ය කාර්යමණ්ඩලයේ සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම, CKD/CKDU රෝගීන්ගේ දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා ආවේක්ෂණ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම, රෝගය වැළැක්වීම සඳහා වර්ෂා රටාව සංවර්ධනය කිරීම සඳහා ප්‍රජාව බල ගැන්වීම, රෝගය වැළැක්වීම සහ පර්යේෂණ සිදු කිරීම සඳහා අංශයන් අතර සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීමය.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- CKD/CKDU රෝගය හඳුනා ගැනීම සඳහා 2018 වර්ෂයේ අධි අවදානම් සහිත ප්‍රදේශවල ප්‍රජාව අතුරින් ආසන්න වශයෙන් පුද්ගලයින් 204,539 පමණ සංඛ්‍යාවක් පරීක්ෂාවට ලක් කිරීම.
- නිදන්ගත වකුගඩු රෝග වැළැක්වීමේ සහ මර්ධනය කිරීමේ වැඩසටහනෙහි කාර්යයන් වන්නේ, CKD/CKDU අධි අවදානම් සහිත ප්‍රදේශවල CKD සායනික මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීම, ප්‍රාදේශීය රෝහල් සහ මූලික රෝහල් සඳහා සායනික මධ්‍යස්ථාන 13 ක් සැලසුම්කරණ ලදී.

- අධි අවදානම් ප්‍රදේශවල කාන්දු පෙරණ ඒකක 15 ක් ඉදිකිරීම. මෙයින් ඒකක 10 ක් නිමකර ඇති අතර යාපනය, මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහල්වල, බදුල්ල, ත්‍රිකුණාමලය සහ හම්බන්තොට රෝහල්වලද බද්ධ කිරීමේ පහසුකම් සහිත සහ රහිත වෘක්ක ඒකකයක 05ක් ස්ථාපිත කරන ලදී. ඒකක 04 ක ඉදිකිරීමේ වැඩ අදාල කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත ප්‍රදානය කර තිබේ.
- පීඩාවට පත් දිස්ත්‍රික්කයන්හි රසායනාගාර පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම, ජාතික රෝහල, නුවර ශික්ෂණ රෝහල, අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහල සහ පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහල යන රෝහල්හි අවයව බද්ධ කිරීමේ සහ කාන්දු පෙරණ සේවාවන් ශක්තිමත් කිරීම.
- කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලෙහි බද්ධ කිරීමේ ඒකක ස්ථාපනය කිරීම CKD/CKDU අධි අවදානම් සහිත ප්‍රදේශවල රෝහල්හි පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමට සිදු කරනු ලැබූ ක්‍රියාකාරකම් කිහිපයක් ඉහත දැක්වේ.

3.4 මාතෘ සහ ළමා සෞඛ්‍ය සේවාවන්

පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාලය (FHB) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජනන, මාතෘ, නව ජන්ම, ළමා හා නව යොවුන් සහ යෞවන යන කාණ්ඩවල සෞඛ්‍ය (EMNCAYH) සම්බන්ධයෙන් සෞඛ්‍ය සේවා සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධීක්ෂණය කිරීම සහ ඇගයීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරනු ලැබේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ළමා අවධියේ රෝග කළමනාකරණය පිළිබඳව ජාතික මාර්ගෝපදේශයන් යාවත්කාලීන කිරීම.
- අධිපරායත්ත ඒකක (HDU) ඇදන් 30 ක් සවිකිරීම සිදු කෙරෙමින් පවතී. (මි. 5.7) ලැබුණු භාණ්ඩ - Infusion pumps 30 (2,107,826) සහ sryinge pumps 30 (මි. 1.9), adult sucker 30 (මි. 4.47), hand held Doppler 50 (මි. 1.5), CTG යන්ත්‍ර 6 ක් (මි. 3.7), spot lamps 50 (මි. 4.5), multipara monitor 20 ක් සඳහා මිල කැඳවීම් සිදු කර ඇත. (මි. 4.5)
- CHDR මුද්‍රණය කෙරෙමින් පවතින අතර තොග ලැබෙමින් පවතී. CF පුවරු යළි මුද්‍රණය කිරීම සහ ස්ථූලභාවය පිළිබඳ උපදෙස් පොත් මුද්‍රණය කිරීම.
- නව යෞවනයන් අතර මානසික සාමාජීය යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීමේ (TOT) වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- දිස්ත්‍රික් තුනක පාසැල් ආපනශාලාවල සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව කරන ලද නියමු පරීක්ෂණය සම්පූර්ණ කරන ලදී.
- AYPHS පිළිබඳව ජාතික සමාලෝචනය
- ප්‍රජනන සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සෞඛ්‍ය සේවකයන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් (TOT) රෝහල් පාදක කර ගත් වැඩසටහන් 08 ක් සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ පුහුණු වැඩසටහන් 06 ක් පැවැත්වීම.

- ධාරිතා වර්ධනය: ප්‍රසව ඒකකයන්හි කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා EMOC පුහුණුව ලබා දීම, අත්‍යාවශ්‍ය අළුත උපන් බිලිඳු සත්කාර (Essential Newborn Care) සේවා පිළිබඳ පුහුණුව, නවජ ළදරු උසස් ජීව ආධාර (Neonatal Advanced Life Support), මව්කිරි දීම පිළිබඳ උපදේශනය, අළුත උපන් රෝගී බිලිඳුන් සඳහා පහසුකම් පාදක කර ගත් සත්කාර සැපයීම, පවුල් සැලසුම්, බිලිඳුන් සහ තරුණ ළමුන් සඳහා ආහාර ලබා දීම, ළමා සංවර්ධනය සහ විශේෂ අවශ්‍යතා, SMI, ජීවන නිපුණතා, මානසික යහපැවැත්ම, නව යොවුන් සෞඛ්‍යය, ස්ත්‍රී/ පුරුෂ භාවය සහ කාන්තාවන්ගේ සෞඛ්‍යය පර්යේෂණ, ක්ෂේත්‍ර කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම සඳහා සන්නිවේදනය.
- දිස්ත්‍රික්ක 28 ක ළමා මාතෘ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ MCH සමාලෝචනය, MOMCH සම්මන්ත්‍රණ 02, RSPHNO සම්මන්ත්‍රණ 01, SSO වැඩමුළු 01, ජාතික පෝෂණ සමාලෝචන 01, e-HMIS සංවර්ධන රැස්වීම් 01, දිස්ත්‍රික්ක 23 ක වැඩමුළු ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- දිස්ත්‍රික්ක 25 හේ මාතෘ මරණ අනුපාතිකය සමාලෝචනය, රෝහල් 81 ක් වෙබ් අඩවි පාදක කර ගත් උපන් දෝෂ ආවේක්ෂණය (Birth Defect Surveillance) ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාලයේ (FHB) කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ආපදා පෙර සූදානම පිළිබඳ පුහුණු වැඩමුළුවක් පැවැත්වීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
මාතෘ මරණ අනුපාතය (ජීව උපන් 100,000 කට)		33.8	39	
දරු උපන් මරණ අනුපාතිකය (ජීව උපන් 1000 කට)		8.2	8.7	
වාර්තා වූ ප්‍රසූත සංඛ්‍යාවෙන් පසු ප්‍රසව පිවිසුම් ප්‍රතිශතය		92.8	80.8	
නවීන උපන් පාලන ක්‍රම භාවිත කිරීමේ අනුපාතිකය		57.6	57.9	
සුවනාරී සායන ආවරණය		52.8	53.3	

3.5 මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා

දත්ත වෛද්‍ය සේවාවන්ට අදාළ අධ්‍යක්ෂක විසින් ප්‍රජා මට්ටමින් මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක වන බවටත් දිවයින පුරා සෞඛ්‍ය ආයතනවලට අත්‍යාවශ්‍ය දත්ත උපකරණ සැපයෙන බවටත් සහතික කරනු ලැබේ. මුඛ සෞඛ්‍ය සත්කාරයන්ගේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතභාවය සඳහා දත්ත වෘත්තිකයන්ගේ ධාරිතා වර්ධනය, ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ලේඛනය පිළිබඳ අවසන් තීරණයකට එළඹීම, ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය පිළිබඳ අවසන් තීරණයකට එළඹීම, රේඛීය අමාත්‍යාංශය සහ පළාත් සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් බඳවා ගැනීම ආදී ක්‍රියාකාරකම්ද මෙම අංශය මඟින් සිදු කරනු ලැබේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ආවේණික පද්ධතිය සඳහා දත්ත ලබාදීම පිළිබඳව දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සහ ප්‍රාදේශීය දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් පුහුණු කිරීම.
- මුඛ සෞඛ්‍ය සත්කාර සේවාවන්ගේ ගුණාත්මකභාවය සහ සුරක්ෂිතභාවය පිළිබඳව දත්ත වෘත්තිකයින්ගේ ධාරිතා වර්ධනය.
- සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය දත්ත උපකරණ සැපයීම සහ CT Cone Beam ස්කෑනර් යන්ත්‍රයක් සැපයීම.
- ජාතික දත්ත රෝහල ශික්ෂණ (NDHS) , නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල , කලුතර ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනය (NIHS) හා දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහල (CSTH) යන ආයතන වල දත්ත ඒකක හා උපකරණ නඩත්තු කිරීම සහ අලුත්වැඩියාව

3.6 පුහුණු හා පර්යේෂණ

3.6.1 වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය

වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය (MRI) විසින් ජාතික මට්ටමෙහි වෛද්‍ය රසායනාගාර රෝග විනිශ්චය කිරීමේ සේවාවන් සපයනු ලබන අතර පර්යේෂණ ක්‍රියාකාරකම්ද සිදු කරනු ලැබේ. එමෙන්ම එය පශ්චාත් උපාධි හදාරන වෛද්‍ය සිසුන්ට පුහුණු මධ්‍යස්ථානයක්ද වන අතර ජාතික මට්ටමෙහි රෝග විනිශ්චය රසායනාගාර සේවාවන් සැපයීම හා එන්නන්වල ගුණාත්මකභාවය පාලනය කිරීමද සිදු කරනු ලැබේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- MRI හි අධි අවදානම් BSL 3 රසායනාගාරයක් ස්ථාපනය කිරීම.
- MRI සඳහා පරිත්‍යාග මත මහල් 10 කින් යුත් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම සඳහා විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ සාකච්ඡා කිරීම.
- ඉලෙක්ට්‍රෝන අන්වීක්ෂයෙන් ස්කෑන් කිරීම වඩා දියුණු තත්ත්වයකට ගෙන ඒම සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
වසරකට කෙරෙන පර්යේෂණ සංඛ්‍යාව	-	55	44	24
වසරකට කෙරෙන පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	-	606,220	825,973	1,280,538

3.7 පෝෂණය

3.7.1 පෝෂණ අංශය

පෝෂණ අංශය විසින් පහත කාර්යයන් සිදු කරනු ලැබේ.

දිස්ත්‍රික්කයන් තුළ පවතින මත්ද්‍රව්‍ය පෝෂණ තත්ත්වය මැඩලීම සඳහා දිස්ත්‍රික් පෝෂණ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අයවැය කළමනාකරණය කිරීම, පෝෂණ මැදිහත්වීම් සිදු කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අදාළ අනෙකුත් ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදු කිරීම, බහු-ආංශීය පෝෂණ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ හවුල්කාරීත්වය සැපයීම, ජාතික පෝෂණ තොරතුරු සහ ආවේක්ෂණ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහනෙහි භාණ්ඩ හා සේවා සැපයීම ශක්තිමත් කිරීම සහ නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- 2018 දිස්ත්‍රික් පෝෂණ ක්‍රියාකාරී සැලසුම (DNAP) යටතේ සියළු දිස්ත්‍රික්කයන්හි පෝෂණ හා සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම.
- දිස්ත්‍රික්ක 22 ක ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ 24 ක පිහිටි මුල් ළමාවිය සංවර්ධන වැඩසටහනෙහි පෝෂණ පැතිකඩ පිළිබඳව ගුණ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- දිස්ත්‍රික් පෝෂණ අධීක්ෂණ පද්ධතිය පිළිබඳව යාපනය දිස්ත්‍රික්කයෙහි වැඩසටහන් 2 ක් පැවැත්වීම.
- ගරු සෞඛ්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ජාතික පෝෂණ මාසය යටතේ 2018.06.04 දින සමාරම්භක උත්සවය පැවැත්වීම.
- ලෝක ආහාර වැඩසටහන ගබඩා කළමනාකරණය (WEP Warehouse Management) පිළිබඳව දකුණු සහ ඌව පළාත්හි පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- යොවුන් පෝෂණ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සහ පෝෂණ මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
DNAP ප්‍රතිපාදන මුදල් භාවිතා කිරීමේ ප්‍රතිශතය = DNAP මුළු වියදම * 100	100%	75%	80%	85%
DNAP සඳහා දිස්ත්‍රික්ක වෙත මුදාහරින ලද මුළු ප්‍රතිපාදන				
පූර්ව - පාසල් පෝෂණ වැඩසටහන ආවරණය = පවත්වන ලද පූර්ව - පාසල් පෝෂණ ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	100%	90%	90%	98%
සැලසුම් කරන ලද පූර්ව- පාසල් ප්‍රවර්ධන TOT වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව				

ත්‍රිපෝෂ ගබඩාකිරීම් සම්පූර්ණ කිරීමේ ප්‍රතිශතය= සම්පූර්ණ කරන ලද නව ත්‍රිපෝෂ ගබඩා පහසුකම් ප්‍රමාණය * 100 ----- ඉල්ලීම් කරන ලද නව ත්‍රිපෝෂ ගබඩා පහසුකම් ප්‍රමාණය		65%	80%	82%
තරුණ සමාජශාලා හරහා තරුණ ත්‍රිපෝෂ ප්‍රවර්ධන ආවරණය = පවත්වන ලද තරුණ පෝෂණය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව ----- සැලසුම් කරන ලද තරුණ පෝෂණය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව				60%

3.8 ආපදා පෙර සූදානම් සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අංශය

මූලිකව සුරක්ෂිත රෝහල් හරහා සෞඛ්‍ය පහසුකම්හි ව්‍යුහාත්මක, ව්‍යුහාත්මක නොවන සහ ක්‍රියාකිරීමේ ධාරිතාව වැඩිදියුණු කිරීම, සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා මානව සම්පත් දියුණු කිරීම, සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වයන්ගේ සම්බන්ධීකරණය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, තොරතුරු ලබාදීමේ සහාය වැඩිදියුණු කිරීම, දැනුම කළමනාකරණය සහ සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා පර්යේෂණ සිදු කිරීම, සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රජා සහභාගීත්වය වැඩිදියුණු කිරීම සහ සෞඛ්‍ය අංශයේ ආපදා කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රතිඵල පාදක කරගත් අධීක්ෂණ සහ ඇගයීම් කටයුතු ඒකාබද්ධ කිරීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ක්‍රමෝපායික සැලසුම් පිළිබඳ ග්‍රන්ථය, ආපදා සහන සේවකයින් සඳහා වන අත්පොත (ඉංග්‍රීසි බසින්) සහ 2017 වාර්ෂික වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීම.
- මුල්ලේරියාව ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය ආයතනය සඳහා මහජන අනතුරු ඇඟවීම් පද්ධතියක් මිලදී ගැනීම, ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනය සඳහා ගිනි නිවන උපකරණ ලබා ගැනීම සහ නැවත පිරවීම, දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහල සඳහා මැනිකින් (mannequin) ලබා ගැනීම, බදුල්ල පළාත් මහ රෝහලෙහි ආපදා පෙර සූදානම් සඳහා උපකරණ ලබා ගැනීම, ජාතික බෝවන රෝග පිළිබඳ ආයතනය සඳහා උපකරණ සහ අන්තර්ජාල පද්ධතිය ලබා ගැනීම, කැගල්ල ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලයේ (RDHS) හදිසි අවස්ථා මෙහෙයුම් මධ්‍යස්ථානය සඳහා උපකරණ ලබා ගැනීම.
- ජාතික රෝහල සහ තවත් රෝහල් 13 ක් හෙද පුහුණු වැඩසටහන් 13 ක් සහ ආපදා කළමනාකරණ පුහුණු පැවැත්වීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධක දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
රෝහල්වල පවත්වන ලද ආපදා කළමනාකරණ පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	25	රෝහල් 28 ක වැඩසටහන් 22 යි.	රෝහල් 21 ක	NHSL සහ තවත් රෝහල් 13 ක වැඩසටහන් සහ ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම සහ 2017 සමාලෝචන රැස්වීම පවත්වන ලදී.
ආපදා කළමනාකරණය පිළිබඳ හෙද නිලධාරීන් නැවත දැනුවත් කිරීමේ පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	10	9	13	13
ආපදා පෙරසූදානම් වීම හා ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		මහජන ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් 30 දෙනෙකු සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් 01 ක් පැවැත්වීම	හලාවත දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ පුහුණු වැඩසටහන් 06	අදාල නොවේ.
උපකරණ මිලදී ගැනීම	රෝහල් 05 ක් සඳහා	රෝහල් 04, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආපදා පෙරසූදානම් හා ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ අංශය සඳහා මැනිකින්ස් (Mannequins) මිලදී ගැනීම	රෝහල් 04, කැගල්ල කොට්ඨාසයේ ආපදා කළමනාකරණ ඒකක 02	රෝහල් 06
ප්‍රකාශන මුද්‍රණය කිරීම	වර්ග තුනක කුඩා පොත් (පිටපත් 500 බැගින්)	පොත් 03 (පිටපත් 500 බැගින්)	පොත් 03 (පිටපත් 500 බැගින්)	පොත් 03 (පිටපත් 500 බැගින්)

3.9 පාරිසරික සහ වෘත්තීය සෞඛ්‍යය

මෙම අධ්‍යක්ෂක අංශය, රෝහල් අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම සහ කළමනාකරණය, වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ආහාර සුරක්ෂිතතාව ඇතුළු සියලු පාරිසරික සෞඛ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධයෙන් තාක්ෂණිකව වගකියනු ලැබේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයෙහි ධාරිතා වර්ධනය
- වෘත්තීය සෞඛ්‍ය පිළිබඳව වාර්ෂික දිස්ත්‍රික් සමාලෝචනයක් පැවැත්වීම
- මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පෞද්ගලික ආරක්ෂිත උපකරණ (N 95 මුහුණ ආවරණ) මිලදී ගැනීම.
- වෘත්තීය සහ පාරිසරික සෞඛ්‍ය පිළිබඳ පෝස්ටර් මුද්‍රණය කිරීම
- වෘත්තීය සහ පාරිසරික සෞඛ්‍ය පිළිබඳ අත්පත්‍රිකා මුද්‍රණය
- මලාපවාහන සහ අපජලය කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම. රෝහල් දෙකක් විසින් පාරිසරික ආරක්ෂිත බලපත්‍රය (Scheduled Waste License) සහ උපලේඛනගත අපද්‍රව්‍ය බලපත්‍රය ලබා ගෙන ඇත
- ආනයන සහ අපනයන ආහාර ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂාව හා නියැදි පරීක්ෂාව හා සෞඛ්‍ය සහතික 10845 ක් නිකුත් කරන ලදී
- අයඩින් ලුණු නිෂ්පාදනය කරන කර්මාන්තශාල 26 ක් සහ බෝතල් කළ හෝ ඇසුරුම් කළ පානීය ජලය නිපදවන කර්මාන්තශාල 42 ක් පරීක්ෂාවට ලක් කරන ලදී
- ආහාර ද්‍රව්‍ය ආවේණික ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීම
- ආහාර රසායනාගාර ශක්තිමත් කිරීම
- FCAU කාර්යමණ්ඩලය, පළාත්/ දිස්ත්‍රික්ක ආහාර හා ඖෂධ පරීක්ෂකවරුන් සහ SPHID සඳහා ධාරිතා වර්ධනය
- Codex රැස්වීම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික් වැඩ කණ්ඩායම් සඳහා සහභාගිවීම සහ මාර්ගගත (online) අදහස් දැක්වීමේ පද්ධතිය

ප්‍රධාන කාර්ය සාධක දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
වාර්ෂික දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන පැවැත්වීමේ ප්‍රතිශතය	100% (n=27)	7.5% (n=2)	14.8% (n=5)	92.6% (n=25)
සෞඛ්‍ය වෘත්තිකයින් සඳහා පැවැත්වුණු වෘත්තීය සෞඛ්‍ය පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	වසරකට 10 - 12	100% (n=10)	100% (n=10)	100% (n=12)
ආහාර සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ රෙගුලාසි ගැසට් කිරීම	වසරකට 3 - 5	01	01	නැත
ලබා ගත් පරිසර ආරක්ෂණ බලපත්‍ර සංඛ්‍යාව (රේකිය අමාත්‍යාංශයේ රෝහල්)	සමූච්චිත	DNA	13	18

3.10 සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය

සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යාලය 2018 දී සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාලය (HPB) ලෙස උසස් කරන ලදී. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාලයේ ක්‍රියාකාරකම් සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ අරමුණින් මහජන සෞඛ්‍ය විශේෂඥ වෛද්‍යවරයෙකුගේ අධීක්ෂණය යටතේ තාක්ෂණික ඒකක ස්ථාපිත කර තිබේ. තවද සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනයේ (HP) ප්‍රධාන අංගයන් සහ සෞඛ්‍ය නිවේදනය, ජීවන නිපුණතා, උපදෙස් ලබාදීම, සමාජ හා ප්‍රජා පුහුණුව, ප්‍රජාව බල ගැන්වීම ආදිය ඇතුළත් ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ආරම්භයන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට හැකි තත්ත්වයට සකස් කිරීම, විශේෂ සෞඛ්‍ය දිනයන් සැමරීමට සහ විශේෂ අවස්ථාවලදී මෙන්ම සෞඛ්‍ය සන්නිවේදනය අවශ්‍ය වන ආපදා අවස්ථාවන්වලදී හෝ වසංගත අවස්ථාවලදී (මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ හා මාධ්‍ය සාරාංශ පැවැත්වීම) පොදු ගැටළු මෙන්ම මුඛ සෞඛ්‍ය ගැටළු සඳහාද “ සුවසැරිය ” නමැති වැඩසටහන 24 පැය සේවාව මඟින් ක්ෂණික හා වේගවත් අවශ්‍ය සේවාවන් ලබාදීම. සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යාලයේ තාක්ෂණික ඒකකවල වගකීම වන්නේ ප්‍රධාන අංශයක් ලෙස හඳුනාගත් ක්ෂේත්‍රවල සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍ය නොවන කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම, අධ්‍යාපනික ලේඛණ සකස් කිරීම හා මුද්‍රණය කිරීම : ප්‍රමුඛ සෞඛ්‍ය ගැටළු පිළිබඳව පත්‍රිකා, පෝස්ටර්, මාර්ගෝපදේශ, වීඩියෝ වැඩසටහන් මෙන්ම සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය නියමකරගත් ක්‍රියාකාරකම් ජාතික, පළාත් හා දිස්ත්‍රික් සමාලෝචන සහ ක්ෂේත්‍ර මෙන්ම ආයතනික අධීක්ෂණය කිරීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- මව්කිරි දීමේ අගය, ඉන්ප්ලවන්සාව, ආපදාවකදී සෞඛ්‍යය ආරක්ෂා කර ගැනීම, ආහාර සුරක්ෂිතතා සතිය වෙනුවෙන් ආහාර දූෂිතවීම පාලනය හා සුවනාරී සායනය සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යාපනික ප්‍රකාශන ආදිය මුද්‍රණය කිරීම.
- හෙද නිලධාරීන් හා පුහුණුවන සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා සන්නිවේදනය පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධනය, හෙද නිලධාරීන්ගේ උපදේශන නිපුණතා පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධනය, ප්‍රාදේශීය දත්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සඳහා වැඩිහිටියන්ගේ මුඛ සෞඛ්‍ය පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධනය, ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ප්‍රජනක සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සන්නිවේදන නිපුණතා ධාරිතා සංවර්ධනය, රෝහල්වල මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරුවන් සඳහා රෝහල්වල සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ උපදේශකත්වය සහ මධ්‍යම

මට්ටමේ කළමනාකරුවන් සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය / සන්නිවේදනය බලගැන්වීම පිළිබඳ පුහුණුකරුවන් පුහුණු කිරීම (TOT), විදුහල්පතිවරුන් හා සෞඛ්‍ය විද්‍යා ගුරුවරුන් සඳහා පාසල් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ මධ්‍යම හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් සාර්ථකව පවත්වන ලදී.

- අදාළ සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් සඳහා අවදානම් සන්නිවේදනය පිළිබඳ වැඩමුළුව සහ කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ අධ්‍යාපන නිලධාරීන් හා ගුරුවරුන් සඳහා ප්‍රථමාධාර හා මුඛ කම්පනය වැලැක්වීමේ වැඩමුළුව පවත්වන ලදී.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධක දර්ශක මෙතෙක් හඳුනාගෙන නොමැත.

3.11 තරුණ, වැඩිහිටි හා ආබාධිත ප්‍රජාව සඳහා වූ සේවාවන්

තරුණ, වැඩිහිටි හා ආබාධිත ප්‍රජාවගේ ප්‍රාථමික, ද්විතීයික හා තෘතීයික මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සේවා කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වගකියනු ලබන ජාතික මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක ආයතනය වනුයේ අමාත්‍යාංශයේ තරුණ, වැඩිහිටි හා ආබාධිත ප්‍රජාව සඳහා වූ අංශයයි. තවද වැඩිහිටියන්ගේ කායික, මානසික හා සමාජ සුබසාධනය වැඩිදියුණු කිරීම, අනාගතයේදී සෞඛ්‍ය සම්පන්න වඩාත් ක්‍රියාකාරී සහ වඩාත් ඵලදායී වැඩිහිටි ප්‍රජාවක් බිහිකිරීම, ආබාධිත ජනතාවගේ ජීවිතයේ ගුණාත්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීම, ආබාධිත ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් වැඩිදියුණු කිරීම හා දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම, තරුණ ප්‍රජාවගේ ගැටළු අඩුකිරීම හා ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය සම්පන්නභාවය වැඩිදියුණු කිරීමට ඔවුන්ගේ ආකල්ප හා ජීවන කුසලතා වැඩිදියුණු කිරීම මෙම අංශයේ වගකීම වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- සෞඛ්‍ය මෙන්ම සෞඛ්‍ය නොවන තරුණ හා ආබාධිත සේවාවන් සපයන්නන් සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය
- හෙද නිලධාරීන් සඳහා දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ වැඩිහිටි සහ ආබාධිත සේවා පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන්
- ආයතනික මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන්ට වැඩිහිටි හා ආබාධිත සේවා පිළිබඳව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්
- වැඩිහිටි හා ආබාධිත සේවා පිළිබඳ අධ්‍යාපනික මෙවලම් (materials) සකස් කිරීම සඳහා විශේෂඥවරුන් සමඟ උපදේශක රැස්වීම් පැවැත්වීම
- ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වූ ප්‍රමුඛතා සහායක නිපැයුම් සකස් කිරීම සඳහා උපදේශන රැස්වීම් පැවැත්වීම
- ප්‍රජා නිවාසවල වයෝවෘද්ධ පුද්ගලයන් හා රැකවරණය සපයන්නන් සඳහා පෝෂණ මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම හා සම්පූර්ණ කිරීමට උපදේශක රැස්වීම් පැවැත්වීම යනාදිය මෙම වර්ෂයේදී ලබාකරගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන් වේ

ප්‍රධාන කාර්ය සාධක දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2018
• වැඩිහිටි හා ආබාධිත සේවා පිළිබඳ වසරකට පවත්වන ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		08
• පුහුණු කරන ලද පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව		206

3.12 පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමනය

පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශ සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ අංශය හා පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන කොමිෂන් සභාව (PHSRC) එක්ව, පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන ලියාපදිංචිය, පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන පනත සංශෝධනය හා අදාළ ක්‍රියාදාමයන් සම්බන්ධීකරණය, විවිධ කාරණා සම්බන්ධයෙන් අනුමැතිය අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශය අතර සම්බන්ධතාවය පවත්වා ගැනීම සඳහා වගකීම දරනු ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ මේ වන විට ඇදුන් 5120 ක් සහිත පෞද්ගලික රෝහල් 200 ක් පමණ තිබේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන බලපත්‍ර ලියාපදිංචිය සහ අළුත් කිරීම නොකඩවා සිදු කිරීම.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වලට එරෙහි පැමිණිලි සම්බන්ධව කටයුතු කිරීම.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන පරීක්ෂා කිරීම හා නිරීක්ෂණය සඳහා යාම.
- අවශ්‍ය අවස්ථාවලදී සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අනෙකුත් අංශ, ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාව, සෞඛ්‍ය අංශයේ වෘත්තීය සමිති සහ වෘත්තීය ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය.
- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල ක්‍රමවත් තොරතුරු පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම.
- නව පෞද්ගලික රෝහල් පිහිටුවීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ව්‍යාපෘති වාර්තා නිශ්චය කිරීමෙන් පසු මූලික අනුමැතිය ලබා දීම.
- පෞද්ගලික රෝහල් මගින් කෙරෙන වකුගඩු බද්ධ කිරීම් සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ලේඛණ සැකසීම.
- විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් තාවකාලිකව ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ලිපි ලේඛණ සකස් කිරීම.
- රෝග වැළැක්වීමේ සේවාවන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා වූ ජාතික මාර්ගෝපදේශ හා ප්‍රමිතීන්ට අනුගත වෙමින් පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවලින් ගුණාත්මක සේවාවන් ලබාදීම වැඩිදියුණු කිරීම.

- පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වලට විරුද්ධව කෙරෙන පැමිණිලි සම්බන්ධයෙන් කාලෝචිතව විමර්ශනය කිරීම හා පිළියම් යෙදීම මඟින් එම ක්‍රියාකිරීමේ වැඩ පිළිවෙල වැඩිදියුණු කිරීම.
- මානව සම්පත්, බෝවන හා බෝ නොවන රෝග පිළිබඳ දත්ත ඇතුළත් ක්‍රමවත් තොරතුරු පද්ධතියක් පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනවල ස්ථාපිත කිරීම හා පවත්වාගෙන යාම.
- පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශ සංවර්ධන අංශය (PHSD), පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන කොමිෂන් සභාව (PHSRC), නයිටා (NAITA) සහ APHINH යන ආයතන සමඟ සහයෝගීත්වයෙන්, පෞද්ගලික රෝහල්/ වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථානවල සේවයේ යෙදී සිටින “ පෞද්ගලික අංශයේ හෙදියන් ” සඳහා දැනුම අළුත් කිරීමේ/ හිදැස සම්පූර්ණ කිරීමට වැඩසටහන් පැවැත්වීම ආරම්භ කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකා දත්ත වෛද්‍යවරුන්ගේ සංගමය (SLDA) දත්ත ශල්‍ය මධ්‍යස්ථාන/ සායනවල දැනට සේවයේ යෙදී සිටින “ දත්ත ශල්‍ය සහකාරවරුන් ” සඳහා දැනුම අළුත් කිරීමේ / දැනුමෙහි ඇති අඩුපාඩුකම් සම්පූර්ණ කිරීමට වැඩසටහන් පැවැත්වීම ආරම්භ කිරීම.
- පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශ මඟින් විවිධ ක්‍රමවේදයන් හා වෛද්‍ය රසායනාගාර පරීක්ෂණ සඳහා කෙරෙන අයකිරීම් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු ගාස්තු/ මිල ගණන් සකස් කිරීම.
- සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී ප්‍රදේශවල සිටින මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්ගේ සහාය ඇතිව පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශ පිළිබඳව අධ්‍යයනයක් ආරම්භ කිරීම සහ දැනට පවතින සියළුම පෞද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන පිළිබඳ දත්ත ගබඩාවක් සකස් කිරීම.
- පෞද්ගලික රෝහල්වලට ඇතුළත්වන සියළුම ඩොංගු උණ රෝගීන් පිළිබඳ සංගණනයක් පැවැත්වීම.
- පසුගිය වසර 3 තුළදී පෞද්ගලික රෝහල්වලට ඇතුළත් වූවන් සහ සියළුම මානව සම්පත් විස්තර පිළිබඳ සංගණනයක් සිදු කිරීම.

3.13 අතිරේක සේවා

3.13.1 රසායනාගාර සේවා

නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් රසායනාගාර සේවා යටතේ සම්බන්ධීකරණය කෙරෙන රසායනාගාර සේවය මෙරට සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතියේ ප්‍රධාන භූමිකාවක් ඉදිරිපත් කෙරේ. අත්‍යාවශ්‍ය සහ අදාළ ව්‍යවස්ථාව ස්ථාපිත කිරීම හා බලාත්මක කිරීම මෙන්ම ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් පිළිගත් ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව රසායනාගාර නඩත්තු කිරීමේ තාක්ෂණික හා කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම සඳහා රසායනාගාර සේවා නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් හා අධ්‍යක්ෂ විසින් වගකියනු ලැබේ. මෙම අංශයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වනුයේ : රජයේ රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ රෝහල්වල හා විශේෂිත වැඩ සටහන්වල රසායනාගාර සේවා ශක්තිමත් කිරීම හා නියාමනය පුළුල් කිරීම සහ පළාත් සෞඛ්‍ය ආයතනවල රසායනාගාර සේවා ශක්තිමත් කිරීම, රසායනාගාර සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීමට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන ලබා දීම, රසායනාගාර උපකරණ ක්‍රමානුකූලව නඩත්තු කිරීම සඳහා මූල්‍යාධාර ලබාදීම, රෝග වැළැක්වීමට සහායවීම, මර්ධනය සහ රෝග නිශ්චය කිරීමේ සේවාවන් සැපයීම තුළින් ආවේක්ෂණය, රසායනාගාර සේවා සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම, රසායනාගාර කාර්ය මණ්ඩලයට පුහුණුව හා අධ්‍යාපනය ලබාදීම, සම්බන්ධතාවයන්, රසායනාගාර සේවාවන්ට අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් සමඟ සන්නිවේදනය හා සම්බන්ධීකරණය වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ රෝහල්වල රසායනාගාරවල පටක-ව්‍යාධිවේදය, රක්තවේදය (hematology), රසායනික ව්‍යාධිවේදය සහ ක්ෂුද්‍රජීව විද්‍යාව යන අංශ සඳහා රසායනාගාර උපකරණ ලබාදීමට රුපියල් මිලියන 1275 ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම.
- ශික්ෂණ රෝහල - මහනුවර, ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය, ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය, ශික්ෂණ රෝහල - අනුරාධපුර, අපේක්ෂා රෝහල - මහරගම යන රෝහල්වල වෛරස විද්‍යා රසායනාගාර ස්ථාපිත කිරීම.
- වැලිසර ජාතික ශ්වසන රෝග රෝහල සහ අනෙකුත් ශික්ෂණ රෝහල් සඳහා උපකරණ මිලදී ගැනීම.
- සංචාරක රසායනාගාර සේවාවන් තුළින් ඉතා දුරබැහැර හා දුෂ්කර ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ජනතාවට අවශ්‍ය රසායනාගාර පරීක්ෂණ සඳහා ප්‍රවේශය ලබාදීමට සහාය වීම.
- දිවයින පුරාම ඉලක්කගත කණ්ඩායම් සඳහා ක්‍රමානුකූලව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම. 1550 ක් වූ වෛද්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය, සෞඛ්‍ය පරිපාලකයින් හා වෛද්‍යවරුන් සහ 4565 ක් වූ අතුරු වෛද්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා සියයකට (100) වැඩි වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.
- විධියේ දර්ශන, මුද්‍රිත මාධ්‍ය හරහා ප්‍රති ක්ෂුද්‍ර නාශක භාවිතය පිළිබඳ ප්‍රජාව ඉලක්ක කරමින් මහජන සන්නිවේදනය සහ පොදු ජනතාව වෙත අධ්‍යාපනික ලිපි ලේඛණ බෙදා දීම.
- Sentinel sites 25 සමඟ සම්බන්ධවෙමින් දත්ත රැස් කිරීමේ මෘදුකාංගය පිළිබඳ ධාරිතා වර්ධනය සහිතව ජාතික ප්‍රති-ක්ෂුද්‍රජීවී ප්‍රතිරෝධක ආවේක්ෂණ පද්ධතිය (National antimicrobial resistance surveillance system) ස්ථාපිත කිරීම සහ ලැප්ටොප් පරිගණක ලබාදීම, රසායනාගාර පරීක්ෂණ සඳහා අවශ්‍ය පාරිභෝජ්‍ය ද්‍රව්‍ය සැපයීම ක්‍රමවත් කිරීම.
- 2018 මැයි මාසයේ සිය ශ්‍රී ලංකාව ගෝලීය ප්‍රතික්ෂුද්‍රජීවී ප්‍රතිරෝධක ආවේක්ෂණ පද්ධතියේ (GLASS) සාමාජිකයෙකු වීම.
- ජලෙමින් ආධාර (Fleming fund) මගින් AMR ආවේක්ෂණය සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා ගැනීමට සාකච්ඡා ආරම්භ කිරීම සහ 2019 දී ආධාර ලබා දීමට එකඟතා ගිවිසුම් සකස් කිරීම.
- ශ්‍රී ලංකාව සඳහා වූ පෘථුල ජාතික ජෛව සුරක්ෂිත හා ජෛව ආරක්ෂිත රාමු සටහන සහ ව්‍යවස්ථාව ස්ථාපිත කිරීම පිළිබඳව පස් අවුරුදු ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම.
- කොළඹ, මහනුවර, කරාපිටිය, අනුරාධපුර සහ අම්පාර යන ස්ථානවලදී රසායනාගාර අංශයේ සේවයේ නියුතු කණ්ඩායම් සඳහා ජෛව සුරක්ෂිතතාව හා ජෛව ආරක්ෂිතතාව පිළිබඳ ජාතික මට්ටමේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
- අදාල වෘත්තීය ආයතනවල නියෝජිතයින්ගෙන් ලබාගත් අදහස් හා යෝජනා සලකා බලා ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියට ඇතුළත් කිරීමට නියමිත මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
රසායනාගාර උපකරණ සඳහා වූ මූලධන ප්‍රතිපාදන වියදම් කිරීමේ ප්‍රතිශතය	භෞතික ප්‍රගතිය 100%	100%	100%	100%
	මූල්‍ය ප්‍රගතිය 100%	56.6%	63.22%	64.16%
ස්ථාපිත කරන ලද ප්‍රාදේශීය වෛරස විද්‍යාව පිළිබඳ රසායනාගාර සංඛ්‍යාව	මහනුවර, කරාපිටිය, යාපනය, අනුරාධපුර යන ශික්ෂණ රෝහල්වල මෙන්ම මහරගම අපේක්ෂා රෝහලෙහිද වෛරස විද්‍යාව පිළිබඳ රසායනාගාර ස්ථාපිත කිරීම	-	මහනුවර රෝහලේ ස්ථාපිත කරන ලදී	කරාපිටිය හා අනුරාධපුර රෝහල්වල ස්ථාපිත කරන ලදී.
සම්පූර්ණ ස්ථාන සංඛ්‍යාව		111	155	135
කරන ලද සම්පූර්ණ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	ලබා දුන් ජංගම රසායනාගාර සංඛ්‍යාව	120	47,773	35,565
ප්‍රති ක්ෂුද්‍ර ප්‍රතිරෝධය පිළිබඳ පුහුණු කරන ලද පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව	දිවයින පුරා විවිධ ප්‍රේක්ෂකයින් ඉලක්ක කරගත් AMR පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් මාලාව ක්‍රියාත්මක කිරීම	පුද්ගලයින් 86 දෙනෙකු පුහුණු කරන්නන් වශයෙන් පුහුණු කිරීම	පුද්ගලයන් 123 දෙනෙකු පුහුණු කරන්නන් වශයෙන් පුහුණු කිරීම	විවිධ කණ්ඩායම්වලට අයත් 6965 දෙනෙකු පුහුණු කිරීම
AMR පිළිබඳව පොදු ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය මෙවලම් සකස් කිරීම	දිවයින පුරා විවිධ ප්‍රේක්ෂකයින් ඉලක්ක කරගත් AMR පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩ සටහන් මාලාව ක්‍රියාත්මක කිරීම	අදාල නැත	අදාල නැත	පොදු ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා වැඩසටහන් හා වීඩියෝපට නිපදවීම
AMR පිළිබඳ ජාතික ආවේක්ෂණ වැඩසටහන සඳහා සහභාගි වූ ක්‍රියාත්මක ස්ථාන සංඛ්‍යාව	AMR පිළිබඳ ජාතික ආවේක්ෂණ වැඩසටහන ස්ථාපිත කිරීම	අදාල නොවේ	ආවේක්ෂණ වැඩසටහන සඳහා ප්‍රොටෝකෝලයක් සකස් කිරීම	දත්ත රැස් කිරීම, විශ්ලේෂණය කිරීම, අර්ථකථනය කිරීම
2017-2018 වාර්තාවට ගෝලීය AMR ආවේක්ෂණය සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ දත්ත ලබාදීම	GLASS හි සාමාජිකත්වය ලබා ගැනීම	අදාල නැත	අදාල නැත	ශ්‍රී ලංකාව GLASS හි සාමාජිකයෙකි
පෞරුෂ-සුරක්ෂිතතාව පෞරුෂ - ආරක්ෂිතතාව පිළිබඳ පුහුණු වූ සංඛ්‍යාව	ජාතික මට්ටමේ විස්තීර්ණ පුහුණු වැඩසටහන සඳහා පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීම	අදාල නැත	අදාල නැත	525 දෙනෙකු පුහුණු කරන ලදී

3.13.2 ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව

දිවයින පුරා රුධිර පාරවිලයන සේවාවන් ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් වගකීම දරනු ලබන්නේ මෙම අංශය මගිනි. ප්‍රජා පාදක රුධිර ප්‍රදාන වැඩසටහන් හා රෝහල් රුධිර බැංකු වලින් රුධිරය එකතු කිරීම, එකතු කරන ලද රුධිරය රුධිර සංඝටක ලෙස සකස් කිරීම, එකතු කරන ලද රුධිරය පාරවිලයනය මගින් වාහක විය හැකි ආසාදන සඳහා පරීක්ෂා කිරීම හා රුධිරය කාණ්ඩගත කිරීම, සුදුසු තත්ව යටතේ රුධිර සංඝටක ගබඩා කිරීම හා ප්‍රවාහනය කිරීම රජයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ රෝහල්වල සියළුම විකිත්සිය අවශ්‍යතා සඳහා රුධිරය හා රුධිර සංඝටක ලබාදීම, පාරවිලයන වෛද්‍ය සේවාව හා සම්බන්ධ රෝගීන් කළමනාකරණය සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම, පාරවිලයනය සහ බද්ධකිරීම සම්බන්ධව විකිත්සක ක්‍රමවේද (stem සෛල සකස් කිරීම හා සාරය ඇද ගැනීම, විකිත්සිය ප්ලාස්මාව හුවමාරු කිරීම, autologous PRP ප්‍රතිකාර) HLA Typing හා Gross Matching සඳහා රසායනාගාර සේවාව යන සේවාවන් ලබාදීම ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාවේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්වලට ඇතුළත් වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- මැදවව්වියේ ලේ බැංකුව විවෘත කිරීම
- කොළඹ පැවති ජාතික වැඩසටහනේදී 1500 ක් වූ ලේ දෙන්නන් සහ ජංගම ලේ දීමේ වැඩසටහන් සංවිධායකයින්ට අවශ්‍ය පහසුකම් ලබාදීම. පොකුරු මධ්‍යස්ථාන 14 කදී ලේ දන්දීමේ වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය සහාය ලබා දෙන ලදී.
- ලේ පරිත්‍යාගී ලී ජනතාවගෙන් දළ වශයෙන් 0.5% ක ප්‍රමාණයක් බෝ නොවන රෝග (NCDs) සඳහා පරීක්ෂා කරන ලදී.
- රතු රුධිර සෛල ශීත කිරීම හා දියවීම පිළිබඳ ක්‍රියාවලියේ නිවැරදිතාවය හා සාර්ථකභාවය තහවුරු කිරීම.
- නව අංශයේ ගුණාත්මක කළමනාකරණ ඒකකය පිහිටුවීම, ලේ බැංකු සමූහය (Cord blood bank) සඳහා උපකරණ ලබාදීම, සාම්පල ලේඛනගත කිරීමේ ඒකකය (Sample archiving unit) සහ HLA රසායනාගාරය සඳහා උපකරණ සවිකිරීම හා ක්‍රියාත්මක කරවීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
24 පැය සේවාව සපයන රෝහල් ලේ බැංකු සංඛ්‍යාව	සියළුම (105)	70	74	77
වසරකට එකතු කරන මුළු රුධිර ප්‍රමාණය	> 400,000	414,175	423,668	417,000
අළුතින් ස්ලාපිත කරන ලද ලේ බැංකු සංඛ්‍යාව	නව අවශ්‍යතා මත තීරණය කෙරේ	2	2	1
විකිත්සිය මූලාක්ෂරලෝප (therapeutic apheresis) සේවාව සපයන ලේ බැංකු සංඛ්‍යාව	සේවාව පුළුල් කිරීම මත රඳා පවතී	26	29	31

3.13.3 සෞඛ්‍ය සේවාවන්ගේ ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිතතාවය

අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම මගින් ආයතනික ගුණාත්මක කළමනාකරණ ඒකක ශක්තිමත් කිරීම සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ සේවාවේ ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිතතාවය සඳහා වූ අධ්‍යක්ෂ ඒකකයේ වගකීම වේ. එමෙන්ම ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලයට පුහුණුව ලබාදීම මගින් ධාරිතා සංවර්ධනය, මාර්ගෝපදේශ පිළියෙල කිරීම හා ජාතික සායනික මාර්ගෝපදේශ සංශෝධනය කිරීම, ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය සේවාව ජාත්‍යන්තරව පිළිගත් මට්ටමට වැඩිදියුණු කිරීමේ ප්‍රමිතීන් (accreditation standards) පිළියෙල කිරීම ආදියද ක්‍රියාත්මක කෙරේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ආයතනවල ප්‍රමිති කළමනාකරණ ඒකකවල කාර්තුමය කාර්ය සාධන සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම
- පළාත් අමාත්‍යාංශ ආයතනවල ප්‍රමිති කළමනාකරණ ඒකකවල මධ්‍යකාලීන සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම
- රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ආයතනවල මධ්‍යම මට්ටමේ කළමනාකරුවන් සහ වැඩ දියුණු කිරීමේ කණ්ඩායම්වල සාමාජිකයන් පුහුණු කිරීම
- රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- 5S , CQI සහ TQM පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා ජාත්‍යන්තර මට්ටමේ ප්‍රමිති අවශ්‍යතා පිළියෙල කිරීම

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ආයතන 47 ප්‍රමිති කළමනාකරණ ඒකකවල කාර්තුමය කාර්ය සාධන සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම	වසරකට 4	4 PRM	4 PRM	3 PRM
පළාත් අමාත්‍යාංශ ආයතනවල ප්‍රමිති කළමනාකරණ ඒකකවල මධ්‍යකාලීන සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම	වසරකට 2	1 DPRM	2 DPRM	2 DPRM
5S , CQI සහ TQM පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	වසරකට 3	වැඩසටහන් 5	වැඩසටහන් 3	වැඩසටහන් 3
රෝගීන්ගේ සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම	වසරකට 4	සැලසුම් කර නොමැත	වැඩසටහන් 3	වැඩසටහන් 3

3.13.4 මහජන පශු වෛද්‍ය සේවාවන්

මෙරට පශු වෛද්‍ය සේවාවන් සඳහා වගකියනු ලබන අමාත්‍යාංශයේ ජාතික මට්ටමේ ආයතනය වනුයේ මහජන පශු වෛද්‍ය සේවාවය.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ජලහීනිකාව වැළැක්වීම පිළිබඳව ප්‍රජා මට්ටමේ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් තුනක් පැවැත්වීම
- PET පිරිවැය එලදායි සේවාස්ථ පුහුණු වැඩසටහන් සහ දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ ජලහීනිකා මර්ධන ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
සමාලෝචන රැස්වීම් සංඛ්‍යාව	4	4	4	1
පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	-	67	33	5
ප්‍රදර්ශන ශාලාවට පැමිණි ආගන්තුක පුද්ගල සංඛ්‍යාව	-	4,820	7,020	7,420
බෙදාහරින ලද අත්පත්‍රිකා සංඛ්‍යාව	-	17,370	25,070	26,470
දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන හරහා ආවරණය වූ පාසැල් සිසුන් සංඛ්‍යාව	-	12,550	18,050	19,050

3.13.5 වෛද්‍ය සංඛ්‍යා ලේඛණ ඒකකය

වෛද්‍ය සංඛ්‍යා ලේඛන ඒකකය, අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය ආයතන ලැයිස්තුව යාවත්කාලීන කිරීමේ වගකීම දරනු ලැබේ. ඒ අනුව, 2018 වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ නම, වර්ගය, පවතින පහසුකම්, අයිතිය, ආයතන ප්‍රධානියා හා ඇමතුම් විස්තර සහිතව ආයතන ලැයිස්තුව සම්පූර්ණ කර ඇත.

වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව (Annual Health Bulletin) සඳහා දත්ත රැස්කිරීම, දත්ත විශ්ලේෂණය කිරීම සහ ග්‍රන්ථය මුද්‍රණය කර නිකුත් කිරීම මෙම ඒකකයේ තවත් ප්‍රධාන කාර්යභාරයකි. මේ වන විට ග්‍රන්ථයේ පරිච්ඡේද පිළියෙල කෙරෙමින් පවතී. වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව සඳහා අවශ්‍ය දත්ත Indoor Mobility and Mortality Return, බාහිර රෝගී අංශවල තොරතුරු (OPD return), සායනික තොරතුරු කාර්තුමය වශයෙන් ලබාගනී. එමෙන්ම මාතෘ හා මුඛ සෞඛ්‍ය දත්ත මාසිකව රැස්කරන අතර ඇදුන් සංඛ්‍යාව, සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය හා විශේෂඥවරුන් පිළිබඳ දත්ත රාජ්‍ය අංශයේ සියළුම සෞඛ්‍ය ආයතනවලින් සෑම වසරකම දෙසැම්බර් 31 දිනට ලබා ගනු ලැබේ. දිවයින පුරා රෝහල්වල ආරම්භ කර ඇති eIMMR ක්‍රමවේදය සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කෙරේ. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී (MOH) කලාප අනුව 2018 වසර සඳහා වසර මැද ජනගහන ඇස්තමේන්තු සකස් කිරීමද සාර්ථකව සිදු කරන ලදී.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- 2018 වර්ෂය සඳහා සෞඛ්‍ය ආයතනවල නම, වර්ගය, පවතින පහසුකම්, අයිතිය, ආයතන ප්‍රධානියා හා සම්බන්ධකර ගැනීමේ තොරතුරු ඇතුළත් සෞඛ්‍ය ආයතන ලැයිස්තුව සම්පූර්ණ කරන ලදී

- 2016 වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සංඛ්‍යා ලේඛණ සහ 2016 වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. 2017 වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාවේ පරිච්ඡේද පිළියෙල කෙරෙමින් පවතී
- eIMMR පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ධාරිතාවය පවතින ශ්‍රී ලංකාවේ සියළුම රෝහල්වල එය ක්‍රියාත්මක කිරීම
- දත්ත ලබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කරන ලද සියළුම ආයතන සඳහා නියමිත වේලාවට දත්ත ලබාදීම

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
යාවත්කාලීන කරන ලද සෞඛ්‍ය ආයතන ලැයිස්තුව	සම්පූර්ණ ලැයිස්තුව පිළියෙල කිරීම	2016 සඳහා සෞඛ්‍ය ආයතන සම්පූර්ණ ලැයිස්තුව පිළියෙල කරන ලදී	2017 සඳහා සෞඛ්‍ය ආයතන සම්පූර්ණ ලැයිස්තුව පිළියෙල කරන ලදී	2018 සඳහා සෞඛ්‍ය ආයතන සම්පූර්ණ ලැයිස්තුව පිළියෙල කරන ලදී
වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව	වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කිරීම	2014 වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී	2015 වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී	2016 වාර්ෂික සෞඛ්‍ය වාර්තාව සහ වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සංඛ්‍යාලේඛණ ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී
eIMMR පද්ධතිය	මෙම පද්ධතිය ආරම්භ කිරීමට හැකියාව සහිත ශ්‍රී ලංකාවේ සියළුම රෝහල්වල එය ක්‍රියාත්මක කිරීම	අළුතින් රෝහල් 124 ක ක්‍රියාත්මක කෙරිණි	අළුතින් රෝහල් 65 ක ක්‍රියාත්මක කෙරිණි	අළුතින් රෝහල් 24 ක ක්‍රියාත්මක කෙරිණි (2018 අවසානය වන විට දිවයිනේ රෝහල් 513 ක මෙම පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක වේ.)
ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම MOH කලාපයකට ග්‍රාම සේවා නිලධාරී කොට්ඨාශ (GN) ලැයිස්තුව හා වසරමැද ජනගහන ඇස්තමේන්තු යාවත්කාලීන කිරීම	සෑම වසරකම ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම MOH කලාපයකම පිහිටි ග්‍රාම සේවා නිලධාරී කොට්ඨාශ (GN) ලැයිස්තුව යාවත්කාලීන කිරීම සෑම වසරකම MOH කලාපවල වසරමැද ජනගහන ඇස්තමේන්තුව පිළියෙල කිරීම	2016 වසර සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම MOH කලාපයකම පිහිටි ග්‍රාම සේවා නිලධාරී කොට්ඨාශ (GN) ලැයිස්තුව යාවත්කාලීන කිරීම 2016 වසර සඳහා MOH කලාපවල වසරමැද ජනගහන ඇස්තමේන්තුව පිළියෙල කිරීම	2017 වසර සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම MOH කලාපයකම පිහිටි ග්‍රාම සේවා නිලධාරී කොට්ඨාශ (GN) ලැයිස්තුව යාවත්කාලීන කිරීම 2017 වසර සඳහා MOH කලාපවල වසරමැද ජනගහන ඇස්තමේන්තුව පිළියෙල කිරීම	2018 වසර සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ සෑම MOH කලාපයකම පිහිටි ග්‍රාම සේවා නිලධාරී කොට්ඨාශ (GN) ලැයිස්තුව යාවත්කාලීන කිරීම 2018 වසර සඳහා MOH කලාපවල වසරමැද ජනගහන ඇස්තමේන්තුව පිළියෙල කිරීම

3.13.6 ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය

මහජනතාව වෙත මිලදී ගැනීමට වෙළඳපලේ පවතින ඖෂධ සහ වෛද්‍ය උපකරණවල ගුණාත්මකභාවය අවශ්‍ය ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මෙන්ම මෙම අයිතමයන් නිෂ්පාදනය, වෙළඳාම හා බෙදාහැරීම පවතින ව්‍යවස්ථානුකූල රාමුවකුළු සිදුවන බව තහවුරු කිරීම සඳහා ක්‍රියාකරන ආයතනය වන්නේ ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරියයි. අධිකාරිය මගින් ඉටුකරනු ලබන ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වන්නේ: නව ඖෂධ/ රුපලාවන්‍ය ද්‍රව්‍ය / වෛද්‍ය උපකරණ ලියාපදිංචි කිරීම, දැනටමත් අනුමත වී ඇති හා වෙළඳාම සඳහා අනුමැතිය ලැබී ඇති මෙම නිෂ්පාදනවල වෙනස්කම් / වෙනස්වීම් අනුමත කිරීම හා මෙහෙයවීම, ඖෂධ නිෂ්පාදන හා රුපලාවන්‍ය ද්‍රව්‍ය සඳහා යහපත් නිෂ්පාදන පුරුදු (Good Manufacturing Practices) ක්‍රියාත්මක කිරීම හා මෙහෙයුම, ආනයනය, නිෂ්පාදනය, විකිණීම, ප්‍රචාරණය සඳහා බලපත්‍ර ලබාදීම, වෙළඳපලේ ඇති ඖෂධ බෙදාහැරීමේ ආවේක්ෂණයේ ගුණාත්මකභාවය, රුපලාවන්‍ය ද්‍රව්‍ය/ ඖෂධ/ උපකරණ (CDD) පිළිබඳ වෙළඳ ප්‍රචාරක දැන්වීම් සමාලෝචනය හා අනුමත කිරීම, සායනික පරීක්ෂණ අනුමත කිරීම හා මෙහෙයුම, අපනයනය අරමුණු කරගත් ඖෂධ නිෂ්පාදන පිළිබඳ WHO ආකෘතිය අනුව සහතික පත්‍ර නිකුත් කිරීම, සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳව සොයාබැලීම සඳහා වෙළඳපලේ ඇති රුපලාවන්‍ය ද්‍රව්‍ය, ඖෂධ හා උපකරණ ලබාගැනීම, මානව සම්පත් සංවර්ධන වැඩසටහන් හා හදිසි වැටලීම් කටයුතු මෙන්ම වෝදනා ඉදිරිපත් කිරීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ලියාපදිංචි කිරීම හා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම, යහපත් නිෂ්පාදන පුරුදු සම්බන්ධයෙන් දේශීය කර්මාන්ත 47 ක් සහ විදේශීය කර්මාන්ත 7 ක් නිරීක්ෂණය කිරීම සහ WHO සහතික පත්‍ර 23 ක් නිකුත් කිරීම
- 2017.10.10 දිනැතිව ලැබුණු අමාත්‍ය මණ්ඩල ඇනුමැතිය අනුව රුපලාවන්‍ය නිෂ්පාදන ලියාපදිංචිය හා බලපත්‍ර ලබාදීම
- ඖෂධ අනිසි ලෙස භාවිතා කිරීමට එරෙහිව නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම (උදා - Tramadol, Pregablin)
- අනිසි ලෙස භාවිතා කරන ඖෂධ හඳුනා ගැනීමේ හා හසුරුවීමේ ධාරිතාවය ඉහළ නැංවීමට විශේෂ කාර්ය බලකාය (STF) හා පොලිස් මත්ද්‍රව්‍ය නාශක කාර්යාංශයේ නිලධාරීන් සමඟ එක්ව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම
- ඖෂධ, වෛද්‍ය උපකරණ හා සීමාවේ ඇති නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය හා සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ පශ්චාත් වෙළඳපල ආවේක්ෂණය
- විවිධ දේශීය මෙන්ම විදේශීය පුහුණු/ වැඩමුළු ඔස්සේ මානව සම්පත සංවර්ධනය
- විශේෂ කණ්ඩායම් හා පොදු ජනතාව වෙත අධිකාරියේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ තොරතුරු සැපයීම
- ඖෂධ, වෛද්‍ය උපකරණ හා සීමාවේ ඇති නිෂ්පාදන සඳහා අදාලවන මාර්ගෝපදේශ, නිර්දේශයන්, මහ පෙන්වීම් හා නියමයන් නිකුත් කිරීම, සමාලෝචනය හා යාවත්කාලීන කිරීම

3.14 වෛද්‍ය- නීති සේවාවන්

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරී යටතේ පාලනය වන වෛද්‍ය නීති වගකීම් කළමනාකරණය කරනු ලබන ප්‍රධාන ආයතනය අධිකරණ වෛද්‍ය සහ විෂවේදය ආයතනයයි. දිවයින පුරා පිහිටි විවිධ රෝහල්වල නම් කරන ලද වෛද්‍ය නිලධාරීන් හා වෝහාරික විශේෂඥවරුන් විසින් වෛද්‍ය - නීති සේවාවන් හසුරුවනු ලැබේ. රෝගීන්ගේ, හදිසි අනතුරුවලට ලක්වූවන් හා වූදිනයන්ගේ, මළසිරුරු කපා පරීක්ෂා කර මරණයට හේතුව සෙවීම සහ ඒ හා සම්බන්ධ ගැටළු ආදී වෛද්‍ය - නීති පරීක්ෂණ පැවැත්වීම, වෝහාරික දත්ත විද්‍යා විශේෂඥයින්ගේ උපදෙස් ලබාදීම, අධිකරණ පටක - ව්‍යාධිවේද රසායනාගාර සේවා විෂ ද්‍රව්‍ය විශ්ලේෂණය හා අනෙකුත් රසායනාගාර සේවා, වෛද්‍යවරුන් සඳහා පශ්චාත් උපාධි පුහුණුව හා සේවාස්ථ පුහුණුව, යුක්තිය පසුදැරීමේ සේවා පද්ධතියේ අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා පුහුණුව සහ පොදු ජනතාව (පාසැල් සිසුන් හා දෙමව්පියන්) දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීමේ වෝහාරික වෛද්‍ය විද්‍යා ආයතනයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- වෝහාරික පටක ව්‍යාධි විද්‍යාවේ (histopathology) ගුණාත්මකභාවය හා ප්‍රමාණය ඉහළ නැංවීම
- ජාතික ආපදා කළමනාකරණ මාර්ගෝපදේශ සහ පටක ව්‍යාධි විද්‍යාවේ මානව විද්‍යා සේවාවන්
- අමාත්‍යාංශ වෙබ් අඩවිය යටතේ ආයතනික වෙබ් අඩවිය දියත් කිරීම (www.ifmt.health.gov.lk)
- ආපදා සහ විපත්තිවලින් මියයන්නන්ගේ මෘතදේහයන් පිළිබඳ වෛද්‍ය නීතිමය කළමනාකරණය ප්‍රමිතිකරණය

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
පරීක්ෂා කරන ලද රෝගීන් සංඛ්‍යාව		12,351	11,573	11,595
මෘත දේහ කපා පරීක්ෂා කරන ලද සංඛ්‍යාව		1,458	1,534	1,686
පරීක්ෂා කරන ලද දත්ත රෝගීන් සංඛ්‍යාව		272	239	233
සකස් කරන ලද පටක විද්‍යා කඩ (slides) සංඛ්‍යාව		4,711	6,120	7,442
රසායනාගාර පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව		1,825	1,457	1,604
වෛද්‍යවරුන් හා අනෙකුත් පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා පැවැත්වූ පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		16	10	14

3.15 ලිංගාශ්‍රිතව සම්ප්‍රේෂණය වන රෝග පාලන සේවාවන්

ලිංගාශ්‍රිතව සම්ප්‍රේෂණය වන රෝග/ඒඩ්ස් (STD / AIDS) වැළැක්වීමේ වැඩසටහන් හා සම්බන්ධව ක්‍රියාකරන ප්‍රධාන ආයතනය ජාතික STD / AIDS මර්ධන වැඩසටහනය (NSACP) වේ. එහි ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් වන්නේ: එච්.අයි.වී. (HIV) වසංගතය සඳහා ජාතික ප්‍රතිචාර දැක්වීම සම්බන්ධීකරණය හා සහභාගීත්වය, එච්.අයි.වී. වැළැක්වීමේ මැදිහත්වීම් (intervention) සිදු කිරීම, STI සහ HIV වැළැක්වීමට සුදුසු පරිසරය ඇතිකිරීමට සහායවීම, STI සඳහා සායනික සේවාවන් ලබාදීම, HIV ආසාදිත හා බලපෑම් සහිත පුද්ගලයන් සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර හා සේවාවන් ලබාදීම, STIL හා HIV සඳහා රසායනාගාර සේවා ලබාදීම, STI සහ HIV වැළැක්වීම සඳහා කොණ්ඩම් භාවිතය ප්‍රවර්ධනය, STI සහ HIV සඳහා උපදේශන සේවාවන් සැපයීම, මවගෙන් දරුවාට HIV හා උපදංශය සම්ප්‍රේෂණයවීම වැළැක්වීම, සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍ය නොවන කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණුව හා ධාරිතා වර්ධනය, HIV හා STI ආවේක්ෂණය සහ පර්යේෂණ සිදුකිරීම, STI සහ HIV සේවාවන් අධීක්ෂණය හා ඇගයීම, STI සහ HIV පිළිබඳ ක්‍රමෝපාය තොරතුරු බෙදා හැරීම, දිස්ත්‍රික් මට්ටමේ වැඩසටහන් සැලසුම් කිරීම හා සම්බන්ධීකරණය, පරිපාලන කටයුතු හා විශේෂ ව්‍යාපෘති හා ක්‍රියාකාරකම් ඉටුකිරීම, අධි අවදානම් ජනතාවට STD සේවාවන් ලබාගැනීම සඳහා ප්‍රවේශවීමේ පහසුකම් වැඩි කිරීම, ලෝක ඒඩ්ස් දිනය නිමිත්තෙන් ජාතික වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම, සහජ උපදංශය (Congenital syphilis) තුරන් කිරීමේ වැඩසටහන් නොකඩවා පැවැත්වීම, මවගෙන් දරුවාට HIV සම්ප්‍රේෂණයවීම වැළැක්වීම, පාසැල් ළමුන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම, අන්තර්-අංශ සම්බන්ධීකරණය හා හැසිරීම් රටාව වෙනස්කිරීමේ සන්නිවේදනය සමඟ MARPS සඳහා ඉලක්කගත මැදිහත්වීම් සිදුකිරීම.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ක්ෂේත්‍රයේ හා රෝහල්වල සෞඛ්‍ය සේවා සපයන්නන් සඳහා EMTCT පුහුණුව
- ජාතික වලංගුකරණය කිරීමේ කමිටුවේ (National Validation Committee) උපදේශක රැස්වීම් පැවැත්වීම
- සිංහල හා දමිළ භාෂාවන්ගෙන් මාතෘ හා ළමා (MCH) මාර්ගෝපදේශ මුද්‍රණය කිරීම
- EMTCT පිළිබඳ මාධ්‍ය දැනුවත් කිරීම සහ දිස්ත්‍රික් මෙහෙයුම් කණ්ඩායම් රැස්වීම් පැවැත්වීම
- ජාතික STD / AIDS මර්ධන වැඩසටහන (NSACP) සහ පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යාලය (FHB) යන ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දත්ත කළමනාකරණ පිළිබඳ රැස්වීම් පැවැත්වීම
- ලිංගික ශ්‍රමිකයන් අතර HIV වැළැක්වීම සඳහා පොලිස් නිලධාරීන් පුහුණු කිරීමට උපදේශක වැඩමුළු පැවැත්වීම, සුරක්ෂිත ලිංගිකත්වය හා HIV පරීක්ෂණ සිදු කිරීම ප්‍රවර්ධනයට හැසිරීම වෙනස් කිරීමේ සන්නිවේදනය පිළිබඳ යොවුන් සභාවල යොවුන් නිලධාරීන් පුහුණු කරන්නන් වශයෙන් සම්පත්දායක කණ්ඩායමක් පිහිටුවීම, සුරක්ෂිත ලිංගිකත්වය හා HIV පරීක්ෂණ සිදු කිරීම ප්‍රවර්ධනයට හැසිරීම වෙනස් කිරීමේ සන්නිවේදනය පිළිබඳ යොවුන් සභාවල යොවුන් නිලධාරීන් පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීම සහ සුරක්ෂිත ලිංගිකත්වය හා HIV පරීක්ෂණ සිදු කිරීම ප්‍රවර්ධනයට හැසිරීම වෙනස් කිරීමේ සන්නිවේදනය පිළිබඳ හමුදා සේවයේ පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීම
- ළමා ආරක්ෂණ අධිකාරිය සඳහා සංවේදීකරණ වැඩසටහන්

- ශ්‍රී ලංකා යොවුන් ආයතනයේ යෞවනයන්ගේ දැනුම, ආකල්ප හා සුරක්ෂිත ලිංගික ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ පර්යේෂණ කිරීම
- බස්නාහිර පළාතේ මත්ද්‍රව්‍ය භාවිත කරන්නන් අතර අපකීර්තිය හා සම්බන්ධ හැසිරීම තක්සේරු කිරීම
- HIV සඳහා පරීක්ෂා කිරීම ප්‍රවර්ධනයට සාක්ෂ කැලැන්ඩර් නිර්මාණය කිරීම සහ 30000 ක් මුද්‍රණය කිරීම
- වෛද්‍ය නිලධාරීන් හා හෙද නිලධාරීන් සඳහා STD / HIV උපදේශනය පිළිබඳ පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- NSACP හි 2017 වාර්ෂික වාර්තාව මුද්‍රණය කිරීම
- විද්‍යුත් තොරතුරු කළමනාකරණ පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
සජීවී උපන් 100,000 කට HIV වල වාර්තාගත MTCT අනුපාතිකය	< 50	1	0	0
HIV වැළැක්වීමේ වැඩසටහන් සඳහා සහභාගි වූ කාන්තා ලිංගික ශ්‍රමිකයන්ගේ සංඛ්‍යාව	11,400	2,361	7,927	-
යටපත් වී ඇති වෛරස ප්‍රමාණය සමඟ PLHIV ප්‍රතිශතය	95	90	93	92
ART පිළිබඳ PLHIV ප්‍රතිශතය	> 90	90	90	-
HIV වැළැක්වීමේ වැඩසටහන කරා ළඟා වූ MSM සංඛ්‍යාව	8,637	-	2,561	-

3.16 වෛද්‍ය සැපයුම් සේවාවන්

ඖෂධ, ශල්‍ය අයිතමයන්, රසායනාගාර අයිතමයන්, විකිරණශීලී අයිතමයන්, මුද්‍රිත ද්‍රව්‍ය ආදිය සැපයීම සහ එම ද්‍රව්‍ය සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන අතර බෙදා හැරීම සිදුවන තෙක් ගබඩා කර තැබීම වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ (MSD) වගකීම වේ. සෑම දිස්ත්‍රික්කයක්ම ආවරණය කරමින් ප්‍රාදේශීය ගබඩා 26 ක් පිහිටුවා ඇත. තවද පෞද්ගලික අංශයෙන් ලබාගැනීමට නොහැකි අන්තරායකර ඖෂධ සහ අත්‍යාවශ්‍ය වෛද්‍ය අයිතමයන් ලබාදීමද මෙම (MSD) අංශයේ වගකීම වේ. මධ්‍යම මට්ටමේ, උප මට්ටමේ සහ ආයතනික මට්ටමේ යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය, උපකරණ හා වාහන, ගුණාත්මක හා සුරක්ෂිතතාව සංවර්ධනය, ධාරිතා වර්ධනය, සැපයුම් දාම කළමනාකරණය මෙහෙයුම, පර්යේෂණ හා සාක්ෂි පාදක කරගත් කළමනාකරණය ආදිය වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ අනෙකුත් ප්‍රධාන කාර්යයන් වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ විවිධ ඒකක වල ඉදිකිරීම, අළුත්වැඩියාවන්, පුළුල් කිරීම් සහ වෙනස් කිරීම් කටයුතු සිදු කරන ලදී
- දිගන, වැලිසර හා අංගොඩ උප ගබඩාවල යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

- දිවයින පුරා ප්‍රතිකාරක සේවා ආයතනවල සහ ප්‍රාදේශීය වෛද්‍ය සැපයීම් අංශවල (RMSDs) ගබඩා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම
- MSMIS ව්‍යාපෘතිය පර්යන්ත ආයතන දක්වා පුළුල් කිරීම
- වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්වීම
- සැපයුම් දාම කළමනාකරණය සහ යථාර්ථ නිරූපිත ඇස්තමේන්තුගත කිරීම වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම සඳහා සියළුම ආයතනවල DTC කමිටු ස්ථාපිත කිරීම
- ප්‍රතිකාරක සේවා ආයතනවල ගබඩා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ හා අධ්‍යයනයන් සිදු කිරීම ධෛර්යමත් කිරීම

3.17 ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවාවන්

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු අංශය විසින් රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රෝහල් සඳහා අවශ්‍ය වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම, සවිකිරීම, කම්සඳනය කිරීම (Commissioning) සහ නඩත්තු කිරීම යන කටයුතු සිදු කෙරේ. තවද, මෙම අංශය මගින් පළාත් සෞඛ්‍ය ආයතනවල වෛද්‍ය උපකරණ අවශ්‍යතා සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහාය ලබා දේ. ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවාවේ (BES) ප්‍රධාන කාර්යයන් හා වගකීම් වන්නේ : වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම, වෛද්‍ය උපකරණ අළුත්වැඩියාව හා නඩත්තුව, උපකරණ භාවිතා කරන්නන් සහ කාර්මික කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම සහ වෛද්‍ය උපකරණ පිළිබඳ දේශීය/ විදේශීය තාක්ෂණික විශේෂඥතාවයක් ලබාදීමයි. ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශයේ කොළඹ පිහිටි ප්‍රධාන කාර්යාලයේ වැඩපොල පහසුකම්, උපකරණ හා අමතර කොටස් සඳහා ගබඩා පහසුකම් සහ පරිපාලන කටයුතු සිදු කෙරේ. වෛද්‍ය උපකරණ වට්ටෝරු කළමනාකරණ පද්ධතිය (Medical Equipment Inventory Management System) සඳහා අන්තර්ජාලය පදනම් කරගත් මෘදුකාංගයක් සකස් කිරීම ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශය මගින් ආරම්භ කර ඇත.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- ප්‍රසම්පාදනය තුළින් රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ රෝහල් සඳහා අවශ්‍ය වෛද්‍ය උපකරණ කලට වේලාවට ලබාදීම සහතික කිරීම.
- ප්‍රසම්පාදනය තුළින් අමතර කොටස් සහ අනෙකුත් අවශ්‍ය කොටස් ලබාදීම සහතික කිරීම.
- රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ සෞඛ්‍ය ආයතනවල වෛද්‍ය, දන්ත හා රසායනාගාර උපකරණ දිනපතා නඩත්තු කිරීම සහ ඒවා කැඩුණු අවස්ථා වලදී පැය 24 ක් ඇතුළත ඒවා යථා තත්ත්වයට පත්කිරීමට කටයුතු කිරීම.
- අදාළ නිලධාරීන් පුහුණුව සහ උපකරණ භාවිත කරන්නන් පුහුණු කිරීම සම්බන්ධීකරණය.
- අමාත්‍යාංශයට සහ පළාත් සභා ආයතනවලට අවශ්‍ය තාක්ෂණික මහපෙන්වීම ලබාදීම.
- පළාත්සභා සෞඛ්‍ය ආයතන වෙත වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීමට සහාය වීම.

3.18 කළමනාකරණ, සංවර්ධන හා සැලසුම් සේවාවන්

3.18.1 සැලසුම් අංශය

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කළමනාකරණ, සංවර්ධන හා සැලසුම් ඒකකය යටතේ පවතින ප්‍රධානතම අධ්‍යක්ෂක අංශය වන්නේ සැලසුම් ඒකකයයි. සර්ව සෞඛ්‍ය ආවරණය ළඟාකර ගැනීමට සෞඛ්‍ය පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමේ අරමුණින් මධ්‍යම මෙන්ම පළාත් මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සැලසුම් කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා සංවර්ධනය හා සබැඳි ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම්කරණය හා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ප්‍රධාන කේන්ද්‍රීය ආයතනය සැලසුම් අංශය වේ. සෞඛ්‍ය සංවර්ධන සැලසුම් සකස් කිරීම (මහ සැලැස්ම, පස්-අවුරුදු සෞඛ්‍ය සංවර්ධන සැලසුම සහ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම) හා ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතිය සමාලෝචනය, මධ්‍යම මෙන්ම පළාත් සෞඛ්‍ය ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩලය වැඩිදියුණු කිරීමට සහායවීම, සෞඛ්‍ය පද්ධතිය සංවර්ධනය හා සම්බන්ධ කටයුතුවලට සහාය වීම, සැලසුම්කරණ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා තාක්ෂණික මහපෙත්වීම හා සහාය වීම සහ මධ්‍යම හා පළාත් මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සැලසුම්කරණය හා කළමනාකරණය සඳහා අවශ්‍ය ධාරිතා වර්ධනයට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම සැලසුම් අංශයේ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්වලට ඇතුළත් වේ.

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

- 2018 වර්ෂයේ සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස්කර අදාළ ආයතන වෙත ලබා දෙන ලදී. එයට අමතරව පළාත් වාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලසුම්ද ඒවායේ ප්‍රගතිය සොයා බැලීමේ අරමුණින් එකතු කර ගන්නා ලදී. අමාත්‍යාංශයේ 2017 වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාව සකස් කර පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලදී.
- මෙරටට පැමිණි හා විදේශීය විශේෂඥවරු අමුත්තන් විශේෂඥවරුන්, පුහුණුවන්නන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සඳහා විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය ඇතුළුව අනෙකුත් අදාළ අමාත්‍යාංශ සමඟ සම්බන්ධීකරණය.
- නව ව්‍යාපෘති යෝජනා 23 ක් සැලසුම් අංශය වෙත ලැබුණු අතර එයින් 08 ක් ජාතික ක්‍රම සම්පාදන දෙපාර්තමේන්තුව වෙත අවශ්‍ය කටයුතු සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලදී.
- පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවබෝධතා ගිවිසුම් (MoUs) දෙකක් අමාත්‍යාංශය හා අදාළ පරිත්‍යාගශීලීන් අතර අත්සන කරන ලදී.
  - යාපනය ශික්ෂණ රෝහලේ තෙමහල් පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම හා උපකරණ සැපයීම සහ තෙවර්ෂ පුහුණු වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම. (Sing Health Project)
  - කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලේ පිළිකා ප්‍රතිකාර ඒකකය සඳහා දස මහල් ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම. (COC Project)
- ශ්‍රී ලංකා සබරගමුව විශ්ව විද්‍යාලයේ අභිනවයෙන් ස්ථාපිත වෛද්‍ය පීඨයේ සිසුන් සඳහා සායනික පුහුණුව ලබා දීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමට රත්නපුර පළාත් මහ රෝහල ශික්ෂණ රෝහලක් ලෙස උසස් කරන ලදී.
- රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ සියළුම ආයතනවල කාර්ය මණ්ඩල සංශෝධනය සිදු කෙරෙමින් පවතී. “මානව සම්පත් පැතිකඩ” යන මාතෘකාව යටතේ 2017.12.31 දිනට සහ 2018 ජනවාරි 1

වැනිදා සිට ජූනි 30 දක්වා වාර්තා දෙකක් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සඳහා කාර්ය මණ්ඩල නිර්ණය ආරම්භ කරන ලදී.

- බස්නාහිර හා වයඹ පළාත්වලද රේඛීය අමාත්‍යාංශයේ ආයතනවලද සෞඛ්‍ය සැලසුම් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් පැවැත්විණි.
- මාතර දිස්ත්‍රික් මාතෘ හා නව ජන්ම සෞඛ්‍ය සේවා ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය හරහා මාතෘ හා නව ජන්ම සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි විශේෂිතවූ තෘතීයික යොමු කිරීමේ රෝහලක් ලෙස මාතර, ගොඩගම, කොරියා - ශ්‍රී ලංකා මිත්‍රත්ව රෝහල (KSFH) වැඩිදියුණු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.
- SDG ඉලක්ක වැඩිදියුණු කිරීමට උපදේශක රැස්වීම් දෙකක් පැවැත්වූ අතර ජාතික ඒකමතිකභාවය ලබාගැනීමේ වැඩමුළුව පවත්වා SDG ඉලක්ක සම්පූර්ණ කර ගන්නා ලදී.

3.18.2 ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය

ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය ඒකකයේ වගකීම වනුයේ විදේශාධාර ලැබෙන සැලසුම් සකස් කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීම, මෙහෙයවීම හා ඇගයීම මඟින් සම්බන්ධීකරණය කිරීම සහ විදේශ පුහුණුව සඳහා යන නිලධාරීන් හා සම්බන්ධ කටයුතු කිරීම, සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ සියළුම විදේශ ගමන් සම්බන්ධීකරණය සහ විදේශ විශේෂඥයන්, අමුත්තන්, උපදේශකයින්, පුහුණුකරුවන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (NGOS) වල වාරිකා සඳහා තාක්ෂණික සහාය ලබාදීම, විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය වැනි අනෙකුත් අදාළ අමාත්‍යාංශ සමඟ සම්බන්ධීකරණය හා සෞඛ්‍ය හා සම්බන්ධ ජාත්‍යන්තර සෞඛ්‍ය කටයුතු සම්බන්ධීකරණය සහ ශ්‍රී ලංකාවට අයත් වෙනත් අදාළ කටයුතු වේ.

- 2018/19 WHO ද්විවාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 2018/19 UNICEF ද්විවාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- 2018/19 UNFPA ද්විවාර්ෂික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016	2017	2018
අනුමත සහ ආධාරක ආයතනය වෙත යොමු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් යෝජනා සංඛ්‍යාව	100	WHO 281 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 192,006,751)		WHO - 128 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 155,332,674.00)
	10	වෙනත් ප්‍රභව - 28 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 41,286,772.00)		වෙනත් ප්‍රභව - 10 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 44,978,548.00)
	20-25	UNFPA - 62 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 10,252,179.14)	UNFPA - 26 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 6,265,640.00)	UNFPA - 12 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 2,684,263.80)
	30	UNICEF - 40 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 24,212,809.33)	UNICEF - 36 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 12,554,588.38)	UNICEF - 11 (වෙන්කරන ලද මුදල් ප්‍රමාණය රු. 2,511,343.57)

ප්‍රගති සමාලෝචන රැස්වීම් සංඛ්‍යාව	WHO - 03 UNFPA - 02 UNICEF - 02	WHO - 03 UNFPA - 02 UNICEF - 02	WHO - 03 UNFPA - 02 UNICEF - 02	WHO - 02 UNFPA - 01 UNICEF - 01
WHO යෝජනා ලිවීමේ වැඩිමුළු සංඛ්‍යාව	03	-	-	දෙදින වැඩිමුළු 02
සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරීන්ට විදේශ පුහුණු ලබාදීම	-	-	නිලධාරීන් 737 දෙනෙකුට විදේශ පුහුණු 251 ක් ලබාදෙන ලදී.	995 දෙනෙකුට විදේශ පුහුණු 305 ක් ලබාදෙන ලදී.
විසා සහ අනුමැතිය ලබා දීම සඳහා සහාය වීම	-	-	විසා - 35 අනුමැතිය - 47	විසා - 30 අනුමැතිය - 46

3.19 මූල්‍යමය සේවාවන්

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මූල්‍ය සැලසුම්කරණය, පොත් තැබීම් හා මූල්‍ය වාර්තාකරණය ඇතුළුව මූල්‍ය කළමනාකරණය සිදුකිරීම මුදල් අංශයේ මූලික වගකීම වේ. මුදල් අංශයේ එක් එක් කටයුතු සඳහා වෙන වෙනම උප අංශ පිහිටුවා ඇත.

3.19.1. ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී - II

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

පහත සඳහන් කටයුතු සම්බන්ධයෙන් වියදම් පාලනය :

- යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ අළුත්වැඩියාව
- වාහන අළුත්වැඩියාව
- යන්ත්‍රෝපකරණ, ලී බඩු හා කාර්යාලීය උපකරණ මිලදී ගැනීම
- නිලධාරී පුහුණුව

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2017	2018
අළුත්වැඩියා කරන ලද යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ සංඛ්‍යාව	100%	0%	0%
අළුත්වැඩියා කරන ලද වාහන සංඛ්‍යාව	100%	100%	100%
මිලදී ගත් උපකරණ සංඛ්‍යාව	100%	6%	80%
මිලදී ගත් යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ සංඛ්‍යාව	100%	25%	25%
ලී බඩු හා කාර්යාලීය උපකරණ මිලදීගත් ප්‍රමාණය	100%	100%	100%
පුහුණු කරන ලද නිලධාරීන් සංඛ්‍යාව	100%	90%	100%

3.19.2 ප්‍රධාන මූල්‍ය නිලධාරී - III

වසර තුළදී ලබාගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණයන්:

පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වියදම් කළමණාකරණය කිරීම.

- රේඛීය අමාත්‍යාංශය, හෙද පුහුණු පාසල් සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා රෝග වැළැක්වීමේ සේවා සපයන ආයතනවල වාහන අළුත්වැඩියාව
- යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ
- පරිපාලන හා මූල්‍ය අංශයන්හි කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව
- රේඛීය අමාත්‍යාංශය සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා රෝග වැළැක්වීමේ සේවා සපයන ආයතන සඳහා ලී බඩු හා කාර්යාල උපකරණ මිලදී ගැනීම
- සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා රෝග වැළැක්වීමේ සේවා සපයන ආයතනවලට පොත්පත් හා සඟරා මිලදී ගැනීම

ප්‍රධාන කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	ඉලක්කය	2016 (රු.මිලියන)	2017 (රු.මිලියන)	2018 (රු.මිලියන)
වාහන අළුත්වැඩියාව(අමාත්‍යාංශ පරිපාලනය)	-	36.03	35.77	38.54
යන්ත්‍රෝපකරණ හා උපකරණ	-	65.44	16.33	5.10
පරිපාලන හා මූල්‍ය අංශයන්හි කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුව	-	0.31	0.79	1.29
රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රෝහල්වලට අයත් වාහන අළුත්වැඩියාව	-	16.8	21.90	34.62
රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රෝහල්වලට ලී බඩු හා කාර්යාලීය උපකරණ මිලදී ගැනීම	-	164.44	232.55	304.77
හෙද පුහුණු පාසල්වල වාහන අළුත්වැඩියාව	-	3.71	0.82	1.97
රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රෝහල් සඳහා රෝහල් උපකරණ මිලදී ගැනීම	-	75.27	275.45	297.85
සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන හා රෝග වැළැක්වීමේ සේවාවන් සපයන ආයතනවල වාහන අළුත්වැඩියාව	-	1.01	3.19	2.02
සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන හා රෝග වැළැක්වීමේ සේවාවන් සපයන ආයතන සඳහා ලී බඩු හා කාර්යාලීය උපකරණ මිලදී ගැනීම	-	6.69	3.53	6.03
සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන හා රෝග වැළැක්වීමේ සේවාවන් සපයන ආයතන සඳහා පොත්පත් හා සඟරා මිලදී ගැනීම	-	0.38	0.36	0.28

3.20 සෞඛ්‍ය සේවා ආයතනවල ක්‍රියාත්මක කෙරෙන යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘති

3.20.1. දේශීය අරමුදල් මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති

සෞඛ්‍ය අයවැය අනුව රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින සෞඛ්‍ය ආයතනවල දේශීය අරමුදල් මඟින් ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘති සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දෙනුයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් සැපයීම් වෙතය. ඒ අනුව 2018 දී පහත සඳහන් ව්‍යාපෘතීන්වල ප්‍රගතිය ඉදිරිපත් කෙරේ.

#	ව්‍යාපෘතියේ නම	පිහිටි ස්ථානය	භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)
1.	සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින රෝහල්වල හදිසි අනතුරු ඒකක පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම	ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - පොළොන්නරුව, මූලික රෝහල - කල්මුණේ, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - කළුතර, ශික්ෂණ රෝහල - අනුරාධපුර, ශික්ෂණ රෝහල - නුවර, පළාත් මහ රෝහල - බදුල්ල, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - හලාවත, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - මාතර, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - කෑගල්ල, මූලික රෝහල - මුල්ලේරියාව, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - ත්‍රිකුණාමලය, මූලික රෝහල - ගම්පොල	<ul style="list-style-type: none"> ශික්ෂණ රෝහල - නුවර (25%), දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - ත්‍රිකුණාමලය (17%), දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - හලාවත (19%), දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - කෑගල්ල (9%) - ඉදිකිරීම් වල ප්‍රගතිය ශික්ෂණ රෝහල - අනුරාධපුර, මූලික රෝහල - මුල්ලේරියාව, මූලික රෝහල - ගම්පොල - කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කළ වැඩ අවසන් වී ඇත. දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - මාතර(කඹුරුගමුව) - වැඩබිම් තවම තීරණය කර නැත. දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - අම්පාර - ප්‍රසම්පාදන මට්ටමේ පවතී. පළාත් මහ රෝහල - බදුල්ල - කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදාන කර ඇති අතර තවම වැඩබිම් සකස් කරමින් පවතී. 	1,143.01
2.	මුල්ලේරියාව මූලික රෝහලේ ජාතික ආසාන ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම	මුල්ලේරියාව	අත්තිවාරමේ වැඩ සම්පූර්ණ කර ඇත. එහි ගොඩනැගිලි ව්‍යුහය ඉදිකිරීම ඉදිරියට කරගෙන යමින් පවතී.	249.50
3.	කළුබෝවිල ශික්ෂණ රෝහලේ මිලේනියම් වාට්ටු සංකීර්ණය	කොළඹ දකුණ ශික්ෂණ රෝහල -කළුබෝවිල	ඉදිකිරීමේ වැඩ අවසන් කර ඇත.	179.36
4.	මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලෙහි හෘද රෝග ඒකකය, කැනිටර් රසායනාගාරය හා වාට්ටු සංකීර්ණ ඉදිකිරීම	ශික්ෂණ රෝහල මඩකලපුව	ගොඩනැගිලි ව්‍යුහය ඉදිකිරීමේ කටයුතු ඉදිරියට කරගෙන යමින් පවතී.	77.30

5.	හෙද පියය / නේවාසිකාගාර ඉදිකිරීම	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර / මුල්ලේරියාව	වැඩබිම සකස් කරමින් පවතී	344.88
6.	හඳුනාගත් රෝහල්වල වෛද්‍යවරුන් සහ හෙද නිලධාරීන් සහ අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නිල නිවාස ඉදි කිරීම.	ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය, ශික්ෂණ රෝහල - අනුරාධපුර, ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය	<ul style="list-style-type: none"> • ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය - වැඩ අවසන් කර ඇත. • ශික්ෂණ රෝහල යාපනය - ගොඩනැගිල්ලේ වැඩ ආරම්භ කර ඇත. • ශික්ෂණ රෝහල අනුරාධපුර - කපරාරු කරමින් පවතී. 	105.81
7.	වතු අංශයේ රෝහල් සංවර්ධනය කිරීම	සබරගමුව පළාත	තෝරාගත් වතු රෝහල්වල ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු අවසන් කර ඇත.	95.24
8.	නව වෛද්‍ය වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම - දිස්ත්‍රික් රෝහල හලාවත	දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - හලාවත	ජම්බෝර බැස්සවීමේ වැඩ සම්පූර්ණ කර ඇත.	42.00
9.	පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සංවර්ධනය කිරීම	දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - පොළොන්නරුව	වෛද්‍ය නිල නිවාසය ඉදිකිරීම අවසන් කර ඇත. බකමුණ ප්‍රාදේශීය රෝහලේ බාහිර රෝගී ප්‍රතිකාර අංශ ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සහ මැදිරිගිරිය රෝහලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර ඇත.	111.37
10.	කරාපිටිය රෝහල සංවර්ධනය කිරීම.	ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය	ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී.	200.07
11.	අංගොඩ රෝහලෙහි (IDH) බාහිර රෝගී ප්‍රතිකාර අංශය, පරීක්ෂණාගාරය සහ විකිරණවේදී අංශය වැඩිදියුණු කිරීම	බෝ වන රෝග කළමනාකරණය පිළිබඳ ජාතික ආයතනය NIIDM - අංගොඩ	කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර ඇත.	19.03
12.	කරාපිටිය, මහනුවර හා තෙලිප්පලෙයි රෝහල්වල පිළිකා ඒකක ඉදිකිරීම	ශික්ෂණ රෝහල - මහ නුවර මූලික රෝහල - තෙලිප්පලෙයි	තෙලිප්පලෙයි මූලික රෝහලෙහි මහල් තුනකින් යුත් ගොඩනැගිල්ලෙහි ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර ඇත. මහනුවර රෝහලේ මහල් 8 කින් යුත් ගොඩනැගිල්ලෙහි මහල් 06 ක ගොඩනැගිලි ව්‍යුහය ඉදිකිරීම අවසන් කර ඇත.	193.91
13.	හෙද පුහුණු පාසල් වැඩිදියුණු කිරීම	ගාල්ල, අනුරාධපුර, කළුතර සහ නුවර	ජම්බෝර බැස්සවීමේ වැඩ (piling) සම්පූර්ණ කර ඇත.	238.22
14.	හොරණ මූලික රෝහලේ නවීන පහසුකම් සහිතව නව ශල්‍යාගාරය ඉදි කිරීම	මූලික රෝහල - හොරණ	අත්තිවාරමේ වැඩ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.	221.14

15.	පිඹුර මූලික රෝහලේ X-ray ඒකකය, බාහිර රෝගී අංශය, හදිසි අනතුරු ඒකකය සහ ලේ බැංකුවකින් සමන්විත තුන් මහල් ගොඩනැගිල්ලක් ඉදිකිරීම	මූලික රෝහල - පිඹුර	යෝජිත ගොඩනැගිල්ලේ මහල් 2 ක ව්‍යුහය සකසා අවසන් කර ඇත. වහල සෙවිලි කිරීමේ කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.	4.24
16.	කල්පවතින වකුගඩු රෝග සහිත රෝගීන් හඳුනා ගැනීමේ මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීම	දකුණ, නැගෙනහිර, උතුරු මැද සහ ඌව පළාත්වල	හම්බන්තොට, ත්‍රිකුණාමලය, මඩකලපුව, බදුල්ල, කරාපිටිය, මලව්, සෙට්ටිකුලම්, පදවිය, පදවි ශ්‍රීපුර, සම්පත්තුවර, අරලගන්විල, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, හෙට්ටිපොල, බකමුණ, වැල්ලවාය, නිස්සමහරාමය, කැබිනිගොල්ලුව සහ මත්වන්දුව යන රෝහල්වල ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම	723.55
17.	අමාත්‍යාංශ ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම	කොළඹ	ජම්බෝර බැස්සවීමේ වැඩ (piling) සහ බිම් මහල් දෙකක ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර ඇත. පළමු මහලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු වෙමින් පවතී.	762.30
18.	කරාපිටිය, අම්පාර හා යාපනය විශේෂිත රෝහල්වල ළමා රෝග සේවා සංකීර්ණ ස්ථාපිත කිරීම	ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය, ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය සහ දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - අම්පාර	<ul style="list-style-type: none"> • දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල අම්පාර - ගොඩනැගිල්ලෙහි දෙවන මහලෙහි නිම කිරීමේ වැඩ අවසන් කර ඇත. • ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය - අත්තිවාරමේ වැඩ ආරම්භ කර ඇත. 	561.95
19.	නින්දවුර් මූලික රෝහලේ නව ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	නින්දවුර්	ජම්බෝර බැස්සවීමේ වැඩ (piling) අවසන් කර ඇත.	200.00
20.	කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලේ මුඛ සෞඛ්‍ය ඒකකයක් ඉදිකිරීම	ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය	වැඩ බිම සකස් කිරීම අවසන් කර ඇත. අත්තිවාරමේ වැඩ ආරම්භ කර ඇත.	161.25
21.	රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහලෙහි හෘද රෝග ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථානය ඉදිකිරීම	රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහල - කොළඹ	බිම් අත්තිවාරමේ වැඩ අවසන් කර ඇත. ගොඩනැගිලි ව්‍යුහය ඉදිකිරීම ආරම්භ කර ඇත.	103.94

3.20.2. විදේශාධාර මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘති

2018 දී විදේශාධාර මඟින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය පහත සඳහන් වේ.

	ව්‍යාපෘතියේ නම	අරමුදල් ප්‍රභවය	භෞතික ප්‍රගතිය	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)
1.	මාතර දිස්ත්‍රික්කයේ මාතෘ හා අලුත උපන් බිලීයන්ගේ සෞඛ්‍ය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (GOSL - KOICA)	KOICA	<ul style="list-style-type: none"> විදුලි උත්පාදක යන්ත්‍ර සඳහා නව කාමරයක් ඉදිකර ඇත. නව ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම ආරම්භ කර ඇත 	187.00
2.	රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන ධාරිතාවය පුළුල් කිරීම හා පුනරුත්ථාපනය (SPMC) (Yen 1239.88 Mn) / For 2017 JICA (12) – LKR 1092.45 Mn and GoSL (17) LKR 175 Mn	JICA	<ul style="list-style-type: none"> ගොඩනැගිලි අලුත්වැඩියා කිරීම සහ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇත උපකරණ / යන්ත්‍ර සවිකිරීම 90% ක් පමණ අවසන් කර ඇත 	1,299.24
3.	හෙල්මට් කෝල් මාතෘ රෝහල කරාපිටිය - ගාල්ල (GOSL - Germany)	Kfw ජර්මන්	<ul style="list-style-type: none"> ගොඩනැගිලි කොටස් පහක ඉදිකිරීම් වලින් 70% ක් සම්පූර්ණ කර ඇත නිම කිරීමේ වැඩ සිදුවෙමින් පවතී 	552.17
4.	විශේෂිත මාතෘ හා ළමා රෝහලක් කළුතර ඉදිකිරීම	නෙදර්ලන්ත අධාර	<ul style="list-style-type: none"> ජම්බෝර බැස්සවීමේ වැඩ (piling) අවසන් කර ඇත පළමු මහලේ කොන්ක්‍රීට් කණු ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදුවෙමින් පවතී 	811.80
5.	පළාත් සභා යටතේ පවතින දුෂ්කර රෝහල් සඳහා සායනික අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධතියක් ඇති කිරීම තුළින් රෝගී සත්කාර සේවා වැඩිදියුණු කිරීම. (Australia)	ඕස්ට්‍රේලියා	ඉන්සින්ටේට්ටර් යන්ත්‍ර 5 ක් සහ මොටමයිසර් යන්ත්‍ර 20 ක් මිලදී ගෙන ස්ථාපිත කරන ලදී	206.42
6.	ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහලේ බාහිර රෝගී අංශය සංවර්ධනය කිරීම (GOSL - China)	චීන රජය	8 වන මහල දක්වා ප්‍රධාන ගොඩනැගිලි ව්‍යුහය සම්පූර්ණ කර ඇත	346.88
7.	දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහල සඳහා MRI Scanner යන්ත්‍රයක් ලබා දීම (GOSL - China)	චීන රජය	MRI Scanner යන්ත්‍රය සවිකර ඇත	
8.	පොළොන්නරුවේ නව රසායනාගාරයක් සහ වකුගඩු රෝග සඳහා රෝහලක් ඉදිකිරීම (GOSL - China)	චීන රජය	අත්තිවාරමේ වැඩ ආරම්භ කර ඇත.	

3.20.3. දෙවන සෞඛ්‍ය අංශ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (SHSDP)

වර්ෂ පහක ව්‍යාපෘතියක් වූ SHSDP ව්‍යාපෘතිය 2014 දී ආරම්භ වූ අතර 2018 වර්ෂයේදී අවසන් කෙරිණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා අරමුදල් ලෝක බැංකුව විසින් ලබා දුන් අතර එය කොටස් දෙකකින් සමන්විත විය. කොටස් අංක 1 යටතේ ජාතික සෞඛ්‍ය සංවර්ධන සැලසුමේ අරමුණු ළඟාකරගැනීම සඳහා දායක විය. එම සැලසුම විශේෂයෙන් ප්‍රධාන විෂය ක්ෂේත්‍ර 4 ක් වෙත අවධානය යොමු කරමින් සම්පූර්ණ වැඩසටහනට සහයෝගය ලබා දෙන ලදී. එම විෂය ක්ෂේත්‍ර : සෞඛ්‍ය පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම, මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍යය සහ පෝෂණය, බෝවන රෝග පාලනය හා වැලැක්වීම සහ බෝ නොවන රෝග වැලැක්වීම හා පාලනය . කොටස් අංක II යටතේ නව ක්‍රියාකාරකම් ක්‍රියාත්මක කිරීම, මෙහෙයුම් පර්යේෂණ සහ ධාරිතා වර්ධනය සඳහා අවස්ථා ලබාදීම යන කටයුතු වලට සහාය ලබා දෙන ලදී.

මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ දර්ශක 20 ක් ඇගයීමට ලක් කරන ලදී. මෙම දර්ශක 20 අතුරින් 09 ක් අරමුදල් වියදම් කිරීම හා සම්බන්ධ අතර 11 ක් අරමුදල් වියදම් කිරීම හා සම්බන්ධ නොවේ. 2018 දී DLI 1, DLI 3, DLI 5, DLI 6, DLI 7 සහ DLI 9 යන වියදම් කිරීම හා සම්බන්ධ දර්ශක 100% ක ප්‍රගතිය ලබා ගැනීම ඉලක්කගත කර තිබුණි. ප්‍රගති වාර්තාව අනුව DLI 1, DLI 5, DLI 6 සහ DLI 7 100% ක ප්‍රගතිය වාර්තා කර තිබූ අතර DLI 3 90% ද DLI 9 75.8% ද ළඟාකරගෙන තිබුණි. එම වර්ෂයේ සත්‍ය වියදම රු. මිලියන 2,142 කි.

3.20.4. ඒඩ්ස් (AIDS), ක්ෂය රෝගය (Tuberculosis) සහ මැලේරියා (Malaria) රෝග සඳහා සටන් කිරීමට ගෝලීය අරමුදල මඟින් ක්‍රියාත්මක ව්‍යාපෘතිය (GFATM)

ගෝලීය අරමුදල මඟින් මූල්‍ය අනුග්‍රහය ලබාදුන් මෙම පස් අවුරුදු ව්‍යාපෘතිය 2018 දී සම්පූර්ණ කෙරිණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය කොටස් හතරකින් සමන්විත විය. ඒවානම්, HIV, TB, මැලේරියා සහ HSS (සෞඛ්‍ය පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම). සෑම කොටසක් යටතේම සැලසුම් කරන ලද බොහොමයක් ක්‍රියාකාරකම් සම්පූර්ණ කරන ලදී. 2018 දී සම්පූර්ණ වියදම රුපියල් මිලියන 946.13 කි.

3.20.5. සර්ව සෞඛ්‍ය ආවරණය සඳහා වූ සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාත්මක කිරීම

ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ පද්ධතිය ප්‍රතිසංවිධානය සහ ශක්තිමත් කිරීම මූලික කොටගෙන ඉහත ප්‍රතිපත්තිය බලගැන්වීම සහතික කිරීමට සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය කැප වී ඇත, ශ්‍රී ලංකා අත්‍යවශ්‍ය සේවා පැකේජය (SLESP) යටතේ හඳුනාගත් සේවාවන් ප්‍රාථමික වෛද්‍ය සේවා ආයතන මඟින් ලබා දේ. යෝජිත ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා සැපයීමේ පද්ධතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, පහත සඳහන් ව්‍යාපෘති දෙක යටතේ ආරම්භ කෙරිණි.

- ලෝක බැංකුව මඟින් අරමුදල් සපයන ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවා පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (PSSP)
මෙම ව්‍යාපෘතිය දිවයිනේ සියළුම පළාත්වල වසර 5 ක කාලයක් පුරා ක්‍රියාත්මක කෙරේ.
- ආසියානු සංවර්ධන බැංකුව මඟින් අරමුදල් සපයන සෞඛ්‍ය පද්ධතිය උසස් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (HSEP)
මෙම ව්‍යාපෘතියද වසර 5 ක කාලයක් සඳහා වන අතර මධ්‍යම, උතුරුමැද, සබරගමුව සහ ඌව යන පළාත්වල පමණක් ක්‍රියාත්මක වේ.

4.0 රේඛීය අමාත්‍යාංශයට අයත් රෝහල්වල වාර්ෂික කාර්ය සාධන වාර්තාවේ සාරාංශය - 2018

දර්ශකය	රෝහල් තම								මණ්ඩලයක් මගින් පාලනය වන රෝහල්	
	වෛද්‍ය ජ්‍යෙෂ්ඨ වෛ.ව.ආ	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක
සමස්ත මරණ අනුපාතිකය	0.45	0.36	0.2	0	0.22	0.107	0	0	0	0
රෝහල්ගත හෘද් අකරණීය සහිත රෝගීන්ගෙන් මියගිය අනුපාතය	14.7	12.2	10.91	6.73	10.17	15.16	9.9	16.9	7.93	0
ඇඳන් සංඛ්‍යාව	3231	2058	1150	1447	1110	1265	24.5	1908	1062	132
ඇඳන් භාවිතා කිරීමේ අනුපාතිකය	80	61.82	74.23	83.61	88.53	83.05	78	79.8	66.03	52.65
වර්ෂයකදී සිදු කරන ලද ප්‍රධාන සැත්කම් සංඛ්‍යාව	39864	15047	9090	9505	11874	11136	5171	3102	8186	757
බෝනෝවන රෝහලට ප්‍රතිකාර කිරීමට ඇති අත්‍යාවශ්‍ය බෙහෙත් වර්ග 16න් අවසාන කාර්තුවේ නිබන්ධන අත්‍යාවශ්‍ය බෙහෙත් ප්‍රතිශතය	68.75	100	87.5	75	93.75	100	18.8	-	93.75	100
එක් වෛද්‍ය රසායනාගාර කාර්මික විශේෂඥකු විසින් මසකට සිදුකරන පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	7028200	52345.5	5518.1	6470.34	4675	4892	9029	3601	3018	775
බෙහෙත් සඳහා වෙන් කරන ලද සමස්ත මුදල් ප්‍රමාණයෙන් දේශීය මිලදී ගැනීම සඳහා වැයවූ මුදල් ප්‍රතිශතය	71.4	120.59	0.05	7.8	1.75	99	72	112.34	60.25	77.9
*කාර්තුමය දත්ත ඇතුළත් කර ඇත										

දර්ශකය	රෝහලේ නම									මණ්ඩලයක් මගින් පාලනය වන රෝහල්		
	වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	රුක්මලයේ වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන	වැයුරුම ශ්‍රේණි ප්‍රවේශන
වසරේ සිසෙරියන් සැත්කම් අනුපාතිකය (සෑම සජීවී උපන් 100කට සිදුකරන සිසෙරියන් සැත්කම් සංඛ්‍යාව)	-	35.54	43.14	40.36	40.25	37.13	44	-	59	52.8	0	0
වසරේ පශ්චාත්-සිසෙරියන් සැත්කම් අසාදන අනුපාතිකය	-	0.4	0.27	1.5	0.55	0.34	0.3	-	-	0.53	0	0
සේවක කාණ්ඩ අනුව වර්ෂය තුළදී අවම වශයෙන් ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් එකකට හෝ සහභාගි වූ නිලධාරීන්ගේ ප්‍රතිශතය	22.4	0.05	-	13	-	57	14.8	4.86	-	76.73	20	20
1. වෛද්‍ය නිලධාරී	31.3	0.41	-	33	-	27	34.6	4.72	-	400	16	16
2. හෙද නිලධාරීන්	15.6	0.5	-	5	-	0	94.3	14.8	-	86.67	-	-
3. වෙනත් තාක්ෂණික නිලධාරීන්	13.7	0.49	-	-	-	26	1.35	0	-	12.73	8	8
එක් දිනකට එක් වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු විසින් පරීක්ෂා කරන බාහිර රෝගීන් සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය	48	92.35	62.66	66	34	114	25.56	113	41	40	95	95

*කාර්තුමය දත්ත ඇතුළත් කර ඇත

දර්ශකය	රෝහලේ නම										
	වෛද්‍ය ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව	වෛද්‍ය ප්‍රවේශන දෙපාර්තමේන්තුව
ඩෙංගු මරණ අනුපාතිකය	0.14	0.8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
රෝහල්ගත හෘද් අකරණීය සහිත රෝගීන්ගෙන් මියයෑ අනුපාතය	-	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ඇදුන් සංඛ්‍යාව	1000	341	272	654	950	503	343	460	0	0	364
ඇදුන් භාවිතා කිරීමේ අනුපාතිකය	64.9	52.48	54.2	52.5	78	64.5	82.45	0.67	74.36	76.25	
වර්ෂයකදී සිදු කරන ලද ප්‍රධාන සැත්කම් සංඛ්‍යාව	3660	2021	-	798	2630	19663	3559	5711	5390	-	
බෝනෝවන රෝගවලට ප්‍රතිකාර කිරීමට ඇති අත්‍යාවශ්‍ය බෙහෙත් වර්ග 16න් අවසාන කාර්තු වේ නිබන්ධන අත්‍යාවශ්‍ය බෙහෙත් ප්‍රතිශතය	-	-	100	100	-	100	100	100	100	-	
එක් වෛද්‍ය රසායනාගාර කාර්මික විශේෂඥතු විසින් මසකට සිදුකරන පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	11223	1942	29566	33544	3782	12640.5	13425	7139	24803	-	

*කාර්තුමය දත්ත ඇතුළත් කර ඇත

රෝහලේ නම											
දර්ශකය	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක	වෛද්‍ය උපදේශක
බෙහෙත් සඳහා වෙන් කරන ලද සම්පූර්ණ මුදල් ප්‍රමාණයෙන් දේශීය මිලදී ගැනීම් සඳහා වැයවූ මුදල් ප්‍රතිශතය	91.07	61	0	22.7							
වසරේ සිසේරියන් සැත්කම් අනුපාතිකය (සෑම සජීවී උපන් 100කට සිදුකරන සිසේරියන් සැත්කම් සංඛ්‍යාව)	-	-	-	-							
වසරේ පශ්චාත්-සිසේරියන් සැත්කම් අසාදන අනුපාතිකය	-	-	-	-							
සේවක කාණ්ඩ අනුව වර්ෂය තුළදී අවම වශයෙන් ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් එකකට හෝ සහභාගීවූ නිලධාරීන්ගේ ප්‍රතිශතය											
1. වෛද්‍ය නිලධාරීන්	-	31	78	41					4	48.4	32.96
2. හෙද නිලධාරීන්	-	38	85	56.9					14	64.22	56.6
3. වෙනත් තාක්ෂණික නිලධාරීන්	-	24	65	46					-	58.06	37.5
4. කානිෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය	-	5.7	38	57					56	21.0	60.89
එක් දිනකට එක් වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු විසින් පරීක්ෂා කරන බාහිර රෝගීන් සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය	227	35	16/Clinic	19					39	11	19

දර්ශකය	රෝහලේ නම											
	ව්‍යාජ වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්	වැටුප් වැටුප්
සමාන මරණ අනුපාතිකය	0.19	0.227	0	-	0.12	0.23	0.15	0	0	0	0	0.43
රෝහල්ගත හාද් අකරණීය සහිත රෝගීන්ගෙන් මියගිය අනුපාතය	13.51	8.413	9.1	2.67	12.96	16	11.49	6.1	13.26	16	16	1.0
ඇදන් සංඛ්‍යාව		1400	579	655	1099		1034	465	422	920		523
ඇදන් භාවිතා කිරීමේ අනුපාතිකය		70	59.5	70.55	58.6	64	68.6	89	85.78	83.5		63.99
වර්ෂයකදී සිදු කරන ලද ප්‍රධාන සැත්කම් සංඛ්‍යාව	17762	8900	4317	1359	1568	16859	18514	3792	55.47	7283		4191
බෝනෝවන රෝගවලට ප්‍රතිකාර කිරීමට ඇති අත්‍යවශ්‍ය බෙහෙත් වර්ග 16න් අවසාන කාර්තු වේ තිබෙන අත්‍යවශ්‍ය බෙහෙත් ප්‍රතිශතය	100	100	-	100	100	81.25	100	87.5	87.5	62.5		25
එක් වෛද්‍ය රසායනාගාර කාර්මික විශේෂඥයකු විසින් මසකට සිදුකරන පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	4201.76	4530.01	41478	6493	2900	2303	2814	11646	16002	4743		43816

*කාර්තුමය දත්ත ඇතුළත් කර ඇත

රෝහලේ නම												
දර්ශකය	වැටුප්	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු	වැටුප් ගැටලු
බෙහෙත් සඳහා වෙන් කරන ලද සම්පූර්ණ මුදල් ප්‍රමාණයෙන් දේශීය මිලදී ගැනීම් සඳහා වැයවූ මුදල් ප්‍රතිශතය	91.8	7.78	81.81	36.4	83.85	79.57	9.21	10.07	29.6	7.67	30	8.86
වසරේ සිසේරියන් සැත්කම් අනුපාතිකය (සෑම සජීවී උපන් 100කට සිදුකරන සිසේරියන් සැත්කම් සංඛ්‍යාව)	44.98	42.833	35.9	41.5	43.53	40.96	20	44.28	36	32.99	40.7	35.6
වසරේ පශ්චාත්-සිසේරියන් සැත්කම් අසාදන අනුපාතිකය	-	1.859	0.8		0.49	0.59	1.13	0.3	1.2	0.77	0.7	2.21
සේවක කාණ්ඩ අනුව වර්ෂය තුළදී අවම වශයෙන් ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් එකකට හෝ සහභාගී වූ නිලධාරීන්ගේ ප්‍රතිශතය	-	74	262.5	30	58	2.58	56	76.61	20.3	244.5	83	81.5
1. වෛද්‍ය නිලධාරීන්	78.25	31.36	325	49	152	41.18	107	126.99	55	66.03	88	88.2
3. වෙනත් තාක්ෂණික නිලධාරීන්	-	17.8	151.2	-	84	11.34	95	36.3	9.2	43.39	7	59.7
4. කතිෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය	9.56	10	54.33	16	35	51.79	30	60.9	6.7	65.34	21	61.8
එක් දිනකට එක් වෛද්‍ය නිලධාරියෙකු විසින් පරීක්ෂා කරන බාහිර රෝගීන් සංඛ්‍යාවේ සාමාන්‍යය	58.66	117.5	61	320	38	55	53	50	64	72	105	50.8

දර්ශකය	රෝහලේ නම							මගරයේ 'භයඥතේ' රැලිපිටියේ ලබා	භයඥතේ ගිණුමේ ලබා	භයඥතේ 'විද්‍යාල' ලබා
	භයඥතේ ගිණුමේ ලබා	විද්‍යාල ගිණුමේ ලබා	විද්‍යාල ගිණුමේ ලබා	විද්‍යාල ගිණුමේ ලබා	විද්‍යාල ගිණුමේ ලබා	විද්‍යාල ගිණුමේ ලබා	විද්‍යාල ගිණුමේ ලබා			
මෙහි මරණ අනුපාතිකය	0	0	0.2	0.1	0	0	-	-	-	
රෝහල්ගත හෘද් අකාරණිය සහිත රෝගීන්ගෙන් මියගිය අනුපාතය	18	9.09	4.1	17.6	6.38	7.18	-	2.8	-	
ඇඳන් සංඛ්‍යාව	274	371	374	279	235				40	
ඇඳන් භාවිතා කිරීමේ අනුපාතිකය	60	62.13	63	77	41.42	60.72	-	53.9	56.26	
වර්ෂය තුළදී සිදු කරන ලද ප්‍රධාන සැත්කම් සංඛ්‍යාව	1983	4055	2331	2305	632	740	-	-	573	
බෝනෝවන රෝගවලට ප්‍රතිකාර කිරීමට ඇති අත්‍යාවශ්‍ය බෙහෙත් වර්ග 16න් අවසාන කාර්තුවේ තිබෙන අත්‍යාවශ්‍ය බෙහෙත් ප්‍රතිශතය	100	81.25	100	100	100	90	-	94	6.25	
එක් වෛද්‍ය රසායනාගාර කාර්මික විශේෂඥයකු විසින් මසකට සිදුකරන පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	13866	33732	3217	4513.5		29056.43	-	10709	-	
බෙහෙත් සඳහා වෙන් කරන ලද සම්පූර්ණ මුදල් ප්‍රමාණයෙන් දේශීය මිලදී ගැනීම් සඳහා වැයවූ මුදල් ප්‍රතිශතය	1.9	12.64	67	98.07	75.28	9.75	64.5	36.4	-	
වසරේ සීසේරියන් සැත්කම් අනුපාතිකය (සෑම සතීම් 100කට සිදුකරන සීසේරියන් සැත්කම් සංඛ්‍යාව)	36	56	35.57	50.8	34.41	26.4	-	-	0	
වසරේ පශ්චාත්-සීසේරියන් සැත්කම් අසාදන අනුපාතිකය	0.4	0.28	0.47	1.21	1.56	0	-	-	0	
සේවක කාණ්ඩ අනුව වර්ෂය තුළදී අවම වශයෙන් ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන් එකකට හෝ සහභාගීවූ නිලධාරීන්ගේ ප්‍රතිශතය	38	11	17	87.5	66.67	44.9	49	54	69.38	
1. වෛද්‍ය නිලධාරී	70	25	14	77	83.33	64.7	85	95	88.3	
2. හෘද නිලධාරීන්	65	6	39	57.62	61.76	50	64	90	100	
3. වෙනත් තාක්ෂණික නිලධාරීන්	60	23	7	22.9	100	58.39	39	20	36.9	
4. කනිෂ්ඨ කාර්ය මණ්ඩලය	46	72	94	84	56.4	59.41	14	56	18.67	